

MARC - 21

भारत सरकार

GOVERNMENT OF INDIA

राष्ट्रीय पुस्तकालय, कलकत्ता

NATIONAL LIBRARY, KOLKATA

वर्ग संख्या

Class No.

पुस्तक संख्या

Book No.

Or

89/.4563

68 489 mu

रा० पु०/न. 1. 38.

REGD 2011- F.15-1 N.L.(M)/00-19-9-03-2/00,000.

श० पु०-44

N. L.-44

भारत सरकार
GOVERNMENT OF INDIA
राष्ट्रीय पुस्तकालय
NATIONAL LIBRARY
कलकत्ता
KOLKATA

अंतिम अंकित दिनांक वाले दिन यह पुस्तक पुस्तकालय से ली गई थी । दो सप्ताह से अधिक समय तक पुस्तक रखने पर प्रतिदिन 1 रुपये की दर से विलम्ब शुल्क लिया जायगा ।

This book was taken from the Library on the date last stamped. A late fee of 1 Re. will be charged for each day the book is kept beyond two weeks.

प्रभासम्/MGIP Sant.—S-15 2NL (M)/05—19-3-05—2,00,000.

ମୁଁ ମହାକାଳ ମୁଁ ଦୁର୍ବାର

15

ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ

ମୁଁ ମହାକାଳ ମୁଁ ଦୁର୍ଗା

National Library, Calcutta
Delivery of Book Act, 1954

ଲେଖକ :

ଭୁପେନ ଗୋସ୍ୱାମୀ 27 MAR 1985

ପ୍ରକାଶକ :

କନପ୍ରିୟ ପ୍ରକାଶନ

ବାମ୍ଫିସାହି, କଟକ-୭୫୩୦୦୯

୦୪

୫୨୧.୫୫୬୩

G10 489mu

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ—୧୯୭୭

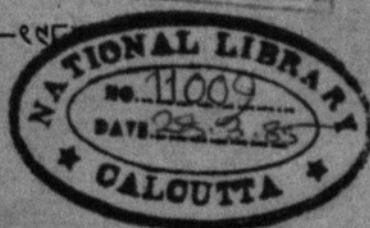
ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ—୧୯୮୫

MARC-21

ମୁଦ୍ରଣ :

ରେଖା ପ୍ରେସ୍

ବାମ୍ଫିସାହି, କଟକ-୭୫୩୦୦୯

ମୂଲ୍ୟ :

ତିନି ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

Rs. 3-00

ଆଉ, ଦରଝ୍ୟାନକୁ କଷ୍ଟମେ ଆଉ ଡାକିବେ କାହିଁକି—ମୁଁ
ନିଜେ ଯାଉଛି... କହୁ କହୁ ଆଗନ୍ତୁକ ହୋଇ ନେଇ ଝଡ଼ ଗତିରେ
ବାହାରିଗଲା ।

ପରଦିନ ସୁଦୃଢ଼ ଫେରିଆସିବା ପରେ ଆଗନ୍ତୁକର କଥା ନରହରିବାକୁ
କହିଲେ । ସବୁ ଶୁଣି ସୁଦୃଢ଼ କହିଲା—ବଦ୍‌ମାସ ଲୋକଟାକୁ ଅଟକାଇ
ପୋଲିସରେ ଦେଲେନାହିଁ କାହିଁକି ? ସମ୍ପର୍କି ଗୋଗର ମଜା ଦେଖୁ ବୁଝନ୍ତା !

ହସିଲେ ନରହରିବାକୁ ।

କାହାର ମୁହଁରେ ଶଇ ନାହିଁ । ବିକାଶ ଯାହା କହୁଥାଏ ଗଣ୍ଡର
ଆଶ୍ରୟରେ ସମସ୍ତେ ଶୁଣୁଥାନ୍ତି ।

ବିକାଶ କହୁଥାଏ—ମାତ୍ର ଗଜକାଲି ନରହରି ବାବୁ ତାଙ୍କର ବୈମା-
ସେୟା ଭାଇ ରାମହରି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଯାହାପଢ଼ କହିଲେ, ପୁଅକୁ
ଅବଶ୍ୟ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ କିଛି ମୁଁ ସଞ୍ଚୁ କରୁଥିଲି । ନରହରି ବାବୁଙ୍କର
କଥାବାଣୀରୁ ବୁଝିଥିଲି, ତାଙ୍କର ଅତୀତ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ନଥିଲା, ଅସ୍ପଷ୍ଟ
ଅନ୍ଧକାର ଦେଖି ରହିଥିଲା ଏବଂ ‘ଚନ୍ଦ୍ରୀ’ ନରହରି ବାବୁଙ୍କର ନିକଟ ଆତ୍ମୀୟ
ଏହା ମୁଁ ତାଙ୍କର ଶୟନ କକ୍ଷରେ ଟଙ୍ଗା ହୋଇଥିବା ଫଟୋରୁ ଜାଣି
ପାରିଥିଲି । ମନୁଷ୍ୟର ଅନ୍ତ—ବୁଦ୍ଧି ଅଭିଶପ୍ତ ସକାତେ ଅନେକ
ସମୟରେ ସବୁକିଛି ଭଣ୍ଡୁର କରିପାରେ ! ପ୍ରଥମ ଜୀବନରେ ନରହରି-

ବାବୁ ଅର୍ଥ ଲୋଭରେ ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ରପାପ କରିଥିଲେ, କୈମାସେୟ ଛାଇ ସହିତ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣା, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜୀବନରେ ଏହା ତାଙ୍କର ନିଶାରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ସବୁଆଡ଼ୁ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା-କବଚ ପରି ବୁଦ୍ଧିଦ୍ୱାରା ପୋଡ଼ାଇ ରଖିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପଟୋଟିଏ କି ଯେ ଅତି ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ବସ୍ତୁ ଏହା ସେ ଚିନ୍ତା କରି ନ ଥିଲା । ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ତାଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଧୂର୍ତ୍ତିଥିଲେ ତାଙ୍କର ଛାଇ ରାମହରି ସାମନ୍ତରା ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଚନ୍ଦୀ’ । ତେଣୁ ସେ ନରହରିବାବୁଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଳତାର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଆସି କୁଟିଥିଲା । କାରଣ, ସେ କାଣେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ହେଲେ ନରହରିବାବୁଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସର ପାତ ଓ ଅନୁଗତ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଏହା ହିଁ ସେ କରିଥିଲା ।

କିଏ ତାହାହେଲେ ‘ଚନ୍ଦୀ’ର ଉଦ୍‌ବେଶରେ ଥିଲା ? ପଚାରିଲା ରଜତ ।

କିଏ ? ସେ ହେଉଛି ନରହରି ବାବୁଙ୍କର ମେନେଜର, ତାଙ୍କର ଦକ୍ଷିଣ-ହସ୍ତ ଓ ପରାମର୍ଶଦାତା ସୁଦ୍ରତ ଦାସ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ସମସ୍ତେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଚିନ୍ତାର କରି ଉଠିଲେ ।

ଏଥରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ... ବିକାଶ କହିଲା—ରୁମ୍‌ମାନେ ଭବିଦେଶ, ସୁଦ୍ରତ ‘ଚନ୍ଦୀ’ ନହୋଇଥିଲେ କିମ୍ବା ‘ଚନ୍ଦୀ’ ଯଦି ସୁଦ୍ରତ ନହୋଇଥାନ୍ତା ତାହାହେଲେ ଏପରି ସଦା-ସତର୍କ ପ୍ରହର ବେଶ୍ଟି ତ କମି-ଦାରଙ୍କ ପରିକୁ ଅବାଧ ଗତିରେ ଯା-ଆସ କରିପାରନ୍ତା କି ? ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆଉଟ୍ କୌଣସି ଉପାୟ ନ ଥିଲା । ସଂଶ୍ଳାମାନ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ମୋ’ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଜାଗରିତ ହେଲା ଯେ, ‘ଚନ୍ଦୀ’ ଯଦି ନରହରି ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ନ ଥାନ୍ତା ତେବେ ସେ କୌଣସି ସମ୍ପାଦକ ନରହରି ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଇ ପାରନ୍ତା ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନରହରି ବାବୁଙ୍କ ନିକଟରେ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ହେବା ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ । ତେଣୁ ସନ୍ଦେହ ହୋଇଥିଲା ତୁଏତ୍ ସେ ‘ଚନ୍ଦୀ’ର ଅନୁଚର କିମ୍ବା ସ୍ୱୟଂ ‘ଚନ୍ଦୀ’ । ‘ଚନ୍ଦୀ’ ଯେତେବେଳେ ଆସେ ସ୍ତ୍ରୀ ବେଶରେ ଆସେ, ତଥାପି ସେ ଏକାବେଶରେ ଦୁଇ-ଥର କେବେ ଆସି ନାହିଁ । ପ୍ରଥମଥର ନରହରି ବାବୁ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ୱରୂପ ବୋଲି ଯାହା ଅନୁମାନ କରିଥିଲେ, ସୁଦ୍ରତ ଆତ୍ମସାଧରେ ଆଉ ସେହି ହସ

ହୁଏଥିଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିନ ରାତ୍ରେ ବୋଧହୁଏ ସେ ସୁତ୍ରତ ବେଶରେ ନରହରି ବାବୁଙ୍କ ଯହିଁକି ଦେଖା କରିଥିଲା । ତୃତୀୟ ଦିନ ‘ଚନ୍ଦ୍ର’ ବେଶରେ ଯାଇଥିଲା । ମୁହଁରେ ଏକପ୍ରକାର ପ୍ୟାଡ଼ ରଖି ସେ କଣ୍ଠସ୍ଵର ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର କରିପାରୁଥିଲା— ସୁତରାଂ ନରହରି ବାବୁ ତାକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସନ୍ଦେହ କରିପାରୁ ନଥିଲେ ।

କ୍ଷତକ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତା ଘର ଭିତରେ । ଟିକଣପରେ ବିକାଶ ପୁଣି ଆରମ୍ଭକଲା—ତୃତୀୟ ଦିନ ନରହରିବାବୁଙ୍କ ଶୟନ କକ୍ଷରେ ଆସି ରାତ୍ରି ଭର ନିମ୍ନରେ ‘ଇଥୀଲିନ୍’ ଷ୍ଟେଜର ତାଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞାନ କରି ଦେଇଥିଲା । ‘ଇଥୀଲିନ୍’ ହେଉଛି ‘ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍’ ‘କାର୍ବନ’ ସମିଶ୍ରିତ ଏକପ୍ରକାର ଗ୍ୟାସ୍ । ଏହି ଗ୍ୟାସ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ‘ଚନ୍ଦ୍ର’ ତାର ଲବୋରେଟରୀରେ, ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ପିଲଟିକୁ ନେଇ ପହଞ୍ଚିଲି ସେତେବେଳେ ଅଜ୍ଞାନ କରାଇବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରିଲାଣି । ନରହରିବାବୁ ଯେଉଁଦିନ ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇଥିଲେ ତାଙ୍କର ଶୟନ କକ୍ଷର ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ପ୍ଲାଠିଂର ଉପରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଭୁଲିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାହା ଶୁଷ୍କ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ଦେଖିଲି । ନରହରି ବାବୁ ସୌଖୀନ ବ୍ୟକ୍ତି, ପ୍ଲାଠିଂର ଉପରେ ଶୁଷ୍କ ଫୁଲ ଦେଖି ବୁଦ୍ଧି ପାରିଲି ନିଶ୍ଚୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଗ୍ୟାସ୍ ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁ ଗ୍ୟାସ୍ ଫୁଲକୁ ଶୁଷ୍କ କରାଇବା ମଧ୍ୟ କ୍ଷମତା ଅଛି । ତେଣୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେହି ଫୁଲକୁ ମୁଁ ନେଇ ଆସିଥିଲି ।

ପୁଣି ଥରେ ନିପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତା ଘର ଭିତରେ ନଇଁ ଆସିଲା । ବିକାଶକୁ ନୀରବ ରହିବା ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଉଦ୍‌ଗ୍ରୀବ ହୋଇ ଉଠିଥାନ୍ତି ପରଦର୍ଶୀ କଥା ଶୁଣିବା-ପାଇଁ । ନୀରବ ମୁହଁଶୁଣିକ ବଡ଼ ଅସହଜସ୍ବ ବୋଲି ମନେହେଉ ଥାଏ ।

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅତି ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ହେବା ଦେଖି ବିକାଶ ଧୀରେ ଧୀରେ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ କଲା—ଏହାପରେ କରମୋହନ ବାବୁଙ୍କ କଥା ଶୁଣନ୍ତୁ । କରମୋହନ ବାବୁଙ୍କୁ ସ୍ଥିର ପ୍ରଜାପତି ଭିତରେ ଧୂରୁର ନିର୍ଯ୍ୟାସ ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞାନ କରି ହୋଇଥିଲା । ଧୂରୁର ମନୁଷ୍ୟ ଠିକ୍ ଅଜ୍ଞାନ ହୁଏନାହିଁ, ଅଜ୍ଞାନ

ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ି ରହିଥାଏ । ଜ୍ଞାନ ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଅକ୍ଷମ ଅବସ୍ଥା । ପ୍ରଜାପତିଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ମୁଁ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଆଉ ମଧ୍ୟ ଆଲୋକ ଦାନକାରୀ ମୁଣ୍ଡି ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଶିକ୍ଷିତ ଶିଳ୍ପୀ ।

ଗୋଟିଏ ପୋଷାକରେ ତାକୁ ସଜ୍ଜିତ କରାଇ ସେହି ପୋଷାକ ଉପରେ କେତେପୁଞ୍ଜିଏ ଉତ୍କଳ ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ଦିଆ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଜନ୍ମଟିର ଦେହରୁ ଯେଉଁ ଆଲୋକ ବାହାରୁଥିଲା ତାହାକୁ ଜାନ୍ତବ ଆଲୋକ କୁହାଯାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଜୁଳୁଜୁଳିଆ ପୋକପରି ଏକପ୍ରକାର ପୋକ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କର ପୋଷାକ ଉପରେ ଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ‘ଚନ୍ଦ୍ରୀ’ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକପ୍ରକାର ସବୁ କହିଲି । ସୁବ୍ରତ ଯାଧାରଣତଃ ସକାଳ ଓ ଦିପହରବେଳେ ନରହରି ବାଗୁଙ୍କ ଅଫିସରେ ଥାଇ କାଗଜପତ୍ର ଦେଖି ଦେଖି କରେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଫିସ ସହକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ରାତିରେ ସେ ତା ଘରକୁ ବା ତା’ର ଲବରେଟରକୁ ଆସେ । କାହାର ମନରେ କାଳେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହୋଇପାରେ ସେଥିପାଇଁ ସେ ଘର ଓ ଲବରେଟର ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନରେ କରୁଥିଲା । ଉଭୟ ସ୍ଥାନରେ ଫୋନ ଓ ସହକାରୀ ମୁଦ୍ରଣ ଥିଲେ, ଯେପରିକି ସହକରେ ଯୋଗା ଯୋଗ ସ୍ଥାପନ ହୋଇପାରେ ଏହିପରି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସେ କରୁଥିଲା ।

ତା’ପରେ ଶୁଣନ୍ତୁ... ଚେୟାରରୁ ଉଠି ବିକାଶ କହୁଲା—ଲବରେଟର ଘରର ଯେଉଁ ଦୁଆରଗୁଡ଼ିକରେ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରବେଶ ପଥରେ ସେ ଫଟୋ-ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ ସେଲ ବସାଇ ଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ବାହାରର କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ରହସ୍ୟ ଭେଦକରିବା ସହଜ ଯାଏ ନୁହେଁ । ସେ ଅତି ବୁଦ୍ଧିମାନ ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ, କିନ୍ତୁ ଘୋର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ହେତୁ ତାର ପତନ ଘଟିଛି ।

ଆଉ କାହାର କିଛି ଶୁଣିବାର ବାକି ନଥିଲା, ସମସ୍ତେ ଚେୟାର ଗୁଡ଼ିକ ଫେରିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ବିକାଶ ସେମାନଙ୍କୁ ବଲେଇ ଦେବାଲାଗି ସଦର ଫାଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଲା । ସମସ୍ତେ ବିଦାୟ ନେବାପରେ ଫାଟକଟିକୁ ଆଉଜାଇ ଦେଇ ପକେଟରୁ ସିଗାରେଟ ବାହାର କରି ଅତି ଆରାମରେ ଟାଣିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ମନରେ ଆଜି ଅସରନ୍ତ ଆନନ୍ଦ, ବରଷ ସମୟର ସମାଧାନ ପରେ ଆଜି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ପାରୁଛି ସେ ।

ନିଜର ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଆସି ପୋଷାକପନ୍ଥ ବଦଳାଇ ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ବସି ଖଣ୍ଡି ଏ ଉପନ୍ୟାସ ନେଇ ପଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ କେତେବେଳେ ନିଦ ଲାଗିଯାଇଛି ସେ ଜାଣିପାର ନାହିଁ । ହଠାତ୍ କଣ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦରେ ନିଦ ତାର ଭଙ୍ଗିଗଲା । ଘର ଭିତରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଅନ୍ଧକାର, ମୃତ୍ୟୁପର ଭୁବନ ଶାନ୍ତ ।

ମନେ ମନେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା ବିକାଶ । ତା'ର ଠିକ୍ ମନେଅଛି ଘରର ଆଲୋକ ଜଳାଇ ସେ ବହୁ ନେଇ ବସିଥିଲା, ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ନିଦ ତାକୁ ଲାଗିଯାଇଛି, ତେଣୁ ଆଲୋକ ଲିଭାଇପାର ନାହିଁ । ଘରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରବେଶ କରିବାର ମୁହୋର ମଧ୍ୟ ନାହିଁ, ଯେହେତୁ ପଡ଼ିବାକୁ ବସିବା ସୁବରୁ ସେ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କର ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦକରି ଦେଇଥିଲା । ତେବେ କିଏ କେଉଁ ବାଟେ ଆସି ଠିକ୍ ତା'ର ହାତ ପାଖରେ ଥିବା ସୁଇଚ୍‌ବୋର୍ଡ଼ ଖୁଣ୍ଟ କରି ଘରର ଆଲୋକ ଲିଭାଇ ଘନ ଅନ୍ଧକାର କରିପାରେ ? ଏପରି କରିବାର କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି ଥାଇପାରେ ?

ଯେଉଁ ଶବ୍ଦଟିକ ଶୁଣି ନିଦ ତାର ଭଙ୍ଗିଗଲା ଏହା କି ଶବ୍ଦ । ବଳାସର, ନା କେଉଁ ଆଗନ୍ତୁକର ? ଆଗନ୍ତୁକ ଯଦି ହୋଇଥାଏ, ନିଶ୍ଚୟ ସେ ବିଶିଷ୍ଟ ଆଗନ୍ତୁକ ।

ସତର୍କଭାବେ ଚାରିଆଡ଼େ ଆଖି ବୁଲାଇ ଅଣିଲା ବିକାଶ । ନା, କିଛିତ ସନ୍ଦେହଜନକ ବୋଲି ମନେ ହୁଏନା । ଅନ୍ଧକାର ଛାମେ ଆଖି-ମୁହାଁ ହୋଇ ଆସିଥାଏ । କୁହୁବର୍ଣ୍ଣ ଯବନିକା ଧୀରେ ଧୀରେ ଅପସର ଯାଉଥାଏ ।

ଉତ୍କଳିଷ୍ଠ ହୋଇ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିୟା ଦେଖିବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କଲା ବିକାଶ । କେତୋଟି ପ୍ରବ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅତିବାହିତ ହେବାପରେ ବିକାଶର ଦୃଷ୍ଟି ଗାନ୍ଧୀ ହୋଇ ଉଠିଲା । ନିଶ୍ଚିତ ହେବାଲାଗି ଆଖି ଦୁଇଟିକୁ ଦୁଇ ହାତରେ ମଲି ରକାଷ ଆଡ଼େ ଚାହିଁବା ମାତ୍ରେ ସଫାଜି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଥରବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡି ହରକାର ରେଲ୍ ଧରି ଭିତରଆଡ଼େ ହାତ ଗଲାଇ
ସୁଇଚ୍‌ବୋର୍ଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାତଟିକୁ ଯେପରି ଆଗେଇ ଆଣୁଛି । ବାଧାଦେବା ଭିତର
ନୁହେଁ, ଏହି ସିଲାଇରେ ଉପନୀତ ହେବା ପୁଅରୁ ଯେଇ ମୁଣ୍ଡି ପୁଷ୍ପ ପାଉଁଡ଼ର-
ପରି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଚୁଣ୍ଟି ଘର ଭିତରେ ଅଜାଣୁ ଦେଇ ଧାରେ ଧାରେ ଗଲକୁ
ଓହ୍ଲାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲ । ବିକାଶ ସୁଇଚ୍ ବୋର୍ଡ଼ରେ ହାତଦେବା ପୁଅରୁ
ମୁଣ୍ଡି ତା'ର ଚନ୍ଦ୍ରାକାରରେ ଘୁରିବାକୁ ଲାଗିଲା, କିଏ ଯେପରି ଜୋରକରି ତାକୁ
ତଳେ ପକାଇ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରୁଛି ।

ଅନ୍ଧକାର, ଆଖିର ପତା ଦୁଇଟି ଉପରେ କିଏ ଯେପରି ଚାପି ଧରିଛି
ବିରାଟ ଖଣ୍ଡିଏ ପଥର—ବିରାଟ ପଟ୍ଟ ପରି ବିରାଟ ପଥର ଖଣ୍ଡି କକୁ ଆଡ଼େଇ
ଅନ୍ଧକାର ଦୂର କରିବାର ଶକ୍ତି ଯେପରି ତାର ନାହିଁ । ଅବଶ ହୋଇ ଆସିଲା
ହାତଗୋଡ଼, ସଂକୀର୍ଣ୍ଣରେ ଦାରୁଣ କ୍ଳାନ୍ତି...କ୍ଳାନ୍ତିଶୀଳ ଆସିପକାରେ
ନିଦ୍ରାର ମୋହାନ୍ତନ । କିଏ ଯେପରି ଯନ୍ତ୍ରରେ ଫୁଲର ଶଯ୍ୟାରେ ଆଖି
ଶୁଆଇ ଦେଉଛି ।

ଦାରୁଣ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ମୁଣ୍ଡର ରଗ ଦୁଇଟା ଯେପରି ଛୁଣ୍ଟି ଛୁଣ୍ଟି
ଅସୁଥାଏ । ଅତି କଷ୍ଟରେ ଆଖି ମେଲିକରି ଚାହିଁଲା ବିକାଶ । ଘରେ ଆଲୋକ
ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ଧକାର ମନେ ହୁଏନା । ଗୋଲପି ଆଉଁରେ ଶୟନ କରୁଛି
ସ୍ବପ୍ନପୁର ପରି ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ବିକାଶ ଦେଖୁ ବୁଝି ପାରିଲା କାଳରାତି
ପ୍ରଭାତର ଗନ୍ତମ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ଗବାକ୍ଷ ବାଟଦେଇ ଘର ଭିତରେ ଆସି ପଡ଼ିଛି ।
ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ରଙ୍ଗର ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟ ଘଟୁଛି ।

ଟିକିଏ ଚା' କିମ୍ବା କଫି ହେଲେ ଏ' ଯନ୍ତ୍ରଣାର କଠୁତ ଉପଶମ ହୁଅନ୍ତା ।
କିନ୍ତୁ ଧ୍ବଳ ଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠି ଛତାକୁ ଚାକିବାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ ? ଧୀରେ ଧୀରେ ତଳୁ
ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇବାଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କଲା ବିକାଶ । ଅତି ସାବଧାନତାରେ ଶଯ୍ୟା

ପାଖକୁ ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଅବଲମ୍ବନର ଆଶ୍ରୟ ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ଭୁବ୍ଧାବେଦ ଆସି ହୁଲୁଲବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପାଇଁ, ତାର ଆଖି ଆଗରେ ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ କରୁଣାମୟ ପରି ପଲଙ୍କ
ବାଡ଼ାରେ ବୁଲୁଥିବା ଭ୍ରମଣ-ଯନ୍ତ୍ର ଖଣ୍ଡିକ ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ବକୁ ପ୍ରଭୁର କରୁଣ
ସେପରି ।

ସତର୍କ ପଦକ୍ଷେପରେ ଆଗେଇ ଆସି ପଲଙ୍କ ବାଡ଼ାରୁ ଯନ୍ତ୍ର ଖଣ୍ଡିକ
ନେଇ ତାର ସାହାଯ୍ୟରେ ଦୁଆର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ କଳିଣି
ଖୋଲିବା ପରେ ଭୃତ୍ୟର ନାମ ଧରି ଡାକିଲା ! କିନ୍ତୁ ନିଜର କଣ୍ଠସ୍ବର ନିଜେ
ଶୁଣି ତମକ ପଡ଼ିଲା ଯେ । ଏହିସ୍ବର ଯେ ଦୁଆରକନ୍ଧ ଟପି ଶ୍ରେଷ୍ଠେଇ ଘର-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇନଥିବ ଏହା ସେ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୁଝିପାରୁନା । ନିରୁପାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଫେରୁ
ଫେରୁ ହଠାତ୍ କୋଠର ତଳେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ମନରେ କୌତୁହଳ
ବିଦ୍ରୋହ ହେଲା । ଖଣ୍ଡିଏ ସାଦା ଲମ୍ବାପା ପଡ଼ୁଥିବା ଦେଖି ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ
ଅଗେଇବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟାକରି ସୁଦ୍ଧା କୋଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇ ନପାରି ଅଗତ୍ୟ
ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ଆସି କୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ ଶରୀର ଲମ୍ବାଇ ଦେଇ ଭୃତ୍ୟର ଆମ୍ଭେନ
ଅପେକ୍ଷାରେ ଆସି ମୁଦ୍ ପଡ଼ିରହିଲା ।

ଦେଖି ସମୟ କିନ୍ତୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିବା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ, ଭୃତ୍ୟର ପଦ-
ଶବ୍ଦରେ ଆସି ଖୋଲି ଚାଲିଲା । ରୁ' କପଟିକୁ ଟି-ପୟ ଉପରେ ରଖିଦେଇ
ପ୍ରସ୍ଥାନୋଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବାବେଳେ କିକାଶ ଅଙ୍ଗୁଳି ଯଜ୍ଞେତ ଦ୍ବାର ଗବାକ୍ଷ ତଳେ
ପଡ଼ୁଥିବା ଲମ୍ବାପା ଖଣ୍ଡିକ ଆଖିବା ଲାଗି ଇଙ୍ଗିତରେ କହିଲା ଭୃତ୍ୟକୁ ।
ଲମ୍ବାପା ଖଣ୍ଡିକ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗି ଚାଲିଗଲା ।

ରୁ, ପାନେଲେ ଶରୀରର କୁଣ୍ଡ କେତେକ ପରିମାଣରେ ଲଘବ ହୋଇ
ଆସିଲା । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଟିକକ ଶରୀରରେ ନିବଶିତ ଦାନକଲ ସେପରି ।
ଏଥର ପରି ଖଣ୍ଡିକ ଖୋଲି ପଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ଯେ ।

—ପ୍ରିୟ ବାଣୀବା !

ଅପରି ମୋର ପରିବ୍ରାଜ ଅଭିନୟନ ଶୁଣି କରଦେ । ଅପରି କ'ଣ
'ତର'ର ରହସ୍ୟତତ୍ତ୍ବ ଭେଦ କରିବା କାହାର ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଏହା ମୁଁ ଆଗରୁ ଜାଣିଥିଲି । ଏଣୁ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରେୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଯେ ଜନ୍ମିଛି ଏହା ପରଜନ୍ମରେ ସୁଦ୍ଧା ମୁଁ ସ୍ୱୀକାର କରିବି । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେବାକୁ ଅବସର ମୁଁ ଦେଇ ପାରୁନାହିଁ, ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ଦୃଢ଼ । ଆପଣ ହୁଏତ ମନେ କରିଥିବେ ‘ଚନ୍ଦ୍ର’ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏଇଠାରୁ ଶେଷ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ଆପଣ କଣ ମନେ କରନ୍ତି ଯେ, ଯିଏ ଏଡ଼େବଡ଼ ପ୍ରଭାବର ଅଧିକାରୀ, ଜୀବନର ସର୍ବସ୍ୱ ଦେଇ ବିଜ୍ଞାନର ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଥିଲା—ଏତେ ଶୀଘ୍ର ସ୍ୱ-ପ୍ରଭାବକୁ ସେ ବଳି ଦେଇପାରେ ? ଅତଏବ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ଯେ ପୁରୁଷ ଜଗତ—ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଚନ୍ଦ୍ର’ର ପତନ କିମ୍ବା ପରାଜୟ ପଟିନାହିଁ । ହୁଏତ ଏପରି ଦିନ ଆସିପାରେ, ପୁଣି ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର ମିଳନ ପଟିକା ଆସିବି ବୋଧ ନୁହେଁ । ଆଜି ଯେତେବେଳେ ଆପଣମାନେ ମୋ ଯମୁକରେ ଆଲୋଚନାଚକ ଥିଲେ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଦୂରରେ ନଥିଲି, ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ମାନଙ୍କର ମୋ’ ପ୍ରତି କି ଧାରଣା ସେତେବେଳେ ଜନ୍ମି ଥିଲା ଏହା ବୁଝି ନ ପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ଏତିକି ବୁଝିଥିଲି ଯେ—ମୋ ପ୍ରଭାବକୁ ଯମସ୍ତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜଣାଇବେ । ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରେରଣା ମୋତେ ଉଦ୍‌ଘୀଷିତ କରୁଛି । ତେଣୁ ବିଜ୍ଞାନର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚିବାର ଦାୟିତା ନେଇ ନୂତନ ଆବିଷ୍କାର କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି ମୁଁ । ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତୁ ଯେପରି କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ।

—ମୁଁ ଅତି ଦୃଢ଼ିତ ବିକାଶବାଦୀ, ଆପଣଙ୍କୁ ଅକାରଣରେ ଶାନ୍ତିଦେଇ ଦେଇ । ପସବାଦୀଙ୍କର କୌଣସି ଅପରାଧ ନାହିଁ । ତା’ ପ୍ରତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥିଲା, ଆପଣଙ୍କର ଶତ୍ରୁକ କନ୍ଧରେ ପଡ଼ି ଶ୍ରେଣିକ ଯେପରି ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଏ । ଯଦି ପ୍ରୟୋଜନ ମନେକରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞାନ କରାଇ କି ନା ତାହା ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ଜାଣେନା । ଯଦି କରୁଥାଏ ଆପଣଙ୍କର ଆଶଙ୍କାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ—ଚକ୍ଷୁରୀ ପଶ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଆପଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁସ୍ଥତା ଲାଭ କରିବେ ।

—ବର୍ତ୍ତମାନଠାରୁ ମୋର ସନ୍ତାନ ଲାଭ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି ଲାଭ ହେଉନି ଅପେକ୍ଷା କରିବେ—ନିବେଦନ, ଭବ—

ଅପଣଙ୍କର ପରିଚେତ ।

ପାଠାନ୍ତେ ବିକାଶର ମନେ ହେଲା ବିଜ୍ଞାନର ବରମତ ଯେପରି ଏହି ଠାରୁ ଶେଷ ନୁହେଁ— ଆହୁରି ଅନେକ କିଛି ଅଛି……

ମୁଖ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଖେଳ ଦେଖାଯାଏ ଲଳିତା ।

ତାର କଲେଜ ସହପାଠିନୀ ଉର୍ମିଳା ତାକୁ ବହୁ ଅନୁରୋଧ କରି ଆଜି ଆସିବୁ ଫୁଟବଲ୍ ଖେଳ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ । ଦୁହେଁ ହଷ୍ଟେଲରେ ଥାଆନ୍ତି । ଫୁଟବଲ୍ ପ୍ରତି ଲଳିତାର ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଫୁଟବଲ୍ ପିକନ ପଡ଼ିଲେ ଉର୍ମିଳାର ଗୋଡ଼ ଆଉ ତଳେ ଲାଗେନା । ଭଲ ଖେଳ ଥିଲେ ଦିନକ ଆଗରୁ ସହପାଠିନୀମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଟିମ୍ ଓ ଖେଳାଳିଙ୍କର ଗୁଣ ଜାଣିନ ବଖାଣି ଦିଏ । ଏତେ ସେ ନକର ନକର ହୁଏ ଯେ ତା ଉପରେ ବନ୍ଧୁମାନେ ଚିଡ଼ନ୍ତି, କେହି କେହି ମୁରୁକି ହୁଏ ମାତ୍ର ତା' ପାଖରୁ ଅଲଗା ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି ।

ସେତିକି ନୁହେଁ । ଯେଉଁଦିନ ଏସିୟାନ୍ ଟିମ୍‌ର ଖେଳାଯାଏ ସେ ଖିଆ-ପିଆ ଭୁଲିଯାଏ । ଏସିୟାନର ସେଣ୍ଟର ଫରୱାର୍ଡ ଶଙ୍କରଦାସର ନାମଟି ବାରମ୍ବାର ତା ମୁହଁରୁ ବାହାରେ । ତମକାର ଖେଳେ ଶଙ୍କର । ତମକାର ଚେହେରା ଶଙ୍କରର ଇତ୍ୟାଦି ବିଶେଷତାକୁ କିଏ ବୁଝି କରେ ସବୁ-ବେଳେ ।

ଲଳିତା ପୁଣି ଯେଉଁ ଝିଅଟି ତା ରୂମ୍‌ରେ ରହୁଥିଲା, ଏହି ବଳା ବଳ ଶୁଣି ହଷ୍ଟେଲ ସୁପରିନ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟଙ୍କୁ କହି ସେ ରୁମ୍ ବଦଳାଇଛି, ଲଳିତା ଆସିବୁ ଏବେ ।

ପଡ଼ାପଢ଼ି ଦେଶ୍ ଭଲ କରେ ଉର୍ମିଳା ।

ଉର୍ମିଳା ଓ ଲଳିତା ପ୍ରାୟ ସମବୟସ୍କା । ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶ୍ ଭର ଜନ୍ମି ଉଠିଲା ଏକା ରୁମ୍‌ରେ ଥିବା ହେତୁ ।

ମନେପଡ଼େ ଲଳିତାର ।

ଯେଉଁଦିନ ପ୍ରଥମେ ସେ ସାତ ନମ୍ବର ରୁମ୍‌କୁ ଆସିଲା, ତାକୁ ଦେଖି ଉର୍ମିଳା ହସିଲା । ନିଶ୍ଚୟ ହୃଦୟର ଅର୍ଥ ଯେପରି ଲଳିତାକୁ ସେ ପାଖରେ ପାଇବାକୁ ଆଶା କରୁଥିଲା ବହୁ ଦିନରୁ—ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ଅନୁରାଗ ହୁଏ ଓ ଉତ୍ତେଜନାକୁ ଚାପି ରଖିବାର ବ୍ୟର୍ଥ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ।

ଲଳିତା ମଧ୍ୟ ଉର୍ମିଳାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରାଧେ ନୁହେଁ । ସହପାତ୍ରିନୀ ଯେତେବେଳେ କ୍ଳାନ୍ତରେ ଦେଖିଛି; ସୁନ୍ଦର ମୁହଁ ଓ ସୁଲୋଲ ଦେହବନ୍ଧ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ । ବିଶେଷତଃ କି ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଦୃଷ୍ଟି ଉର୍ମିଳାର । ଯେତେବେଳେ ସେ କଥା କୁହେ ଏହି ଭାବେ ଦୃଷ୍ଟି ବିଶେଷ ଭାବେ ନୃତ୍ୟ କରେ । ଯେପରି ନିଜର ଦେଶଭାଷା ପ୍ରତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନ ଉର୍ମିଳା । ସାଦା ବ୍ୟାଜ ରଙ୍ଗିନ ପରିଚ୍ଛଦ ସେ ପରିଧାନ କରନ୍ତି । ଅନ୍ୟ କାହାର ରଙ୍ଗିନ ଶାଢ଼ୀ କିମ୍ବା ଚାଉଳ ଦେଖିଲେ କୁହୁଡ଼ି ଉଠି କରେ ।

ଲଳିତା ନୂଆ ହୋଇ ଆସି ନିଜ ସିନ୍ଧୁ ପକାଉଥାଏ । ବରଷାଟିକୁ ପରିପାଟି କରି ସଜାଡ଼ିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ, ଏ ପାଟରେ ନିଜ ଶୋଭାରେ ଅକ୍ଷୟିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଇ ଉର୍ମିଳା ଦେଖୁଥାଏ—ଭାବେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ।

ହଠାତ୍ ତାର କଣ ମନେ ହେଲା କେଜାଣି, ଶୋଭାକୁ ଉଠି ଆସି ଲଳିତା ହାତରୁ ବେଡ଼ି ଜଉରଟା ଛୋଇ ନେଇ କହିଲା—ଉଠ, ଉଠ ବରଣା ତୋତେ ପକାଡ଼ି ଆସେ ? ଦୟାଏ ହେଲା ବଦରଟାକୁ ଉଠାଇ ଦୁଇ ପକାଡ଼ି ପକାଡ଼ି... କହୁ ନହୁ ନିଜେ ଶିଳ୍ପ ହାତରେ ପକାଡ଼ି ଦେଲା । ଝରକା ପାଖରେ ଟେବୁଲ୍ ଓ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ବସ୍ତ୍ର, ଖାଦ୍ୟ, କଲମ, କଣ୍ଠ ପକାଡ଼ି ରଖିଲା । ବରଣା ତଳେ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ରଖି ଦେଇ କହିଲା—ଦେଖିଲୁ, କେମିତି ହେଲା ?—

ଲଳିତା ମୁଗ୍ଧ ହୃଦ୍ରେ ଶୁଣିଲା ଉର୍ମିଳା ଆଡ଼େ ।

ଟେବୁଲ୍ ଉପରୁ ଗିଲସଟାକୁ ନେଇ ଟାଣୁରୁ ପାଣି ନେଇ ପିଇଯାଇ କହିଲା—ଉର୍ମିଳା—ହେଷ୍ଟେଲଟା ତ' ଦର ନୁହେଁ । ଏଠି ପରିସ୍ଥାନ ପରିଚ୍ଛଦ ସଦା ଦରକାର । ତିନିବର୍ଷ ହେଲା ମୁଁ ହେଷ୍ଟେଲରେ ବସି ଆସିଲି ଏଇ ସାତ ନମ୍ବର ରୁମ୍‌ରେ । କେତେ ଆସିଲେ କେତେ ଚଲେ, କିନ୍ତୁ କେହି ବଦଳିବା ଦେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ସେ ଉର୍ମିଳାଟା ଅବଶୀ ଦୋଲ । ଏଠି ଥା—ଦେଖିବୁ...

ଦହ...ଲଳିତା କହୁଲା, ଆଉ କଣ କହୁବାକୁ ଯାଉଥିଲା, ଉର୍ମିଳା
ବହୁବାର କରୁଛି—ତୁମ...ମୁଁ ତୋର ଦହ ! କାହିଁକି ଉର୍ମି ବୋଲି
ତାଙ୍କ ପାରୁନାହିଁ ? ବସୁଧରେ ତ ଆମେ ସମାନ, ଦହ ହେଲୁ
କୁଆଡ଼ୁ ?

ଲଳିତା ହସ ରୁପି କହୁଲା—ତା' ନୁହେଁ ଯେ, ଏ ଘରେ ତ ରୂମେ
ସୁରୁଣୀ, ସେଇଥିପାଇଁ 'ଦହ' ବୋଲି କହୁଲି; ରୂମେ ଯଦି କିଛି ନଷ୍ଟ
ତାହାହେଲେ ନାଁ ଧରି ଡାକିବ...

ବେଶ୍ କଥା କହୁ ତ ଜାଣି । କଣ ଖାଇବୁ ?

ଘରୁ ଖାଇ ଆସିଥିଲି । ପଛକୁ ଜଳଖିଆ ତ ହସ୍ତେଲୁ ମିଳିବ...

ମିଳିବ...ତାହାଙ୍କ ସ୍ତର ଉର୍ମିଳାର ।...ମିଳିବ ତ ମେଞ୍ଚାଏ ହାଲୁଆ ।
ବ'ଟା ଦିନରେ ମଣିଷ ଆରେ ଝୁଲିବ ।

ଲଳିତା ଶୁଣିଲା ଉର୍ମିଳାଆଡ଼େ ।

ମନେ ମନେ ହସାବ କଲି ଯେ । ଦୁଇଦିନ ଏଠାକାର ହାଲୁଆ
ଖାଇ ଯଦି ମଣିଷ ଝୁଲୁ । ତାହା ହେଲେ ଉର୍ମିଳା ତାର ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟଟିକୁ ବାଗେଇ
ରଖିବ କିପରି ?

ତା ମନକଥା ଉର୍ମିଳା ବୋଧହୁଏ ଚୁଟିପାରିଲା । କହୁଲା—କାଣ୍ଡି ନଟା
ପାଖରେ ଯାହା ହେଉ ରନ୍ଧାକରିବ । ନଥିଲେ ତ ଶରୀରର ବାରଟା ବାକି
ଯାଇଥାନ୍ତା । ଶୁଲ ଆଜି କେଣି ନରେ ଖାଇବା...

ଦ୍ଵିଧାନ୍ବିତ କଣ୍ଠରେ କହୁଲା ଲଳିତା — ଜନ୍ମ ହସ୍ତେଲରେ
ନୟମ...

ଧେରୁତେର ! ବିରକ୍ତ କଣ୍ଠସ୍ଵର ଉର୍ମିଳାର...ନୟମ ଗୋଟାଏ କଣ ?
ଜାଣି ଏ କେଣି ନ ବା' ପାଇଁ ଏଠି ହୋଇଛି । କୁମାରୀ ଉର୍ମିଳା ପାଇଁ ।
ତୁ-ପି-ଆଇ ଶିଖଣି ଯେ ଦାସଙ୍କ ନାରୁଣୀ ପାଇଁ...ପ୍ରତିରେ ହାତମାରି
ବିଜୟ ରଙ୍ଗରେ କହୁଲା ଉର୍ମିଳା ଦାସ ।

ରୂମେ ତାହେଲେ...

ସହଅପ...ପୁଣି ଚଢ଼କାର କରି କହୁଲ ଉମିଳା । ତୁମେ ନୁହେଁ—
—ତୁ' ବୋଲି କହୁଛୁ । ତୁମେ ଆପଣ ଏଗୁଡ଼ାକ ମୋର ଶବ୍ଦ ।
ସରମାଲିଟିର ଧାର ଧାରେ ନା ମୁଁ । ଶୁଣ, ଅର୍ତ୍ତର ଅସ୍ତ୍ର—ଯେଉଁମାନେ
ହଷ୍ଟେଲରେ ଜଳଖିଆ ନଝାକବେ ସେମାନେ କ୍ୟାଣ୍ଟିନରେ ଖାଇ ପାରନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ବଗଡ଼ା ଛଡ଼, ପାଣିପାଣିଆ ଡାଲି, ଦରସିଆ ତରକାରୀ ବ ବେଳା
ଗିଳିଦାନ୍ତୁ ହେବ । ଖୁଲ ଯିବା, କ୍ୟାଣ୍ଟିନରେ ଆଜି ତୋର ଗୋଡ଼
ପଡ଼ୁ...

ଆପଣି କରି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ଲଳିତା । ଅନୁସରଣ କଲୁ ଉମିଳାକୁ ।
ଭିତରୁ କ୍ୟାଣ୍ଟିନରେ ବସି ଖାଇଲେ । ଖିଆପିଆ ପରେ ଉମିଳା କହୁଲ—ମୁଁ
କଫି ଖାଇବି, ଖୁ-ଟା ମୋର ଦେହପୁରୁ...

ଲଳିତା ହସିଲା ।

ତୋର ତ' ନୁହେଁ, ରୁ ଖା'...

ପାନପରେ ପାନାହାରର ମୂଳ ଦେବାକୁ ଯାଉଥିଲା ଲଳିତା, ବାଧା
ଦେଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଲି ଉମିଳା କହୁଲ—ଆଜି ମୋର ପାଳି...

ଦୁହିଙ୍କର ବନ୍ଧୁତା କ୍ରମେ କ୍ରମେ ବଢ଼ିଲା । ଠିକ୍ ସମୟରେ ପାଠପଢ଼ା,
ଠିକ୍ ସମୟରେ କ୍ୟାଣ୍ଟିନକୁ ଯିବା ପରୁ ଧାରାବାହକଙ୍କଦେ ଚାଲିଯାଏ ।
ପଢ଼ାପଢ଼ି ସମୟରେ କେହି କାହାରକୁ ହସଟଟ କରିନ୍ତି ନାହିଁ । ହଷ୍ଟେଲ
ଆଇନ ମଧ୍ୟ ମାନି ଚଳନ୍ତି ଭିତରେ ।

ପୁରୁଷ ଶିଳ୍ପ ଆସିଲେ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉମିଳାର ପରବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । କିପରି
ଅନ୍ୟମନସ୍ତ, କିପରି ଭବିଷ୍ୟତ ମନେ ହେଲା ତାକୁ ।

ପୁରୁଷର ରାଜ୍ୟ ସଫଳ ।

ଖିଆପିଆ ପରେ ଭିତରେ ଆଲୁଅ ଲିଭାଇ ଶଯ୍ୟାକୁ ଆସିଲେ ।
ଲଳିତା ଶଯ୍ୟାପାଖରୁ ପାଖସ୍ଥାତ ଦୂରରେ ଉମିଳାର ଶଯ୍ୟା । ତାଙ୍କର
ଉମିଳା ଲଳିତାକୁ ।

କଣ କହୁଛୁ ? ତର ମାଡ଼ୁଛି...

ତର ? ମୁଁ ଡି-ପି-ଆଇର ନାରୁଣୀ, ପୁଲିସ୍ ଇନସପେକ୍ଟରର
ବିଅ ମୋର ପୁଣି ତର ? କହୁଥିଲି, କାଲି ତାହେଲେ ତୁ ସରକୁ
ଯିବୁ ?

ହଁ, କାଲି ଶେକାବ । ରବିବାରଟା ରହୁ ଯୋମବାର ସକାଳେ
ଆସିବ । ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ଯାଇନାହିଁ, ସେଇଏ ବୁଲୁଥାନ୍ତେ...

ନଗଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ?

କାହିଁକି କଣ ଜରୁରୀ କାମ କହୁ ଅଛୁ ?

ଜରୁରୀ ନୁହେଁ ସେ, ଏ ସିକିନର ପ୍ରଥମ ଖେଳଟା କାଲି ଆରମ୍ଭ
ହୋଇଛି...

ସିକିନର ଖେଳ ?—ଲିଭାର ବିପ୍ଳବ କଣ୍ଠସ୍ଵର ।

ଏଇଟା ପୁଟବଲ ସିକିନ । କାଲିଠୁ ଖେଳ ଆରମ୍ଭ ହେବ ।
ସ୍ପୋର୍ଟିଂ ଇଭେଣ୍ଟ୍ ଏପାଲେ । ଦୁ'ଟାଘାକ କଡ଼ା ଟିମ୍ । ଖେଳଟା ମନ ହେବ
ନାହିଁ ।

ତୁ କାହିଁକି ଇଣ୍ଟରେଷ୍ଟେଡ଼ ? —ପୁଟବଲ ଖେଳରୁ ତୁ କଣ
ପାଇବୁ ? —କହିଲୁ ଲଳିତା ।

କଥାଟା କହୁପକାଇ ଲିଭାର ମନେ ପଡ଼ିଲା ସୁଭାଷିନୀ କଥା ।
ଆଉ ଜଣେ ହସପାଠିନୀ ସୁଭାଷିନୀ । ସୁଭାଷିନୀ ତାକୁ ଦିନେ ପଚାରିଥିଲେ—
ଭର୍ମିଲା ପୁଟବଲ କଥା ତୋତେ କହୁ ନାହିଁ ?

ପୁଟବଲ ! ସେ କଣ ?—ବିପ୍ଳବ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲା ଲଳିତା ।

କହୁ ନାହିଁ, ତାହାହେଲେ ?—ଶୁଣିବୁ, ଶୁଣିବୁ, ସିକିନ୍ ଅଛୁ...

ଆଉ କିଛି ନକହୁ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ହସ ହସ ସୁଭାଷିନୀ ଆଡ଼େଇ ହୋଇ
ଯାଇଥିଲା । କଥାଟାରେ କି ଗୁଡ଼ ରହୁଥିଲା ଅଛି, ଭର୍ମିଲାକୁ ପଚାରିବ ପଚାରିବ
ବୋଲି ପଚାରି ପାରିନାହିଁ ଲଳିତା, କାଳେ ଭର୍ମିଲା ମନରେ କିଛି ଭାବିବ ।
ହୁଏତ 'ପୁଟବଲ ଖେଳ' ନେଇ ତାର ଦୁର୍ବଳତା ଉପରେ ଆଘାତ ପାଉଛି
ବୋଲି ମନେକରି ତା' ଗହୁଡ଼ ଅଯାଆ ଡର୍କ ଯୁଦ୍ଧ କରିବ ।

ଭୂମିଲା ମୁହଁରୁ ଫୁଟିବଲ କଥା ଶୁଣି ତମକ ପଡ଼ିଥିଲା ସେ ।

ଜାଣି ନାହିଁ ? — କହୁଲୁ ଭୂମିଲା... କର ଇନ୍ଦ୍ରାବେଷ୍ଟି ଗେମ୍ । ବଲକୁ ନେଇ ଖେଳାଳୀମାନେ ଯେତେବେଳେ ଏ ପାଖରୁ ସେ ପାଖକୁ ଦଉଡ଼ୁଥିବେ କି ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଏ ଯେତେବେଳେ । କୌଣସି ପକ୍ଷ ଦ୍ଵାରା କଲେ ତ ଦର୍ଶକର ଆନନ୍ଦରେ ଅବଶିଷ୍ଟାୟ ।

ଏହାତ' ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଖେଳ ? ଲଳିତା କହୁଲୁ ।

ହାସରେ କପାଳ ! ତୁ ବଞ୍ଚିମାନ କେଉଁ ଜଗତରେ ଅଛୁ, ଲଳିତା ! ପୁରୁଷ ଯାହା ପାରେ, ଆମେ ନାଶ ହୋଇ ପାରିବା ନାହିଁ ଏ ସଙ୍କଳ୍ପିତା ଏ ପରୀକ୍ଷା ରଖିବୁ ! ଆମର ଦେଖିବାର ଅଧିକାର ଟିକକ ମଧ୍ୟ ତୁ ଅଧିକାର କରୁଛୁ । ଆମେ ଆନନ୍ଦ ଟିକଏ ପାଇବାରୁ ମଧ୍ୟ ପୁରୁଷମାନେ ବଞ୍ଚିତ କରିଦେ ଆମକୁ ? କାଲି ତୁ ଘରକୁ ଯା, ଗୋଟାଏ ଭଲ ଟିମ୍ ଡାଏର ଶୁଣ ଦିନ ଖେଳୁଛି, ଏସିଆନ୍ କ୍ଲବ । ତାଙ୍କର ପ୍ରତିପନ୍ନୀ ଶୁଣି ଆସୋଲେ ଇଲେଭେନ୍ । ଶଙ୍ଖର ଦାସକୁ ଦେଖିବୁ ସେଦିନ...

ଶଙ୍ଖର ଦାସ କିଏ ? ତୋର ଶିଳେଟିଲ୍ ?

ଶିଳେଟିଲ୍ ନୁହେଁ । ହୁ ଇଜ ଦି ଜୁୟେଲ୍ ଅଫ୍ ଦି ଏସିଆନ୍ କ୍ଲବ । ଦେଖିବୁ କପର କିମ୍ବଦି ପର ତାର ଗତି । ତାପର ଶେଷର ସରଫ୍ଟାଡ଼ କୌଣସି ଟିମ୍ରେ ନାହିଁ । ଯେମିତି ଚେହେରା, ସେମିତି ହାସ୍ତସମ ।

ଆହୁ, ଦିନେ ଯିବି ତୋ ପାଇଁରେ...

ତାପରେ ଉଭୟ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ଲଳିତା ମନେ କରୁଥିଲା ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ଭୂମିଲା ଆଗେ ତାର ଶୁଭ ଶୁଭ ସମ୍ଭାବନେକ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଗାଲରେ ହାତ ଦେଇ ବସିଥିବା ଦେଖି ବିନୀତ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲା—କଣ ତୋର ହେଉଛିରେ, ଭୂମି !

ଶଙ୍ଖର ବୋଉଠାରୁ ଫେରିନାହିଁ... କଣ କଣରେ କହୁଲୁ ଭୂମିଲା ।

ମନେ ମନେ ହସିଲା ଲଳିତା । ଟେବୁଲ୍‌ଟାକୁ ସକାତୁ ସକାତୁ କହୁଲୁ — ସେ ନପେରିଲ୍ ତ' ତୋର କଣ ଲେ ?

କଣ କହୁଲୁ ?—ହେଁକ ଉଠିଲା ଉମିଳା ।...କେତେ ବଡ଼ ଖେଳଟା ମାଟି କରଦେଲା ଜାଣୁ ? ଆଜି କ୍ୟାଲେରା ଫୁଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଖେଳ ଦେଖିବାପାଇଁ ଲୋକଗୁଡ଼ାକଙ୍କର କେତେ ଆଶା ଥିବୁତ ? ମାଟି କର ଦେଲା ଖଙ୍କରଟା । ବମ୍ବେରେ କି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ମ୍ୟାଚ ହେଉଛି, ଏସିୟାନ୍ ଥାଇଲେ ଖେଳିବାକୁ । କାଲି ଫେରିଆଲେ, ଖେଳଟା ଆଜି ଏଠାରେ ହୋଇ-ଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେଠାକାର ମ୍ୟାଚରେ ତ୍ର ରହୁବାରୁ ଅଟକି ଯିବାକୁ ହେଲା ।

ଭୁଲ, କ୍ୟାଣ୍ଟିନରୁ ବୁଲି ଆସିବା...ଉମିଳାର କଥାକୁ ଗୁପ୍ତା ଦେବା-ପାଇଁ କହୁଲା ଲଳିତା ।

ଆଉ କ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍ !—ହଠାତ୍ ସ୍ତରରେ କହୁଲା ଉମିଳା—ଖାଇବାକୁ କଣ ଆଉ ରହୁ ଅଛି ? ଆଜି ଭାତ ଗଣ୍ଡାକ ସୁଦ୍ଧା ପେଟ ଭିତରକୁ ଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।...

ତାର ଭବରାଜି ଦେଖି ବହୁଳରେ ହସ ରୁପିଲା ଲଳିତା । ଚଟି ଇ'ଟା ଖେତରେ ଗଲାଲ ଉମିଳାର ହାତଧରି ଟାଣିଲା ନେଇ ଯିବାପାଇଁ ।

ଶୁଅ ପଦରେ ଉମିଳା ଲୋ ଲଳିତା ଯାକରେ ।

କ୍ୟାଣ୍ଟିନରେ କିନ୍ତୁ ଉମିଳାର କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ନାହିଁ । ଯଦି ଚଷମା ଚପଳ ଚଢ଼ିଲା ହାସ୍ୟମୟ ଉମିଳା ଗୋଟାଏ ନିର୍ଜୀବ ବସ୍ତୁପରି ଦସିଲା ଖାଇବା ଟେବୁଲ ପାଖରେ । ଖାଇବାର ଓ ହାତର ନାହିଁ ଯେପରି । ଅନ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ କ୍ୟାଣ୍ଟିନରେ ଥିଲେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆହୁର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଉମିଳାର ନରବତା ଦେଖି । ଉମିଳାଆଡ଼େ ଚାହିଁ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ନରବ ଯନ୍ତେଜ ବିନମୟ ହେଲା, କିନ୍ତୁ ସେସମୟ ଉମିଳାର ଭ୍ରୁକ୍ଷେପ ନାହିଁ ।

ଜଳଖିଆ ସେ ନାମମାତ୍ର ଖୁଟିଲେ, ତାର ଅତି ପ୍ରିୟ ପାମାଣ୍ଡ ଅଧେ ପାକ କରି ଶୁଖି ଦେଲା । ଲଳିତାର ମନେ ହେଲା ଉମିଳା ଯେପରି ଅତି ଭୁଲ୍ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଅତ୍ୟୁତ ଫୁଟିବଳ ନିଶା ହିଅଟାର ।

ଶେର ବାସ କିଏ ?

ତାର ଶିଳେଟିର ନୁହେଁ ଦୋଲି କହୁଛି, ତେବେ କଣ ଲାଗି ଲେକଟା ପାଇଁ ପାଗଳିନୀ ସେ ।

ପ୍ରେମର ଛନ୍ଦ ଅଛି ବୋଲି ତ ମନେ ହୁଏନା ।

କେବେ ହେଲେ ଖଣିଏ ଚିଠି କମ୍ପା କେହି ପୁରୁଷବନ୍ଧୁ ଭର୍ମିଲା
ହସ୍ତକ ଦେଖା କରୁବାର କେହି ଦେଖି ନାହାନ୍ତି । ଭର୍ମିଲାର ଭବିଷ୍ୟ
ଯୌବନରେ କାହାରି ସ୍ପର୍ଶ ବାଜିଥାଏ ମନେ ହୁଏନା । ପରିଧେୟ ବସ୍ତ୍ରରେ
ଦାରଥୁବା ଦେଖା ଯାଇନାହିଁ କେବେ ।

ତେବେ କଣ । —

ଭର୍ମିଲାର ଚିନ୍ତା ପୃଥିବୀରେ ଲଳିତାକୁ ଚିନ୍ତାନ୍ତି କଲ ।

ଶେଷରେ ଲଳିତା ସ୍ଥିର କଲ—ଶଙ୍କର ଦାସର ଖେଳକୁ ଅନ୍ୟମାନେ
ଯେପରି ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଅଗଣିତ ପ୍ରାବକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଭର୍ମିଲା
ଜଣେ । ଖେଳ ପ୍ରେମୀ ଭର୍ମିଲା—ଗୋଟାଏ ରକମ ନିଶାରେ ନିଜକୁ ତୁବାଇ
ଦେଇଛି । ପୁଣି ହୁଏତ ଦିନେ ଶଙ୍କର ଦାସ ଅପେକ୍ଷା ଭଲ ଖେଳାଳିକୁ
ଦେଖିଲେ ଶଙ୍କର ଦାସର କଥା ଭୁଲିଯିବ । ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ଏଇ ତ
ଅଭ୍ୟାସ ।

ଯେଦିନ ରାତିରେ ଆଉ ବନ୍ଦ ନେଇ ବସିଲା ନାହିଁ ଭର୍ମିଲା । ମୁହଁ
ଘୋରୁର ଶୋଇଲା । ମଝିରେ ଛଟପଟ ହେଉଥାଏ କଡ଼ ଲେଉଟାର ଥାଏ
କ'ଣ ଗୋଟିଏ ଯଦୃଶା ଯେପରି ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ ଭିତରେ ଭିତରେ ।

ଲଳିତାର ମଧ୍ୟ ପଡ଼ାପଡ଼ିରେ ମନ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ଦି-ରାତି ଥର
ତାଙ୍କ ସୁଦ୍ଧା ଯେତେବେଳେ ଭର୍ମିଲା ପାଖରୁ କୌଣସି ଭବିଷ୍ୟ ପାଇଲା ନାହିଁ
ଚେନ୍ଦ୍ରାରରୁ ଉଠିଆସି ଧୀରେ ଧୀରେ ତାର ଶଯ୍ୟା ପାଖକୁ ଆସି ଦେହରେ
ହାତ ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ ତାଙ୍କଲ—ଭର୍ମି ...

ଭର୍ମିଲା କୌଣସି ଭବିଷ୍ୟ ଦେଲା ନାହିଁ । ଆଉ ଥରେ ତାଙ୍କବାକୁ
ହେଲା ଲଳିତାକୁ । ଦୋଧହୁଏ ଆଉଁସୁ ଆଉଁସୁ ହାତର ଡିପଟା ଟିକିଏ
କୋରରେ ଲାଗିଥିଲା ଭର୍ମିଲା ଅଙ୍ଗରେ । ଅଙ୍ଗଟି ଦେଖିବୁଏ ନିମ୍ନାଙ୍ଗର

କୌଣସି ଏକ ସ୍ଥାନରେ, ସେହି ସ୍ପର୍ଶରେ ଟିକିଏ ଚମକ ଉଠିଥିଲା ଉର୍ମିଳା
ହୃଦୟ । ଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠି ବସିଲା । ହସି ହସି କହିଲା—ଏ କଣ କଲୁ ?—

ଅଜାଗତରେ ଆଜ୍ଞା ଲିଟା ବାଜିଗଲା...ଲଜିତ ହସ ହସି କହିଲା
ଲଜିତା । ...ମନଟା ଖରାପ କରି ରଖିବୁ କାହିଁକି ? ଶୋଲଟା ବନ୍ଦ ହୋଇ
ଗଲା ବୋଲି ?

ଜାଣି ଜାଣି ଏତେ ଖେଳୁଛୁ କାହିଁକି ?

ତୁ କଣ ଖେଳ ଦେଖିବା ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଥିଲୁ ।

ଆଉ କଣ ପାଇଁ ? —ବସିତ କଣ୍ଠସ୍ଵର ଉର୍ମିଳାର ।

କହିଲେ ତ' ରାଗିବୁ, କଥାରେ ଅଛି—

ସବୁ କହିବ, ମରମ କହିବ ନାହିଁ...ପାଦ ପୁରଣ କଲା ଉର୍ମିଳା...
ମରମଟା କଣ ଶୁଣେ ?

ଶଙ୍କର ହାସ୍ୟ...

ଇଡ଼ିଆଟି...ପୁଣି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ମୁହଁ ବୁଲାଇ ଉର୍ମିଳା । ଲଜିତା
ଯେପରି ତାଙ୍କର ଆଉ ସେ ଶୁଣିଲା ନାହିଁ । ଲଜିତା ନିଜ ଶଯ୍ୟାକୁ ଆସି
ଆଲୁଅଟା ଲିଭାଇ ଦେଇ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତାର ମଧ୍ୟ ଆଉ ପଡ଼ାପଡ଼ି
ନିଶ୍ଚୟ ମନ ହେଲା ନାହିଁ । ଭବିଷ୍ୟ, ଶଙ୍କର ଦାସର କଥା କହି
ବୋଧହୁଏ ଉର୍ମିଳାର ମନରେ ସେ ଦୁଃଖ ଦେଇଛି । ଏକଥା ନ କହିଥିଲେ
ତ' ଚଳିଥାନ୍ତା...

ବୋଧହୁଏ ଟିକିଏ ତଳ । ଲଜିତାଙ୍କର ଲଜିତାକୁ, ହସେଲର ଘଣ୍ଟା
ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ନିଦ ତାର ଛାଡ଼ି ଗଲା । ଆଲୁଅଟାକୁ ଜଳାଇ ଦେଇ ଦେଖିଲା
ଉର୍ମିଳା ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ଉଠି ବସିଛି—ଆଲୁଅ ଜଳିବା ଦେଖି ଚାହିଁଲା ଲଜିତା
ଆଡ଼େ । କହିଲା—ସା, ଖାଇବୁ ଯା—

ତୁ କଣ ଯିବୁ ନାହିଁ ?

ବେଳ ନାହିଁ...

ଭ୍ରମି ! ଆ—ଆଜି ଖେଳ ନାହିଁ ତ ଦିନ ପରେ ତ' ହେବ । ତୋର
ଶଙ୍ଖର ଦାସ ତ' ଦେଖି ଛୁଡ଼ି ଯାଉନାହିଁ—ଆ ଖାଇବୁ...

ଏକପ୍ରକାର କୋର କଣ ଲୁଚାତା ଭ୍ରମିଙ୍କୁ ଧରି ନେଇଲେ ।

ଭିତସ୍ଥେ ଖାଇଥାଉ ଶଯ୍ୟାରେ ପଡ଼ିଲେ । ଲୁଚାତା ମନେ ମନେ
ଛୁଇଁବାକୁ ଲାଗିଲା—ଜବନରେ ସେ କେବେ ଫୁଟିବଲି ମ୍ୟାଚ୍ ଦେଖିନାହିଁ ।
ଖେଳ ଦେଖିବା ନିଶା ଅନେକଙ୍କର ଅଛି ସେ କାଣେ । ହୁଷ୍ଟେଲକୁ ଆସିବା
ପୂର୍ବରୁ ସେ ଦେଖିଛନ୍ତି ତାର ଗ୍ରେଟ୍‌ଲର ରଜତ ବଡ଼ ଖେଳପ୍ରେମୀ । କ୍ଲାସ
ଟେବୁଲ୍‌ରେ ପଡ଼ିଛି, ସ୍କୁଲ ଟିମର ପ୍ରେସ୍‌ସାର ସେ; ତେବେ ସ୍କୁଲ ଟିମ୍‌ର ଖେଳ
ନଥିଲେ ଅନ୍ୟ ଖେଳ ଦେଖିବା ଲାଗି ସେ ଯାଏ । ଗ୍ରେଟ୍ ହେଉ, ଅଥବା
ବଡ଼ ମ୍ୟାଚ ହେଉ—ବର୍ଷା ପଡ଼ୁ କିମ୍ବା ଝଡ଼ ଝୁଠୁ ତାର ଯିବାର
କଥା ।

ସିକନ୍ ଟାଇମରେ ତାର ପଢ଼ାପଢ଼ି ଦିନ । ଗୁଡ଼ିଆ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବକୁ
ନେଇ ଫୁଟିବଲି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାର ଗଲ୍ ଗୁଲିଥାଏ । ସବେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ
ପାଖରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁ କରୁ ଠିକ୍ କଥାର ମୋଡ଼ ଦୂର ଆସେ ଫୁଟିବଲି
ଖେଳିଆଡ଼କୁ । ସମସ୍ତେ ବରତ ହୁଅନ୍ତି, ସେ କିନ୍ତୁ ଛୁଡ଼େନା । ନିଶିଜଣ କଣ
ଧରି ଲୁହେ ଏକାକି ଖେଳାଳିର ପୋଜିସନ୍ ଫିଲ୍ଡର କେରିଠି
କେରିଠି । ସେମାନଙ୍କର କଣିକା କଣ... କିପରି ହେବେନ୍ଦ୍ର କେବେ, କିପରି
ପାଶ୍ ଦେବେ ଇତ୍ୟାଦି ବୁଝାଏ ବୁଝାଏ ଛବରେ ।

ଦିନେ ଏକ ଅଛୁଟି ପଟଣା ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଶିଆପିଆ ହାରି ସମସ୍ତେ ଶୋଇଛନ୍ତି, ହଠାତ୍ ରଜତର ଚିତ୍କାର
ଶୁଣାଗଲା—ମୋ ପାଖକୁ ପାସ ଦେ' ନିରୁ ! ଇସ୍ତେସ ସହ ମାର...

ତା'ପରେ—

ତା'ପରେ ରଜତର ଚିତ୍କାରଟା ଆଉ ଚିତ୍କାର ପରି ଶୁଣାଗଲା—ମରି-
ଗଲା, ମରିଗଲା ।

ସର ଲେକମାନଙ୍କର ନିଦ ଭଙ୍ଗିଲେ । କଣ ହେଲା ରଜତ
ଦେଖିବାକୁ ଆସିଲେ ତାର ଶୟନ କକ୍ଷକୁ । ସରର ଲାଭ ଲାଭବା ପରେ

for no 11009 dated

ଦେଖାଲେ ଯଦ୍ୱାରାରେ ମୁହଁଟାରେ ଅସଂଖ୍ୟ କୁଞ୍ଜନ ଦେଖା ଦେଇଛି
—ଗୋଟାଯାଏ ଅରୁଣ ସେ । ବାଁ ଗୋଡ଼ର ତଳ ପାଦକୁ ହାତରେ ଚାପି
ଧରିଛି ।

ରଜତର କଥାଗୁଡ଼ିକ ଯମସ୍ତେ ଶୁଣି ପାରିଥିଲେ । ତେଣୁ କାହାର
ହସିବାକୁ ବାକି ରହିଲା ନାହିଁ ଯେ, ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି ବଳ ମାରିବା ବେଳେ
ହରକାକୁ ସେ ଡବ୍ ଜୋରରେ ଗୋଇଁ ମାରିଛି । ବଳକୁ ଯେତେ
ଜୋରରେ କବ୍ ମାରିବାକୁ ହୁଏ ଠିକ୍ ସେତିକି ଜୋରରେ । ମୋଟା
ଲୁହା ରେଲିଂ ବାଜି ଗୋଡ଼ଟାକୁ ଆଘାତ କରିଛି—ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଛି କି ନା
କେଜାଣି ।

ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ଫୋନ କରିଛନ୍ତି । ଡାକ୍ତର ଆସି
ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି କହିଲେ—ଯକାଲେ ହସିପିଟାଲକୁ ନେବାକୁ
ହେବ ।

ଯକାଲେ ତାର ପାଦର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଯମସ୍ତେ ଭୟ କଲେ ।
ଦେହପରି ଫୁଲୁ ପାଦଟା, ଆଣ୍ଟୁଯାଏ ଫୁଲୁର ପ୍ରକୋପ ବିଦ୍ୱାଶିତ
ହୋଇଛି ।

ଏକ୍ସରେ ରୋଗୀଦେହରେ ଦୁଇମାସ ଲାଗିଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଲ ହେବାପାଇଁ ।
ହସିପିଟାଲ ବେଡ଼ରେ ଶୋଇ ରଜତ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥାଏ ଜାହାଜ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିତ
ଅବସ୍ଥାରେ ଫୁଟବଲ ମ୍ୟାଚ । ବେଳେବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ରାପୋରରେ ‘ଗୋଲ୍—
ଗୋଲ୍’ ଅଭିହ୍, ପେଲ୍‌ଡ଼ିକ, ଅପ୍‌ସାଇଡ୍ ଓ ଫାଉଲ ଲେଖାଏ କହିବାର
ଡାକ୍ତର ଓ ନର୍ସମାନେ ଶୁଣିଛନ୍ତି । ତାକୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେଇଛନ୍ତି ଅନେକ
ପ୍ରକାରରେ । ଭଲ ହୋଇ ଆସିବା ପରେ ଫୁଟବଲ ଫିଲ୍ଡ୍‌ ଶେଷ
ହୋଇଛି । କି ଅବଶୋଷ ରଜତର । ଲଳିତା ତାକୁ କେତେ ଥର କହିଛି
ଏହୁପାଇଁ ।

ଏଇତ ଖଣି ଅପେକ୍ଷା ଯାହା ଉତ୍ତ, ଯାହା ମରୁଆଲୁ କରେ ଠିକ୍
ମାତାଲି ପରି ।

ଉର୍ମିଳା ଶଯ୍ୟାଅଡ଼େ ଚାହିଁଲା ଲଳିତା ! ଅନ୍ଧକାର ଘର ମଧ୍ୟରେ
କିଛି ଦେଖା ନ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ଉର୍ମିଳାର କୌଣସି ସୋର ଶବ୍ଦ ନ ଶୁଣିଲେ
ଯୁକ୍ତା ଲଳିତା ବୁଝି ପାରିଲା ସେ ଶୋଇ ନାହିଁ । ଭାବୁଛି ଫୁଟବଲ ମ୍ୟାଚ
କଥା, କନ୍ୟା ଶଙ୍କର ଦାସକୁ ।

କହିବ ନାହିଁ, କେବେହେଲେ କହିବ ନାହିଁ ଉର୍ମିଳା ଶଙ୍କର ଦାସ
ସହିତ ତାର କି ସମ୍ପର୍କ । ଶଙ୍କର ଦାସ ଯେଉଁଦିନ ତା' ସହିତ ଖେଳିବ
ସେଦିନ ଦେଖିବାକୁ ଯିବ । ଯଦି କିଛି ଆସୁଥିବା ପାଏ ।

ଲଳିତାକୁ ନିଦ ଲାଗିଲେ ।

ଉର୍ମିଳା ପ୍ରାକ୍ଷବିକ ଦେଖାଗଲା କିଛିଦିନ ।

ଦିନେ ସକାଳବେଳା ଲଳିତା ବାହାରୁ ଉଠି ଦେଖିଲା ଉର୍ମିଳା
ବାହାରେ ନାହିଁ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଲଳିତା । ଉର୍ମିଳା କୌଣସି ଦିନ
ଲଳିତା ଆଗରୁ ଉଠେନା । ତାହାହେଲେ ଆଜି ଉଠି ସେ କେଉଁଆଡ଼େ
ଗଲା ?

ମୁହଁ ଧୋଇବା ପାଇଁ ଟ୍ୟାପ ପାଣ୍ଡୁ ଯାଉଛି, ଗୋଟିଏ ଗାଁର ସ୍ତର
ଗୁଣ୍ଡି ଗୁଣ୍ଡି କରି ଗାଈ ଗାଈ ଗାଧୋଇ ଆସୁଛି ଉର୍ମିଳା ରୁମକୁ ।

ଗାଁର ସ୍ତରଟି ବେଶ୍ ଭଲ ଲାଗିଲା ଲଳିତାକୁ । ଯାଉ ଯାଉ ଅମଳ ଠିଆ
ହୋଇଲେ ଲଳିତା ହାତରେ ପେଟୁ ଓ ଦ୍ରୁସର । ଉର୍ମିଳା ତାକୁ ଆଡ଼େଇ
ଘର ଭିତରକୁ ଆସିଲା । ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁଲା ଲଳିତା । ଉର୍ମିଳା କପୁଟ
କୋଷରେ କହିଲା—ଦେଖୁଛୁ କଣ, କଦାଟକୁ ଆଉକାଲ ଦେ—ଲୁଗା
ଗୁଡ଼ିକ କାଣ୍ଡୁନା ? ଗାଁରେ ଅରୁଣ ଦେଖୁଛୁ ?

ଦୁଆରଟାକୁ ଆଉକାଲ ଦେଲା ଲଳିତା । ଓଁଦା ଲୁଗାଟାକୁ ତଳେ ପକାଇ
ଦେଇ ପୁଟକେନ୍ଦ୍ରରୁ ପରିଷ୍କାର ସାଧା ଦୁଇଜ ଓ ଶାଢ଼ୀ ବାହାର କରିବାକୁ

ଲଳିତା । ଲଳିତା ଏକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁଥାଏ ତାକୁ । କି ସୁନ୍ଦର ଦେହ
ବନ୍ଧିଛି ଉମିଳାର । ନିତୋଳ ଗୋରୁତନୁ । କୁମ୍ଭ ଦୁଇଟିର ଗଠନ ଯଦି
କୌଣସି ପୁରୁଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼େ ସେ ପାଗଳ ହୋଇଯିବ ।

ଉମିଳା କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ପ୍ରତି ଯତେଜନ ନୁହେଁ । କ୍ଷିପ୍ର ହାତରେ
ଲୁଗାପଟା ପିନ୍ଧି ନେଇ ହାତ ଦର୍ପଣଟିକୁ ନେଇ ମୁଣ୍ଡର ବାଳଗୁଡ଼ିକ ସଜାଡ଼ି
ନେଇ । ସରସ୍ୱତୀ ପରି ସୁନ୍ଦର ଦେଖା ଯାଉଛି ଲଳିତା ।

ମୁଁ ଅସୁରୁ, ଉତ୍ସନାହିଁ—ବାହାରକୁ ଯାଉଛି ବୋଲି ସୁପରି-
ଟେନେଡ଼େଣ୍ଟର ଅନୁମତି ନେଇ ଯାଉଛି । ଆଜି ତ' ରବିବାର । ଡେରିରେ
ଖିଆଯିଆ ହେବ ।.....

ତୁ କେତେଦୂର ଯାଉଛୁ କି ?...ମୁକୁ କଣ୍ଠରେ ପରୁଣିଲା ଲଳିତା ।

ଯାଉଛି ଟିକେଟ କରବାକୁ—

ଆଜି ବୋଧହୁଏ ଏସିୟାନ ଷୋପ୍‌କୁ ?

ହଁ—ରେ ଏସିୟାନ ଓ ଷୋପିଂ କ୍ଲବ୍ । ଷୋପିଂ କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ ।
ସ୍ୱାକୁବ୍ ଶଙ୍କର ଦାସ ପରି ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ଖେଳରେ ଭାର ସୁନାମ
ଅଛି ।

ମୁଁ ଟିକିଏ ଯାଆନ୍ତୁ ?—ସୁପରିନିଟେଡ଼େଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିବେ କି ନାହିଁ
କେଜାଣି...

ଯିବୁ ?—ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଉମିଳାର । ।...ସୁପରିନିଟେଡ଼େଣ୍ଟ
କେମିତି ନ ଗୁଡ଼ିବେ ଦେଖିବ ।—ତାହାହେଲେ ତୋ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡିଏ ଟିକେଟ୍
ଅଶିବ ?

ରହ, ମୁଁ ମୁହଁଟା ଧୋଇ ଆସେ—ପଇସା ଦେବ...

ଯା' ମୁହଁ ଧୋଇବୁ । ପଇସା ମୋ ପାଖରେ ଅଛି ।—

ସୁପରି ଦୁଇଟା ଗୋଡ଼ରେ ଚଲାଲ ଘରୁ ବାହାରିଲେ ଉମିଳା ।
ଲଳିତା ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ କରବାକୁ ଲେ । କ୍ୟାଣ୍ଡି ନରେ ଖାଇବା ଅଭ୍ୟାସ
ଭାର ଅଛି । କ୍ୟାଣ୍ଡି ନୁହଁ ଆସି କିନ୍ତୁ ଏକା ବସି ଖାଇବାକୁ ମନ ବଳିଲା
ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କାଲିବାକୁ ତ' ହେବ । ସାମାନ୍ୟ କିଛି ଖାଇ ରୁମକୁ ଆସି

କଣ ପିନ୍ଧି ଆଜି ସେ ଖେଳ ଦେଖିବାକୁ ଯିବ ପୁଅକେସ ଖୋଲି ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଉର୍ମିଲା ପତନ ହେବ କି ନା ଯେଉଁ ଶାଢ଼ୀଟା ସେ ବାହାର କରିଛି ପିନ୍ଧି ମ୍ୟାଟ ଦେଖିବାକୁ ଯିବ ବୋଲି ଅନୁମତି ପାଇଁ ଚନ୍ଦ୍ରା ନାହିଁ । ଉର୍ମିଲା ତାହା କରିପାରିବ ।

ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ଘଣ୍ଟା ପରେ ଉର୍ମିଲା ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଦେଖ ଖୁସି ଖୁସି ଶବ୍ଦ । ଲଳିତା ତା ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିଲା । ତପଲ ଦୁଇଟାକୁ ଖଟକଲକୁ ପେଲିଦେଇ ଖଟଟାରେ ବସିପଡ଼ି କହିଲେ—ଦୁଇ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ପବ୍, ବିସ୍ଫୁର ଯେଉଁ ଭିଡ଼ ଭିଡ଼ରେ ପଶି ଆସିଛି—ଖୁବ୍ ଧନ୍ୟବାଦ ତାକୁ । ଫିମେଲମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଫୁଟବଲ ଆନ୍ଦୋଳିଏସନ ଗୋଟାଏ ଅଲଗା କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ କାହିଁକି କରୁନାହାନ୍ତି...ଫିମେଲ ତ' କିଛି କମ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ।

କେତେ ଦୁଇ ନେଲା...ପରୁରଲା ଲଳିତା ।

ଖେଳରେ ୨୫ ପଇସା...କିଛି ଖାଇକୁ...

ହଁ, କ୍ୟାଣ୍ଡି ନକୁ ଯାଇଥିଲି । ତୁ ?

ଗୋଟାଏ କୋକାକୋଲା ଖାଇଛି । ଗୁଲ ଟିକିଏ କ୍ୟାଣ୍ଡି ନ ଆଡ଼େ ବୁଲିଆସିବା...

ଆପଣ କଲୁନାହିଁ ଲଳିତା । ସେ ବୁଝିପାରିଥିଲା ଉର୍ମିଲାକୁ ଖୁବ୍ ଭେଦ କରୁଛି । ଅଳତ' ଖିଅସିଆ ହେଉ ହେଉ ତେଣୁ ହେବ ।

ଖେଳ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ । ଲଳିତା ପାଇଁ ଅନୁମତି ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଉର୍ମିଲାକୁ ଦଣ୍ଡ ପାଇବାକୁ ହେଲୁନାହିଁ । କହୁବା ଯେତେ ଯେତେ ଅନୁମତି ମିଳିଲା ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ଆମେନ ଓ ଖେଳ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ସିଟ୍ ଡ୍ରାଏ ପୁଣି ହୋଇ ଆସିଲା । ଏକ ସମୟରେ ରେସିଂ ଫିଲଡ଼କୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିତ ଜଣାଇଲେ । ଖେଳାଳୀମାନେ ଭିତରକୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଲାଇନକୁ ପ୍ରାୟମ କରି ଭିତରକୁ ଆସିଲେ । ଦୁଇଟି ଦଳର ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ପୋଷାକ ।

କେତେକଣ ସ୍ନେହାରକୁ ଚିହ୍ନାଇଦେଲା ଉର୍ମିଳା । ଘନ ଘନ କରତାଳି ପଡ଼ୁଥାଏ ଦର୍ଶକ ଗ୍ୟାଲେରୀରୁ । ଏଥର ଟିକଏ କୋରରେ କରତାଳି ପଡ଼ିଲା । ସ୍ବାକୁର୍ ଆସୁଛି, ଶ୍ଳୋଟି କୁବର ମଉଡ଼ମଣି । ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଚିହ୍ନାଇ ଦେଲା ଉର୍ମିଳା ।

ଦର୍ଶକ ଗ୍ୟାଲେରୀରୁ ଫୋଟକା ଓ ଶଙ୍ଖ ଘଣ୍ଟା ଶୁଭୁଲା । ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବଳ ଉତ୍ତେଜନା ଦେଖାଗଲା । ଆଉ ଜଣେ କିଏ ଖେଳାଳୀ ଆସୁଛନ୍ତି ବୋଧହୁଏ । କିଏ ଆସୁଛି ଉର୍ମିଳା ଜାଣେ । ଶଙ୍ଖର ଦାସ ।

ଲଳିତାର କାନେ କାନେ ସେ କହିଲା—ମେନ୍ ଏନଟେନ୍ସ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ, ଆସୁଛି । ପୋଷାକଟା ଦେଖୁଛ ତ ? କେଡ଼େ ବମକାର ।

ଲଳିତା ଚାହିଁଲା । ଏଇ ଶଙ୍କର ଦାସ । ଉର୍ମିଳା ଯାହା କହୁଥିଲା ଠିକ୍ । ସୁନ୍ଦର ପାସ୍ତର ଅଧିକାଂଶ ଶଙ୍କର ଦାସ । ଶୁଭ୍ର, ମାଟଲ ପଥରପରି ଦେହରେ ମାଛ ବସିଲେ ବୋଧହୁଏ ଖସିଯିବ । ପୋଷାକଟା ତାକୁ ଦେଖି ମାନ୍ଦୁଛି ।

ଦୁଇପିଲ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖେଳାଳୀ ନିଜ ନିଜର ପୋଜିସନ୍ ଠିକ୍ କରିନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ସେଣ୍ଟର ଲାଇନର ମଝିରେ ବଲଟି ଥୁଆ ହୋଇଥାଏ । ରେପରର ସଙ୍ଗେତକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି ଖେଳାଳୀମାନେ ।

* ଉର୍ମିଳାର ଦୃଷ୍ଟି ଏସିୟାନ କ୍ଲବ୍ ଆଡ଼େ, ବିଶେଷତଃ ଦୃଷ୍ଟିଟା ଶଙ୍କର ଦାସ ଉପରେ । ଆଗେ ଏସିୟାନ ଦଳ ବଲ୍ ଟର୍ କରାବେ । ଶଙ୍କର ଦାସ ପ୍ରଥମେ ବଲ୍ ସ୍ପର୍ଶକରି ଅନ୍ୟ ଲୋକକୁ ପାଶ କରିବ । ସେହି ଲୋକଟା ପୁଣି ଶଙ୍କର ଦାସକୁ ଯଦି ଦିଏ ତାହାହେଲେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବେଗରେ ବଲ୍ ନେଇ ନିଶ୍ଚୟ ଦଉଡ଼ିବ ଶଙ୍କର ଦାସ । ଲଳିତାର ଦୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟ ଶଙ୍କର ଦାସ ଉପରେ ।

ଖେଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସଙ୍ଗେତ ଦେଲେ । ଶଙ୍କର ଦାସ ପାଶ ଦେଲା ଗୁଇଟ୍ ଲନକୁ ଓ ଗୁଇଟ୍ ଲନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୁଇଟ୍ ଆଉଟକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା । ଗୁଇଟ୍ ଆଉଟ୍ ସବୁ ମାଜିଲା ସେଣ୍ଟରକୁ । ଘନ ଘନ କରତାଳି ଉତ୍ତୁଥେଇ ହେଉଥାଏ ଗ୍ୟାଲେରୀରୁ—ଶଙ୍କର ଦାସ ବଲ୍ ପାଇ ଅଗେଇବାକୁ ଲାଗିଛି ।

ଲଳିତାର ଆନନ୍ଦ ଭିତରେ ଭିତରେ, କିନ୍ତୁ ଉର୍ମିଳା ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକ ଶବ୍ଦ ପ୍ରସ୍ତୋତ କଲେ । ଅନେକ ଚାହିଁଲେ ତାକୁ, ନିଜେ ଲୁଚି ଉଠି ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ଲଳିତାକୁ ଲଜା ଲାଗିଲା । ସେ ଟିକିଏ ଚୁପ୍‌ଚାପ ଦେଇ ଉର୍ମିଳାର କାନୁକୁ ।

ଏ କଣ ହେଉଛି, ଉର୍ମି !—ଅସୁଧର ବସି ଦେଖ ।

ଖୁବ୍ ଆଗ୍ରେ କହିଲୁ ଲଳିତା ।

ସ୍ବାକୁବ ବାଦ ପାଧଲା । ଘୋଟିଂର ବ୍ୟାକ୍ ସ୍ବାକୁବ୍, ଶଙ୍କର ଦାସ ପାଣିଂ କଲଟା ଧରିବା ପୁଅରୁ ଛାଆଣପରି ଦଉଡ଼ି ଆସି ହେଡ଼କରି ବଲଟାକୁ ନିଜ ଦଳର ଖେଳାଳୀ ପାଖକୁ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଲା । ବଲଟାକୁ ଯେପରି ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲା ଖେଳାଳିଟି । ସେ ମଧ୍ୟ ପାଣିଂ କରିଦେଲା ଅନ୍ୟ ଖେଳାଳୀ ପାଖକୁ । କ୍ରମେ ପାଣିଂ ପାଣିଂରେ ବଲଟି ଆସିଲା ଏସିୟାନର ପୋଷ୍ଟ ପାଖକୁ । ବ୍ୟାକ୍ ମଧ୍ୟ ମିଥ୍ କଲା, କିନ୍ତୁ ଶଙ୍କର ଦାସ କେତେବେଳେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା କେନ୍ଦ୍ର ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ବ୍ୟାକ୍ ମିଥ୍ କରିବା ଯଙ୍ଗେ ଯଙ୍ଗେ ବଲଟାକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ଶୀଘ୍ର ଗୋଲ୍‌ରୁ ଦଳକୁ ରକ୍ଷାକରି ଏକା ଏକା ନେଇ ଆସିଲା, ଦାଧା ଏକାକି ସ୍ବାକୁବର ପାଖଯାଏ । ସ୍ବାକୁବକୁ ନେବାର ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ଶଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତୋତ କରି ଗୋଲ୍‌ପୋଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କିକ୍ କଲା ।

ସେ କିକ୍ ଅଟକାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ଗୋଲ୍‌କମର ।

କିପରି ଜନତା ଚିତ୍ରକାର କରି ଉଠିଲେ ।

ଦେଖିଲୁ ?—ଉର୍ମିଳା ପଚାରିଲା ଲଳିତାକୁ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଖେଳୁଛନ୍ତି ଶଙ୍କର ବାବୁ... କହିଲା ଲଳିତା ।

ଆହୁରି ଦେଖିବୁ...

ଲଳିତା ଦେଖିଲା ଉର୍ମିଳା ମୁହଁ ଟିପି ହସୁଛି । ଆଉ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ, ନିଶ୍ଚୟରେ ଚାହିଁଥାଏ ଖେଳାଅଡ଼େ ।

ଖେଳ ପୁଅପରି ଚାଲିଥାଏ । ଏକ ସମୟରେ ବଶୀମ ପାଇଁ ସମୟ ଦିଆଗଲା । ଖେଳାଳୀମାନେ ନିଜ ଦଳରେ ଆସି ମିଳିଲେ ।

କିଛି ସମୟପରେ ଦୁନିଆର ଖେଳ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

ପୁରୀଂଶ ଅପେକ୍ଷା ଶେଷଂଶ ଆତ୍ମର ଲକ୍ଷ୍ୟରେଷିଂ । ଭବ୍ୟ ପକ୍ଷ
ପ୍ରବଳ ଉତ୍ସାହ ନେଇ ପରସ୍ପରକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବକୁ ଲାଗିଲେ । କି
ଭବ୍ୟର ଖେଳ । ଜବନରେ ଏହି ଯୁଦ୍ଧପ୍ରଥମ ଫୁଟବଲ ମ୍ୟାଚ ଦେଖିଲା
ଲଳିତା । ରଜତର କଥା ତାର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ରଜତ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିଥିବ ।
ମାତ୍ର ତନୁ କିମ୍ବା ବୃକ୍ଷ କଲେମିଟର ଦୂରକୁ । ନିଶ୍ଚୟ ସେ ଆସିବ ।
ପାଞ୍ଚମାନଙ୍କ ପାଞ୍ଚରେ କେଉଁଠି ଆସି ବସିବ ।

କେବେ ସେ ଏହିପରି ଖେଳାଳୀ ହେବ ଖେଳ ଦେଖି ଏକକଥା
ଭବ୍ୟର ନିଶ୍ଚୟ । ଗୋଟିଟା ତାର ଭଲ ହେବା ପରେ ବର୍ଷେ ଯାଏ ସେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ବିଶ୍ରାମ ନେଇଥିଲା, ତାପରେ କେତେଟା ଉତ୍ତେଜ ମ୍ୟାଚରେ ସେ ଖେଳିବ ।
ଆଜି ଯଦି ରଜତ ଯହୁତ ଶଙ୍କର ଦାସର ପରିଚୟ-ଦ୍ରୁତନ୍ତ୍ରୀ, ଦୁଇଦିନଟା ବର୍ଷ
ମଧ୍ୟରେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଦ୍ଵାଦ ଓହ୍ଲାଇ ଖେଳାଳୀ ହୁଅନ୍ତା । ତା' ପାଇଁ ତେଣୁ
କଲେ କପରି ହୁଅନ୍ତା ?

କିନ୍ତୁ...

ଶଙ୍କର ଦାସ ଯହୁତ ଆଳାପ କପରି ସମ୍ଭବ ? ବଡ଼ ବଡ଼ ଟିମ୍ ଯହୁତ
ସେ ସଂସ୍କୃତି—ଆଜି ଏଠାରେ ତା' ଜାଲି ଜଳିନି କିମ୍ବା ବସୁରେ । ନା,
ରଜତ ପାଇଁ ଉର୍ମିଳାକୁ ଟିକିଏ ଚେଲେଇବାକୁ ହେବ ।

ଭବ୍ୟରଦେ ପାଟିରୁଣ୍ଡ ବୁଲିବ । ଏସିୟାନର ସବୁ ପାଣିଂ ବଲ ଆସି
ଶଙ୍କର ଦାସ ପାଖରେ ପଡ଼ୁଛି । ଶଙ୍କର ଯାହାକୁ ପାଶ୍ ଦେଉଛି ସେ ପୁଣି
ବିଟୁଣ୍ଡ ପାଶ୍ ଦେଉଛି ତା' ପାଖକୁ । ପାଶ୍ ପାଶ୍ରେ ବଲଟା ଅନେକଦୂର
ଆଗେଇ ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵାକୁର୍ ପାଖାତ ଯମପରି
ଠିଆ ହୋଇଛି ବ୍ୟାକରେ । ଏକଠି ଶଙ୍କର ଦାସର ସମସ୍ତ ଜାଗକୁରି
ପରାଜିତ ।

କିନ୍ତୁ ସ୍ଵାକୁର୍ର ଭାଗ୍ୟ ସେଦିନ ମନ୍ଦ । ଖେଳ ଶେଷ ହେବାକୁ ଆଉ
ମାତ୍ର ତନୁମିଟି ସମୟ ଅଛି । ରାଇଜ୍ ଇନ୍ ପାଶ୍ ପାଇ ଶଙ୍କର ଦାସ
ଏପରି ଗୋଟାଏ ହେଡ଼ କଲ୍ ସେ, ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ବଲଟା ଗେଟ
ଭିତରେ ପଶିଲେ ।

ଅନେକଙ୍କର ଧାରଣା ନଥିଲା, ଅନେକ ଦେଖି ମଧ୍ୟ, ନଦେଖିଲୁ ପର ।
କାରଣ ଏତେ ଦୂରରେ ପୋଷ୍ଟ ଉତ୍ତରେ ବଲ୍ଲ ଇନ୍ କରବା କଥା ନୁହେଁ;
କିନ୍ତୁ ହେଲା ତ । ସ୍ପୋଟିଂ ଯେତେବେଳେ ଯେଣୁର କରବାକୁ ଆସିଲେ,
ଜୟୋତ୍ସ୍ନାସରେ ଦର୍ଶକଗଣ ସେତେବେଳେ ନୃତ୍ୟ କରବାକୁ ଲାଗିଛନ୍ତି ।

ସେଣୁର ପାର୍ ଦେବାପରେ ଖେଳ ପରିଷ୍ଟଳକ ଖେଳ ଶେଷର
ସଙ୍ଗେତ ଦେଲେ ।

ଟେଭଲିନରୁ ବାହାରି ଆସୁଥିଲେ ଉର୍ମିଳା ଓ ଲଳିତା । କିଏ ଜଣେ
ପଛରୁ କହିଲା—ନମସ୍କାର, ଉର୍ମିଳା ଦେବୀ !

ତମକ ପଡ଼ି ପଛକୁ ବୁଝିଲା ଉର୍ମିଳା । ସୁଦୃଢ଼ ରାଉତ ଏସିୟାନର
ଜବାଣି ସେତେଟେଣ୍ଡ ।

ନମସ୍କାର ? ହାତ ଯୋଡ଼ି ନମସ୍କାର କଲା ଉର୍ମିଳା ଏବଂ ଉର୍ମିଳାର
ଦେଖା ଦେଖି ଲଳିତା ମଧ୍ୟ ନମସ୍କାର କଲା ।

ବୁଲି ଯାଉଛନ୍ତି ଯେ ? ଭାଇଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା କରିବେ ନାହିଁ ?

ଉର୍ମିଳା ଲଳିତାକୁ ଠିଆ ହେବାକୁ କହି ସୁଦୃଢ଼ ପାଖକୁ ଆସି
ଦୁଇମିନିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା । ଲଳିତା କିଛି ଶୁଣି ପାରିଲା
ନାହିଁ । ଉର୍ମିଳା ଫେରି ଆସି କହିଲା—ବୁଲି, ଉଡ଼ି ପଚାଳା ହୋଇଛି,
ବାହାରି ଯିବା ।

ଆସୁ ଆସୁ ଲଳିତା ପଚାରିଲା—ସେ କିଏ ?

ଲେକଟା ମୋର ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଛି...ହସି ହସି କହିଲା ଉର୍ମିଳା ।

ଲଳିତା ମଧ୍ୟ ସେଇପରି ହସି ହସି କହିଲା—ତୋର ରୂପ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
ଦେଖି ଯେକୌଣସି ଲୋକ ତ' ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିବେ । ତାଙ୍କର ଆଉ ଦୋଷ
କଣ ?

ଏଗୁଡ଼ାକୁ ରୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ ? ଦେଖିଲୁ ପରା ମୋ ସାଙ୍ଗରେ
କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉ ହେଉ ତୋ ଆଡ଼େ କଣେଇ କଣେଇ ବୁଝୁଥିଲା...

ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯେତେବେଳେ ଅଛି, ମୋ' ଆଡ଼େ ବୁଝିବାଟା କ'ଣ
ଅନ୍ୟାୟ ?

ନ୍ୟାୟ ଅନ୍ୟାୟ ବୁଝିବାର ତୋର ବୟସ ହୋଇ ନାହିଁ ଦେଖୁଛି ।
 ଗୁଲଟ'... ଶୁଣା ମଝିରେ ଯୁ ଶ୍ରବଣ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଲୁଣି...
 ତୋର ଶର କ'ଣ ଖେଳ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି ?...
 ଗୁଲ, ଯାହା ପରୁଷବାର ରୂପରେ ପରୁଷର ।

ଲଳିତା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।

ଖେଳ ଦେଖି ଆସିବା ବେଳୁ ଉମିଳା କପରି ମେଁର ହୋଇ ରହୁଛି । ଲଳିତା କିଛି ପଚାରିଲେ ବି ଉତ୍ତର ଦେଉନାହିଁ । କଣ ହେଲା ଉମିଳାର ! ଖେଳ ନାଁ ଶୁଣି ଯିଏ ଉନ୍ମାଦିନ ହୁଏ, ସିଏ କଣ ଖେଳ ଦେଖିବା ପରେ ଏପରି ନିଗ୍ରହ ହୋଇପଡ଼େ ? କାହିଁ ସିଏତ ହେଉନାହିଁ । ବେଶ୍ ଭଲ ଲାଗୁଛି ତାକୁ । ମନେ ହେଉଛି ଖେଳଟା ୪୫ ମିନିଟ୍‌ରୁ ଯଦି ଆଉ ଟିକିଏ ଅଧିକ ଯମୟ ହୁଅନ୍ତା ତେବେ ବି ଅଦୌ ବୋରଂ ଲାଗୁ ନାହିଁ ।

ଉମିଳା ଠିକ୍ କହୁଥିଲା, ଶଙ୍କର ଦାସ ପରି ଖେଳାଳୀ ଦୁର୍ବଳ କମ । ଆଜିର ଖେଳ ଦେଖି ତାର ଧାରଣା ଠିକ୍ ଜନ୍ମିଛି । ପୁଣି କେବେ ଏସିସ୍ଟାନ୍ ଟିମ ଖେଳିବ ଜାଣିଲେ ରଜତକୁ ସେ ଏଠାକୁ ଡକାଇ ପଠାଇବ—ଏଇଠୁ ଯମସ୍ତେ ଯାଏ ହୋଇ ଯିବେ । ରଜତ ଯେମିତି ଗୁଲକ ସେ ଠିକ୍ ଶଙ୍କର ଦାସକୁ ବାରେଇ ପାରିବ ?

ଆହା ଶଙ୍କର ଦାସ କରେ କଣ ? କେବଳ ଖେଳେ ନା, କେଉଁଠି ଗୁଲକ କରେ ? ସେମାନଙ୍କର ତ କୋଇଲ ଖଣି ତଳ ତଳଟା, ତାହା କେତେପୁଣ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ସେୟାର ଅଛି, ଅନ୍ୟ ସବୁ କେତେପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟ ଅଛି—ଯଦି ବାପାଙ୍କୁ କହି ଶଙ୍କର ଦାସ ପାଇଁ ଖଣି ଏ ଗୁଲକ ସେ କରି ଦେଇ ପାରେ, ବ୍ୟାଙ୍କ କମ୍ପାନୀ କୋଇଲ ଖଣିରେ ତାହାହେଲେ ରଜତର ବଡ଼ ଉପକାର ହୁଅନ୍ତା ।

ରାତିରେ ପଡ଼ାପଡ଼ି କିଛି ହେଲ ନାହିଁ ।

ଉର୍ମିଳା ଶୋଇଛି ତ ଶୋଇଛି... ସତେ ସେମିତି ସେ ନିଜେ ଖେଳି କୁଳୁ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଦୁଇ ଦିନିଆର ତାଙ୍କ କୌଣସି ଉତ୍ତର ନପାଇ ଲଳିତା ମଧ୍ୟ ଆଲୁଅ ଲିଭାଇ ଶୋଇଲ । ନଅଟାରେ ଯେତେବେଳେ ଝିଆ-ପିଆର ଘଣ୍ଟା ବାଜିଲା ସେଇ ଶବ୍ଦରେ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଲଳିତାର । ଉର୍ମିଳାକୁ ତାଙ୍କ ନେଇ ସେ ଖାଇବାକୁ ଗଲା ।

ଝିଆପିଆରେ ଉର୍ମିଳାର ଅବସ୍ଥା ‘ସଥା ପୁଟ’ ତଥା ‘ସର’ । କଲେ ଗୁରୁଳ ପୁଟିଲ ଭଳି ହାଣ୍ଡି ପରି ତାର ମୁହଁଟା ହୋଇଛି । ତା ସହୃଦ କଥା କହିବାକୁ ସୁଦ୍ଧା ଭୟ ହୁଏ । ତଥାପି ଲଳିତା ଆଲୁଅ ଲିଭାଇ ଦେଇ ତାଙ୍କଲ—ଉର୍ମି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲୁ ?

ରାତି ହେଇଛି, ବକର ବକର ହୁ’ନା—ସାହା ପରୁଣିବାର କାଲି ସକାଳେ ପରୁଣିବୁ...

ଆଉ କିଛି କହିଲ ନାହିଁ ଲଳିତା, ସେ ମଧ୍ୟ ଶୋଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲ ।

ସକାଳେ ଲଳିତା ଉଠିଲା ବେଳକୁ ଉର୍ମିଳାର ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ ଶେଷ ହୋଇଛି, ଖାତା ବାହାର କରି କଣ ଲେଖୁଛି । କିଛି ନପରୁଣି ଲଳିତା ତାର ନିତ୍ୟକର୍ମ ଶେଷ କରିବାକୁ ଲେ । ଗାଧୋଇ ଆସି ଦେଖିଲା ଉର୍ମିଳା ନାହିଁ, ଖାତାଟା ଖୋଲି ପଡ଼ିଛି ।

ଭାବିଲା ଉର୍ମିଳା ବୋଧହୁଏ କ୍ୟାଣ୍ଡି ଅଟେ ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ନ ତାଙ୍କ ଏକା ସେ ଯିବାରତ କଥା ନୁହେଁ । ଆଜି ପୁଣି ଲଳିତାର ପାଳି, କ୍ୟାଣ୍ଡି ନ୍ରେ ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ଆଜି ସହୃଦକ ତାକୁ ଦେବାକୁ ହେବ ।

କେବେ ସେ ଲେ କେଉଁଆଡ଼େ ? ଆଉ କି ହେଲେ ସୁପରିନ୍-ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ତା’ପ୍ରତି ଅସନ୍ନତ ହୋଇ ତକାଇ ପଠାଇଛନ୍ତି । କାଲି ସେମାନେ ଦାହାରକୁ ଯାଇଥିଲେ, ଗୁଡ଼ିବାର କଣ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲା ତାଙ୍କର ?

ହେଲେ କଣ ହେଲା ? ଉର୍ମିଳା ଡି. ପି. ଆଇଜ ନାରୁଣୀ, ସୁପରିନ୍-ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଏକା କାହିଁକି, କଲେଜର ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟାପିକା ତାକୁ ଖାତିର କରିବା କଥା । ଅଲହଦ ହେଲା ଏଠାରେ ଆସି ମଧ୍ୟ ଉର୍ମିଳାର କଣ୍ଠିରୁ ସେ

ଦେଖି ପାରିବୁ । ଯାଉ, ଯୁଆଡ଼େ ଯାଇଥାଉ, ଆସିବତ' କଲେଜ ଟାକମ୍ ଭିତରେ ।

ଲୁଗାପଟା ଛାଡ଼ି ପଢ଼ା ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସିବୁ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ଘର ଭିତରକୁ ଆସିଲୁ ଉର୍ମିଳା । ଲଳିତା ଦେଖିଲା, ଏ ଉର୍ମିଳା ଗତରାତିର ଉର୍ମିଳା ନୁହଁ । ଗମ୍ଭୀର ଦେଖାଯିବା ପଦ୍ମବେଣୁ ମୁଣ୍ଡରେ ହସର ରେଖା, ଚାହିଁରେ ଚପଳତା । ପାଖକୁ ଆସି ଲଳିତାର ହାତଟାକୁ ଟାଣୁ ଟାଣୁ କହିଲା — ଆସିଲୁ, ଦେଖିବୁ...

କଣ ଦେଖିବ ? — ଲଳିତାର ବସ୍ତ୍ର କଣ୍ଠସ୍ପର୍ଶ ?

ଆ'ତ' ମୋ ଯାଇରେ... ଟାଣିଲା ଲଳିତାକୁ ।

କେଉଁଠି କି ? କ୍ୟାଣ୍ଡି ନକୁ ?

କ୍ୟାଣ୍ଡି ନକୁ ତ ଯିବ । ଆଜେ ଭଳିଟରସ ରୂମକୁ ଆ ।

କିଏ ଆସିବୁ ? ଆମଘରୁ କିଏ ଆସିବୁ । ବାପା ଲୋକ ପଠାଇଛନ୍ତି ବୋଧହୁଏ ?

ଦୁର୍ ବୋଲା । ତମ ଘରୁ ନୁହେଁ, ଜଣେ ନୁଆ ଅତିଥି ଆସିବୁ । ନୁଆ ଅବଶ୍ୟ ତୋ ପାଖରେ । ପରିଚୟ କରାଇ ଦେବ, ଆ !

ଜୋର୍ କରି ଲଳିତାକୁ ଦେହାରୁ ଉଠାଇ ଦେଲା ଉର୍ମିଳା ।

ମୋର ଭାଇକୁ ଦେଖିବୁ ନାହିଁ ? ଅନେକ କଥା ତୋ ଆଗରେ ଲୁଚୁଥିଲା । ଆଜିତ ଆଉ ଲୁଚାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ମୋତେ ତୁ ଶମା କରିବୁ, ଲଳିତା !

ଶେଷବେଳକୁ ଉର୍ମିଳାର କଣ୍ଠସ୍ପର୍ଶ କିପରି ଭାରିହୋଇ ଆସିଲା । ଲଳିତାର ମନେହେଲା ଉର୍ମିଳା ଯେପରି ତାହାର ଏକ ଅନୁଭାବରେ ଦଗ୍ଧ ହେଉଛି । କଣ ଏପରି କଥା ଯାହା ସେ ଆଜିଯାଏ ଲୁଚାଇ ରଖିଥିଲା ? ଭଲ କଥାରେ ଏତେ କଥା ତାର ମନରେ ଭାବୁ ହେଉଛି କାହିଁକି ?

କିଛି ଜାଣିଲା ନାହିଁ ଲଳିତା । ନିଶ୍ଚୟରେ ସେ ଉର୍ମିଳାକୁ ଅନୁସରଣ କଲା ।

ଭକ୍ତିର୍ଥ ରୂପରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ଦୁହେଁ । ଆଗରେ ଉର୍ମିଳା,
ପଛରେ ଲଳିତା ।

ଶୁଣି ଏ ଚେୟାରରେ କିଏ ଜଣେ ଦୁଆରଆଡ଼େ ପିଠିକରି ବସି
ସେଦିନର ବେରକାଗଜ ଖଣିକ ଅତି ମନୋହାର ସହୃଦ ପଢ଼ୁଥିଲା ।
ସେମାନଙ୍କର ପଦଶବ୍ଦ ଶୁଣି ମୁହଁ ବୁଲିଲା ଚାରିପଟେ ।

ଚମକି ପଡ଼ିଲା ଲଳିତା । ଏ ସେ ଶଙ୍କର ଦାସ ! ଏହି ଲୋକଟି
ଉର୍ମିଳାର ଭାଇ ?

ନମସ୍କାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲା ସେ । ଶଙ୍କର ଦାସ ଆଗହୋଇ
ନମସ୍କାର କରାଇଲା । କମିତ ହାତଟିକୁ ଏକଦିଗକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ
ପ୍ରତିନମସ୍କାର କଲା ଲଳିତା ।

ଲଳିତାର ହାତଧରି ଚେୟାର ପାଖକୁ ଆସି ଦୁଇଟି ଅଲଗା
ଚେୟାରରେ ବସିଲେ ଉର୍ମିଳା ଓ ଲଳିତା ।

ଭାଇ !... ଉର୍ମିଳା କହିଲା... ଏ ହେଉଛି ଲଳିତା ସାମନ୍ତରାୟ, ମୋର
ଭଉଣୀ ଓ ରୁମ୍ ମେଷ୍ଟ୍—ଆଉ ଲଳିତା, ଏ ହେଉଛନ୍ତି ଏସିୟାନ କ୍ଲବର
ବିଖ୍ୟାତ ଖେଳାଳୀ ମୋର ଭାଇ ଶଙ୍କର ଦାସ ।

ଭେର ଗ୍ଲାସ୍ ଟୁ ମିଟ୍ ଇଉ ମିସ ଲଳିତା ଦେବୀ !

ଶଙ୍କର ଆଉ କିଛି ନକହି ଖବର କାଗଜ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଲେ ।
ଉର୍ମିଳା କହିଲା—ଭାଇ, କ୍ୟାଣ୍ଡି ନିକୁ ଚାଲି କିଛି ଖାଇବ ? ସକାଳଟାରୁ
ଆସିବୁ... ..

ତୁ କଣ ଇଚ୍ଛୁ ମୁଁ ନଖାଇ ଆସିବୁ ?

ରୁମେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଏକକଥା କହୁଛି । କେତେକ୍ଷର ରୂମକୁ ବହୁଛି
ନା, ଦିନେ ଆମ କ୍ୟାଣ୍ଡି ନରେ ଖାଇବ ବୋଲି । ମୋତେ ତ' ବାରମ୍ବାର
ଆଲ ଦେଖାଇ କହୁଛି, ଏପରି କ୍ୟାଣ୍ଡି ନମାନଙ୍କରେ ଖାଇଲେ ପ୍ରକ୍ଷୀ
ନଷ୍ଟହୁଏ । ମୁଁ କହୁଛି ସେ ଇସ୍ ରୁମର ନାହିଁ । ଆଜି ଆଉ ରୁମକୁ ଗୁଡ଼ି ନାହିଁ ।

ପାଗଳା !... ପହେବରେ ଉର୍ମିଳାର ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ
କହିଲେ ଶଙ୍କର ଦାସ—ଆଉ ଦିନେ ଆସିବ । ବମ୍ବେ ହାଇସ୍କୁଲ ଶୁଣିଥିବୁ ।

ଅଳ୍ପକ ପ୍ରାୟ ଏକପ୍ରାୟ ହେଲା ଅପିସ୍ତ ଯାଇନାହିଁ, ଅବଶ୍ୟ ସୁଟବଲ୍ ପିଲିନ ପାଇଁ ଚୁଟି ନେବାର ଅନୁମତି ମୋର ଅଛି । କିନ୍ତୁ ବାକି କାମଗୁଡ଼ାକ ତ' ମୋତେ କରିବାକୁ ହେବ... ଆଜି ଯାଉଛି, ଆଉ ଦିନେ ଆସିବି, ଅବଶ୍ୟ ଅପିସ୍ତ ପୁଅରୁ ଖବର ଦେବି, ଦେଖିବି ତମେମାନେ କେତେ ଖୁଆଇ ପାରିବ ।

ଶଙ୍ଖର ଗୁଣ୍ଡିଲ ଲଳିତା ଆଡ଼େ, ଲଳିତା ଲଜ୍ଜାରୁଣ ମୁହଁଟାକୁ ଚଟକରି ଉଠିଲା ଆଡ଼େ ବୁଲାଇ ନେଇ କହିଲା—ତୁ ବସି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥା, ଉମି !—ଏହି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ମୁଁ ଆସୁଛି...

ଭବର ଅପେକ୍ଷା ନକରି କରୁ ବାହାରିଗଲା ଲଳିତା । ଡେରି ସେ କରନାହିଁ, ଆସିଲା—ତାର ପଛେ ପଛେ ଟ୍ରେ-ରେ କପି ଗୁଆ ଓ ସାମାନ୍ୟ ରକମର ହାଲୁକା ଜଳଖିଆ ନେଇ କ୍ୟାଣ୍ଡିନର ବସ୍ ଆସି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଟ୍ରେ ରଖି ପରିବେଷଣ କଲା ।

ଆପଣ ପୁଣି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚା ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ? ଉମି, ତୋର ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପାଖରେ ଗୁଣୀ ରହିଲି ।

ଲଳିତା ମୁହଁ ତଳକୁ କଲା ।

ଆ—ଡେରି କରୁଛୁ କାହିଁକି ? ଶୁଭଙ୍କ ପାଖରେ ପୁଣି ଲାଜ ?

କହି ଉଠିଲା ପାଖରେ ବସାଇଲା । ଖାଉ ଖାଉ ଶଙ୍ଖର ଦାସ ପରୁଷଲା—ଖେଳ କେମିତି ଲାଗିଲା, ଲଳିତା ଦେଖ !

ଖୁବ୍ ଲାଗୁଥିବେହିଁ ! ଆପଣ ତ' ଏକା ଏତାରିକଣ... ମୁଁ କଣ୍ଠରେ କହିଲି ଲଳିତା ।

ହୁ, ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରଶ୍ନ-ସା କରାବେ ନାହିଁ ।

ହୁଏ ପରିହାସ ଭିତରେ ଅହାରପଟ୍ଟ ଶେଷ ହେଲା । ଲଳିତା ଅନେକ ପରିମାଣରେ ସହଜ ହୋଇ ଆସିଥାଏ । ଚେୟାରରୁ ଉଠି ଶଙ୍ଖର ଦାସ କହିଲା—ଆଜି ଦେଖି କିଛି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ପାରିଲି ନାହିଁ ବୋଲି ଜଣା କରିବେ ଲଳିତା ଦେଖ ! ଭଲ ଭଲ ମିଟ ଏଗେନ ! ଆଜି ଆସୁଛି—ଗୁଡ୍ ବାଇ... ଉମି, ଚିଠି ଦେବ...

ଶଙ୍ଖର ଦାସ ବୋଧ ହୋଇଗଲା !

ବନ୍ଧୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ବାହାରର ଗେଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଲେ ଶଙ୍ଖର ପରେ ପରେ ।
ଶଙ୍ଖର ଶବ୍ଦମାନେ ବସିଯିବା ପରେ ଫେରିଲେ ଦୁହେଁ ।

ଆସୁ ଆସୁ ଲଳିତା କହିଲା—ଏମିତି ଗୁପ୍ତା ଲୋକ ପୁଣି ଆସନ୍ତୁ ?

କାହା କଥା କହୁଛୁ ? ପରୁଷଲ ଉମିଳା ।

କିଏ ଆଉ ? ଲୁ-କ ! କେତେ ସୁଖ ରୁ ?

କଣ କଲୁ କି ?

ତୋଷା ଦି ସିଲ୍ । କଣ କହିଛୁ ତୁ ଯେମିତି ଭଲ କରି ଜାଣୁ, ମୁଁ ବି
ଯେମିତି ଜାଣେ । ଶଙ୍ଖରବାବୁ ତୋର ଭଲ ବୋଲି କାହିଁକି ଆଜିଯାଏ
ଲୁଚୁଛନ୍ତି ?

ଲଳିତାର ଅଭିମାନ ଭରା ମୁହଁଟି କାହିଁକି ଭରି ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଗଲେ
ଉମିଳାକୁ । ଲୋଭ ଯମୁଳି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଗାଲ ଦୁଇଟା ଟିପି ଦେଇ କହିଲା
—ଅଭିମାନରେ ରୁମ୍‌କୁ ଚାଲ; ସବୁ କହୁଛି...

ଦୁହେଁ ରୁମ୍‌କୁ ଆସିଲେ । ଉମିଳା ଲଳିତାର ହାତଧରି ନିଜର
ଶଯ୍ୟାରେ ବସାଇ କହିଲା—ଆଜି ଆଉ କ୍ଲାସ୍‌କୁ ଯିବାକୁ ଛେଡ଼ି ହେଉନାହିଁ...

ମୋର ବି-ଇଟ୍ଟା ନାହିଁ । ତୁ ଆଗେ କହୁଛ' କଥା କାହିଁକି
ଲୁଚୁଛନ୍ତି ?

ଶୁଣ ଉମି ! ଆମେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦେବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟବୋଧ କରୁ । ସେ
ଲକ୍ଷ୍ୟକର କଥା ଦୁନିଆର କାହାର ପାଖରେ ପ୍ରକାଶ କରି ହୁଏନା । ଜଣେ
ବିଶ୍ୱାସୀ ଶିଳ୍ପପତିଙ୍କର କାମ ଲଳିତା ତୁମ୍ଭେ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ
ନାଶ ଯେପରି ଆସୋଷ୍ଟର କରିଛି, ସୁଦୃଶରେ ଏପରି ନାଶ କେତେଜଣ
ଅଛନ୍ତି ଜାଣେନା ।

ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ ଶୁଣିଥାଏ ଲଳିତା ।

ଉମିଳା କହୁଥାଏ—ଶିଳ୍ପପତି ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ରୂପନରରକୁ ଆସିଥିଲେ
ଗୋଟିଏ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସେଠାରେ ସ୍ଥାପନ କରିବେ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ
କରିବାକୁ । ସେଠାରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଜମି ପାଇଲେ ଏବଂ ଜମି ଖଣ୍ଡିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
କରିବା ପକ୍ଷରେ ଅନୁକୁଳ ଭବି କୋଠା ବାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି କଲେ । ଦୁଇମାସ

ମଧ୍ୟରେ ଶିରାଟ ଗୋଟାଏ କାରଖାନାର ଭବିଷ୍ୟାତ ଦେଖି ସେଠାରେ ।
ସ୍ଥାନୀୟ ଜଣେ ଅଧିକାରୀ ଅଳ୍ପ ସାମନ୍ତ ଭୂତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ
ହୋଇଥିବା ଦେଖି ପାଇଲେ । ତାଙ୍କର ଚେତନାରେ ସେହି ଶ୍ରେଣୀ
ବାବୁ ।

ଟିକିଏ ରହିଲା ଉମିଳା । ଲଳିତା କହୁ କହୁ ନାହିଁ । ନୀରବରେ
କହି ପରବର୍ତ୍ତୀ କଥା ଶୁଣିବା ଲାଗି ଅପେକ୍ଷା କଲା । କେତୋଟି ନୀରବ ମୁହୂର୍ତ୍ତ
ଅତିବାହିତ ହେବା ପରେ ଉମିଳା କହିଲା—ଖୁବ୍ ଭଲ ଲୋକ ଥିଲେ ଅଳ୍ପ
ସାମନ୍ତ । ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ପ୍ରବୋଧ ଦାସ
ଏଠାରେ ନଥାନ୍ତୁ । ମାତ୍ର ଶେଷରେ ଥରେ ଆସନ୍ତୁ, ବିଚାର ଦୃଷ୍ଟିରୁ କି
ବେଳେର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଫେରି ଯାଆନ୍ତୁ ।

ଦୁର୍ଗା ଟିକିଏ ରହିଲା ଉମିଳା ।

ଓଆସିଆର ପଣ୍ଡା ବାଜିଲା—ଲଳିତା କହିଲା—ଆମର ଜାତୀ
କରିବାକୁ ମନା କରିଥିଲେ । ତେଣୁକରି ତ' ଖାଇବା...

ଉମିଳାର ସମ୍ବନ୍ଧ ନେଇ ଲଳିତା ଉଠି ଚାଲିଲେ ଓ କହୁ ସମୟ
ପରେ ଫେରି ଆସି କହିଲା—ତାପରେ କଣ ହେଲା ?—

ବର୍ଷ ଗୋଟାଏ ଗତିଲା । ଦିନେ ଅନ୍ଧକରେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ଆସିଲେ
ରୂପନଗରକୁ । କାରରେ ଆସୁଥିଲେ, ହଠାତ୍ 'ଗୁମ୍ଫାରେ ଦେଖା ହୋଇଲେ
ଅଳ୍ପ ସାମନ୍ତ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ସବିତା ସାମନ୍ତ ସହକ । ସେମାନେ ସାନ୍ଧ୍ୟା-
ଭ୍ରମଣ କରି ଫେରିଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ଗାଡ଼ି ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଗାଡ଼ି
ରୋକିବାକୁ କହି ଗାଡ଼ିର ଉତ୍ତରରେ ବାଟେ ବାହାରକୁ ମୁହଁ ବାହାର କରି
କହିଲେ—ବୋଧହୁଏ ବୁଲିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ, ସାମନ୍ତବାବୁ । ଆଜ୍ଞା ଯାଆନ୍ତୁ,
କାଲି ସକାଳେ ନଅଟା ବେଳେ ଟିକିଏ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା କରିବେ ।
ଭଦ୍ର ମହଲାକୁ ଗୁମ୍ଫାରେ ଠିଆ କରାଇ ଆଉ ତ' କଥାକାଣ୍ଡି ହୋଇ
ପାରିବେ । ତେବେ ଆସନ୍ତୁ, ସକାଳେ ଦେଖା କରିବେ...

ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା
ପାଇଁ । ଅଳ୍ପ ସାମନ୍ତ ନମସ୍କାର କରି ସ୍ତ୍ରୀ ସହକ ଫେରିଲେ । ବାଟରେ

ଆସୁ ଆସୁ ପବିତ୍ରା ପରୁରଲ୍ଲ—ଭଦ୍ର ଲୋକଟି କିଏ ? ବେଶ୍ ଖାନଦାନ ମନେହୁଏ । ରାଜପୁତ ପରି ଚେହେରା, ତାଙ୍କ ପାଖରେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କିଏ ବସିଥିଲା ?

ରାଜମହାପାତ୍ର !—ହସି ହସି କହିଲେ ଅଜୟ ସାମନ୍ତ ।

ହୁହୁନା...

ସେ ପରା ଆମର ଅନ୍ନଦାତା । ଭଦ୍ରମହାଲୀ ସମ୍ଭବତଃ ତାଙ୍କର ସହ-ଧର୍ମିଣୀ ହୁଅନ୍ତୁ ଠିକ୍ ତାହାର ରହେଲେ ପେୟାର ପରି, ନୁହେଁ !—କହି ସ୍ତ୍ରୀ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ଅଜୟବାବୁ ।

ମୁଁ କଣ ସୁନ୍ଦରୀ ନୁହେଁ । ତୁମେ କଣ ସୁନ୍ଦରୀ ନୁହେଁ ?—କହିଲା ପବିତ୍ରା ।

ଯେତେ ଆମେ ସୁନ୍ଦର ହେଉନା କାହିଁକି, ଆମେ ତ' ଗୋଲମ...

ଛାଡ଼ି, ତୁମକୁ କଣ ପାଇଁ ଡାକିଲେ ।

ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଜାଣନ୍ତି । ତେବେ ମନେହୁଏ ବିରୋଧଭାବ କିଛି ନୁହେଁ ।

ତାପରେ ଲଳିତା—ଅଜୟ ସାମନ୍ତଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଶାଗୁଣୀ ବସିଲା । ମହାକାଳ ହସିଥିଲା ଅଲକ୍ଷିତରେ । ଖୁସିର ଅନ୍ତରାଳରେ ଗୋଟାଏ ବିଷୟର ସର୍ପ ଆଘାତ କରୁଥିଲା ବାରମ୍ବାର ଅଜୟ ସାମନ୍ତଙ୍କ ଶେରକୁ ।

କାହିଁକି, କଣ ହେଲା ?—ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ କଣ୍ଠସ୍ବର ଲଳିତାର ।

ରୁମିନା କହିଲା—ପରଦିନ ଠିକ୍ ନଅଟାରେ ଅଜୟ ସାମନ୍ତ ଅତିଥିରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସଙ୍କର ଖାସ୍ ପିଅନ କହିଲା—ସାହେବ, ଦ'ଅର ଆପଣଙ୍କ କଥା ପଚାରିଲେଣି । କହିଛନ୍ତି ଆପଣ ଆସିଲେ ଯାକେ ଯାକେ ବେର ଦେବାକୁ ।

ପିଅନ ଝବର ଦେବାକୁ ଗଲା । ପର୍ବ ଦାହାରେ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି ଅଜୟ ସାମନ୍ତ । ପିଅନ ଯାକେ ଯାକେ ଫେରି ପର୍ବଟିକୁ ଟେକିଧରି କହିଲା—ଭବରକୁ ଯାଅନ୍ତୁ...

ଗୁଡ଼ି ଗୁଡ଼ି ମନରେ କମ୍ପିତ ପାଦରେ ଛାତରକୁ ଆସି ନମସ୍କାର କରି ଠିଆହେଲେ ଅଜୟ ସାମନ୍ତ । ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ପ୍ରତିନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ମୁଲାୟମ ସ୍ତରରେ କହିଲେ—ବସନ୍ତ...

ସକ୍ରିୟ ହୋଇ ବେସ୍ତାରରେ ବସିଲେ ଅଜୟ ସାମନ୍ତ ।

ତୋଟିଏ ଫାଇଲ ଖୋଲୁ ଖୋଲୁ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ କହୁଥାନ୍ତି—
କାଲି ମୁଁ ଫେରି ଯାଇଥାନ୍ତି, କେବଳ ଆପଣଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଏଠାରେ ରହିବାକୁ ହେଲା । ଏହି କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକ ନିଜ ହାତରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେବି ଦେଲି... କଥା ଶେଷ କଲେ ନାହିଁ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ।

କମ୍ପିତ ହାତରେ କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକ ନେଇ ଅଜୟ ସାମନ୍ତ ମନେ ମନେ ପଢ଼ୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଫାଇଲଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ ଶିଳ୍ପପତି ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ।

ଧର୍ !... ଅଜୟ ବାବୁଙ୍କର କଥା ଶୁଣି ଫାଇଲ ଉପରୁ ମୁହଁ ଉଠାଇ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ତାଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ । ସ୍ଥିର ହସ ହସ କହିଲେ—କିଛି କହିବେ ?

କହିବି ଅଉ କଣ, ଯାର୍ ! ମୁଁ ନୃତ୍ୟାର୍ଥୀ । ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଗୁରୁଦାୟିତ୍ବ ଅର୍ପଣ କଲେ ତାହା ଯେପରି ସୁଖରୁପେ ଭୁଲାଇ ପାରେ ।

ଆପଣ ପାରିବେ, ସେ ବଶ୍ୟତ ଅଛି ବୋଲି ମୁଁ ଦେଇଛି । ଆଜ୍ଞା ଆମକୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋତେ ଫେରିବାକୁ ହେବ ।

ଅଜୟ ସାମନ୍ତ ନମସ୍କାର କରି କହିଥିଲେ, ପଛରୁ ଶୁଣି ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ଡାକିଲେ—ଓମ ନିଜଟି, ମି: ସାମନ୍ତ !

ଅଜୟ ସାମନ୍ତ ଫେରି ଆସିଲାକୁ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ପଚାରିଲେ—ଉପ୍ର ମହଲା ଅପେକ୍ଷେ ଘୁଁ, ନା ?

ହଁ ଯାର୍ !—ମୁହଁ ଉଠିବ ।

କେତେଦୂର ପଢ଼ିଛନ୍ତି ?

ଫାଇଲରେ ଦସ୍ତଖତ କରୁଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲା ।

ମେଟ୍ରିକଟା ସବିତା ପାଶ କରନ୍ତି । ଟାଇପ ରାଇଟିଂ ଜାଣେ ।

ଉତ୍ତମିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ—ଟାଇପ ରାଇଟିଂ ଜାଣନ୍ତି ? ସ୍ଟିଡ଼ କେତେ ?—ଜାଣେନା, ଯାବ୍ ! ଟାଇପ୍ ରାଇଟିଂ ଟ୍ରେନ୍ ସେ ବଦାସ୍ ସ୍‌ଟୁ ନେଇଥିଲା । ସେ ଆଜକୁ ଦେଢ଼ବର୍ଷ ତଳର କଥା, ପ୍ରାକ୍‌ଟିସ୍ ନାହିଁ, ସ୍ଟିଡ଼ ଆଉ କେତେ ହୋଇଥିବ ?

ହସିଲେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ । ଖଣି ଏ ସିଗାରେଟ୍ ଧରି ଧରି କହିଲେ, ତାଙ୍କର ଗୁନଗୁ କରବାର ଇଚ୍ଛା ଅଛି କି ?

ଅଛି କି ନା ଜାଣେନା, ତେବେ ଆସନ୍ତୁ ସେ କରବ ନାହିଁ ।

ବେଶ ବୁଟ୍ ମୋଡେ କହିବେ । ଅସନ୍ନା ସ୍‌ଟର୍ ତେ-ରେ ମୁଁ ଆସୁଛି—ବେରଟା ମୋଡେ ତେବେ ।

ପ୍ରବୋଧ ଦାସକୁ ଉଠିବାର ଦେଖି ଅଳସୁ ସାମନ୍ତ, ଆଉ ଗୋଟିଏ ନମସ୍ତାର ପକାଇ ବାହାରି ଆସିଲେ । ଅସିସ ସମସ୍ତ ହୋଇ ନଥାଏ ବୋଲି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମରୂପମାନେ ଆସି ନଥାନ୍ତି । ବଡ଼ବାବୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଅସିସ ମୁଖର-ଟେନିଭେଣ୍ଟ ଆସିଲେ ହେକ୍‌ଲର୍‌ଙ୍କ ଯୋଗାଯୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ପାଖରୁ ଗୁର୍ଜ ନେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବେ । ଆଜି ସୁନା ଉଲ, ଗୁର୍ଜ ନେଇଯିବା ଉଚିତ । ଯୋଗାଯୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ହେକ୍‌ ଅସିସ ମୁକାନ୍ତସରକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପୁରୁଷା ହେଲା, ସର ପାଖରେ ରହିବେ । ଷ୍ଟୋରର ଗୁର୍ଜ ନେବେ ଅମାୟ ସରକାର ।

ଅରେ, ଦୁଇଥର ଡିନିଅର, ଚମନ୍‌ସୁରେ କେତେଥର ଅର୍ଡରଟିକୁ ପଢ଼ିଲେ ଅଳସୁ ବାବୁ । ଷ୍ଟୋର କପରରୁ ହେକ୍ ଲୁଚି । କମ ଶବ୍ଦର କଥା ନୁହେଁ । ସିନିୟର ସେ, ସୁତରାଂ କେହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେବେ ନାହିଁ । ଏଣେ ସବିତା ସବୁ ରାଜି ହୁଏ ତେବେ ଟାଇପିଷ୍ଟ ପୋଷ୍ଟା...ସୁମା ହା ଏକା ଜାଗାରେ ଜାଣି କରବେ, ବେଶ୍ ଉଲ ହୁଅନ୍ତା । ଡିଭେସ ବାବୁ, ଯିଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ଟାଇପିଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି ସିଏଟ୍ ଟ୍ରାନ୍ସ୍‌ସର ପାଇଁ କେତେଥର ସୁପର ଟେକେଷ୍ଟ କହିଲେଣି ।

ଏଇ ଶୁଭ ସମ୍ବାଦଟା ସବିତା କପର ପାଇବ ସେ କଥା ଭାବିଲେ
ଏଥର । ଅତିସରୁ ବାହାରୁ ବାହାରୁ ପାହାଟା, ଯଦି ଆଜି ଶୁଣି ଦିଆ ନଥା
ହୁଏ ତେବେ ଆହୁରି ପଶ୍ଚାତ୍ତାପ ହୋଇପାରେ ।

ଜଣ ଜଣ ହୋଇ ଦେଖାଦେଲେ । ଅନନ୍ଦ ବାବୁ ବାହାରୁ କାହାକୁ କହି
କହିଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅଧ୍ୟାପକ ପରେ ସମସ୍ତେ ଆସି ତାକୁ ଦେଖିଯାଇ
ଶୁଣିଲେ । ଜପନ କଲେ ଓ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟାଏ ଜଳସୋଗର
ଦାସ ଜଣାଇଲେ ।

ସେମାନଙ୍କ କଥାରେ ଶୁଣି ହେଲେ ଅନନ୍ଦ ବାବୁ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ପରକୁ ଆସି ଗୁହଣକୁ ଜଣାଇଲେ । କହିଲେ,
ଆହୁରି ଗୋଟିଏ ସୁଖବର ଅଛି—ଅବିକା ନୁହେଁ, ଶିଆସିଆ ପରେ ଶୋଇଲ-
ବେଳେ କହିବ ।

ହଁ କିନ୍ତୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଶୁଣିବାପାଇଁ କିଏ ଧରି ବସିଲା । ଅଗତ୍ୟ
କହିବାକୁ ହେଲା ।

ତୁମର ମଜ କଣ ?—

ମୁଁ ଶୁଣି...

ଟିକିଏ ଭାବିବୁ କୁହ ।

ଭାବିବ କଣ, ଚିନ୍ତାବ କଣ ? ତୁମେ ଅତିସରୁ ଗଲେ ମୋର ଆଉ
କି କାମଥାଏ । ଖାଲି ଶୋଇ ଶୋଇ ଉପନ୍ୟାସ ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ଦିନ କଟିଯାଏ ।
ଆଜିକାଲି ପୁଣି ଉପନ୍ୟାସର କଣ ବାଗ ବାଲଣ ଅଛି ? କରଂ ଶୁଣିବା କଲେ
ହୁଁ ପାଇବୁ ପରକୁ ଆସିବ ।

ଶେଷରେ ଶୁଣିବା କଲ ସବିତା ସାମନ୍ତ ।

ମହାକାଳର ସୁଧାର ବଳି ହେଲା ସବିତା ସାମନ୍ତ ନାମ୍ନୀ ଅଠର
ବର୍ଷର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସୁନ୍ଦର ବବାହରା ଗୋଟିଏ ନାରୀ ।

ଦୁଇମାସ ପରେ ଦିନେ ତାଙ୍କର ପଡ଼ିଲା ସବିତାକୁ ।

ପ୍ରବୋଧ ଦାସଙ୍କ ଚେନ୍ଦୁରକୁ । ଏଇ ପ୍ରଥମ ସେ ଗୋଟି ଦେଖି
ଚେନ୍ଦୁରରେ ।

ସ୍ତ୍ରୀର ଗୋଟିଏ ପୁଅ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି, ତେଣୁ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ
ଅସୁସ୍ଥ ହୁଏ ଗୁଡ଼ିଆସି ପାରୁନଥିଲେ । ଦରକାରୀ ଫାଇଲ ପଢ଼ି ଦେହକୁ
ଅଳସୁ ସାମନ୍ତ କିପରି ବସି ନେଇ ଯାଉଥିଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁରକୁ ।
କେବେହେଲେ ସବିତା ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି କଥା ଅଳସୁ ବାବୁକୁ ପଚାରି
ନାହାନ୍ତି ପ୍ରବୋଧବାବୁ । ପଚାରି ଥିଲେ ସବିତା ତାଙ୍କ ପାଖରୁ ଶୁଣିଥାନ୍ତେ ।
ଆଜି ତାଙ୍କର ଶୁଣି ଗୋଟି ଦୁଇଟା ତାର ଥରକୁ । କେଳାଣି କଣ ଭୁଲ୍ ସୂଚି
ଦେଖାଇ ଗାଳିମନ୍ଦ ଦେବେ ଖୋଦ୍ ମଲ୍ଲିକ ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ଶଙ୍ଖିତ ମନରେ ଭିତରକୁ ଆସି ପ୍ରଶ୍ନାମ କଲ
ସବିତା ।

ବହନୁ—

କୁଣି ତେବେ ବସିଲ ସାମନ୍ତା କରକଟାରେ ।

ଅତିସ କେମିତି ଲାଗୁଛି ? —ପଚାରିଲେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ।

ବେଶ୍ ଭଲ...ସନ୍ଧ୍ୟା ଭିତର ।

ମନଦେଇ କାମ କରନ୍ତୁ । ଝୁରରେ ଯଦି ଯାଆନ୍ତି ବେଶ୍ ଦୁଇ
ପଇସା ପାଇବେ । ତା'ରତା ଲୁହ ମେଣ୍ଟି । ସଂସାରକୁ ଆସିଛନ୍ତି, ଯଦି
ସୁଲଭତେ ନଚଳନ୍ତି ଲୁହ କର କି ଲୁହ ?

ଝୁରରେ ମୋର ଆପଣ ନାହିଁ, ସାର୍ ।

ପିଅନ ଦୁଇଟି କଟି ପିଆଲ ଆଣି ଗୋଟାଏ ସାହେବଙ୍କ ପାଖରେ ଓ
ଅନ୍ୟଟି ସବିତା ପାଖରେ ରଖିଲ । ସବିତା ଚାହିଁଲା ପିଅନଟିକୁ ।

ଆପଣ ଖାଆନ୍ତୁ ।

ପିଅନ ବାହାରକୁ ବାହାର ଆସିଥିଲା ।

ହଁ...ଦ୍ଵିଧାମତ କଣ ସ୍ବର ସବିତାର ।

ପିଅନ, ଖାଆନ୍ତୁ—ଅଣ୍ଡା ହୋଇଯିବ, ଅଣ୍ଡା କଟି ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷରେ
ଛାଡ଼ିଦେବ ।

ସ୍ଲୋଟ ସ୍ଲୋଟ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ ପିଆଲରେ ସବିତା ।

କଣେଇ କଣେଇ ଦେଖିଲୁ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ଯେପରି ରୁମୁନଗୁଡ଼ିକ
ଗଡ଼ିଛନ୍ତି । ଲକ୍ଷା ହେଲା, କିନ୍ତୁ ଉପାୟ ନାହିଁ । କୌଣସି ପ୍ରକାରେ
ନିଶେଷ କଲୁ କପଟିକୁ ।

ହାତଦଣ୍ଡ ଦେଖିଲେ ସାହେବ । କହଲେ—ବଞ୍ଚିମାନ ବାହାରି-
ବାଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି—ଏଣୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ
ମନ ଲାଗେନା । ଆପଣ ଯାଆନ୍ତୁ—

ନମସ୍କାର କରି ଆସୁ ଆସୁ ସବିତା ଭାବିଲା—ସାହେବ ତାଙ୍କର ଘରକୁ
ଚାଲି ଉଲ୍ଲେ ପାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଅସୁସ୍ଥତା ହେତୁ ଚାଲି ଚାଲି । ଭଲ
ନପାଇବେ କାହିଁକି ? ଅସୁବ ରୁପସୀ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରତିମାପରି ରୂପ—ଭାଗ୍ୟବତୀ
ନହେଲେ ଏପରି ସ୍ବାମୀ ଘର ମିଳନ କଣ ହୁଅନ୍ତା ?

ଅତିଥିରୁ ପେଶବା ବାଟରେ ଅଜୟ ବାବୁକୁ ସେ ସାହେବଙ୍କ କଥା
କହିଥିଲା । ସବୁ ଶୁଣି ଅଜୟ କହିଥିଲେ—ଜ୍ୟୋତିଷକୁ ମୁଁ ରୁମର ଓ
ମୋର ଜାତକ ଦେଖାଇଥିଲି । ସେ କହିଛନ୍ତି, ଆମର ବଞ୍ଚିମାନ ଏପରି
ବେଳ ପଡ଼ିଛି ଯେ ମାଟି ଧରିଲେ ସୁନା ହୋଇଯିବ । ଦେଖୁ ତାଙ୍କ କଥା
ଠିକ୍ । ତିନିଟଙ୍କା ସେ ଝଡ଼େଇ ନେଇଛି ।

ସବିତା ଏକ ଅଭିଯୋଗବାଣୀ ଶୁଣେଇଲା ।

ଆମର ଷ୍ଟୋରବାବୁ ଅର୍ମାସ୍ତ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଦେଖା । ଘଣ୍ଟାଏ ଅଧ-
ଘଣ୍ଟାଏ ଅନ୍ତରରେ ଆସି କହୁଛନ୍ତି—ଆପଣ ଖୁବ୍ ଭାଗ୍ୟବତୀ ମିସେସ୍
ସାମନ୍ତ ।

ପରୁଷଲ - କାହିଁକି ?

ଶହେଟା ଆସି କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଆପଣ କେବଳ ଝିଟ ଅଲ୍ୟକୃତ
କଲେ ।...ଏ କଥାରେ ରାଗିବାର ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ମୁହଁଟାକୁ ମୋ ମୁହଁ
ପାଖକୁ ନେଇ ଆସି କହୁଛନ୍ତି ଖରାପ ଲାଗୁଛି । ତାପରେ ବେଳେବେଳେ
ଆସି କହୁଛନ୍ତି—ସୁଲନ୍ତ, ବୁଝା ଖାଇ ଅସିବେ । ଏକୃଷିଆ ବସିବାକୁ କଣ
ଆପଣଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗୁଛି ? ମୋର ଶାଢ଼ୀ, ଗଲାର ହାର, ହାତର ଚୁଡ଼ି,
ଗୋଡ଼ର ଗେଲ, ନଈରେ ଲାଗିଥିବା ନେଲପଲ୍ଲସ ଏ ସମସ୍ତ ରୂପ ସହିତ

ଠିକ ମ୍ୟାଦ କରିଛୁ ବୋଲି ସବୁଦିନେ ସେଇ ଏକା କଥା କହନ୍ତି । କେତେଥର ଭୁଲିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେଣି, ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ଗୁଣ ଜାଣି ପାଖକୁ ଆସିବାର ଦେଖିଲେ ସାବଧାନ ହୋଇଯାଏ । ଏମିତି ଲୋକକୁ ମଣିଷ କେମିତି ପାରିବ କୁହନ୍ତ ?

ହସି ହସି ଅଜସୁ ବାବୁ କହିଲେ—ତୁମେ ତ' ଠିକ୍ ଅଛ, ଭବିବାର କଣ ଅଛି ? ଅତିସରେ ଲୋଡ଼ି କୁର୍ଦ୍ଧା ଥିଲେ ସହକର୍ମୀ ମାନେ ସେମିତି ଟିକିଏ ହୁଅନ୍ତି । ଆଜି ଅମାସୁ ବାବୁ କହିଲେ, କାଲି ଯୋଗାନ୍ତୁ ବାବୁ କହୁବେ, ପହରାଦନ ପୁପରନ୍‌ଟେନ୍‌ଡେଣ୍ଡ କହୁବେ, ଦିନେ ହୁଏତ ମାଲିକ କହି ପରନ୍ତି—ସେଗୁଡ଼ାକ କ'ଣ ଧରିବା ଭିତରେ ଯାଏ ?

ହା, ତୁମେ ବଡ଼ ଟାକିଲି...

ଆଉ ଦିନେ—

ସବିତା ସାମନ୍ତ ଟିପିନ୍ ପରେ ଅଜସୁ ସାମନ୍ତଙ୍କ ସିଂ ପାଖରେ ଆସି ଠିଆହେଲେ । କଣ ଗୋଟାଏ ଫାଇଲ ନେଇ ପୁଷ୍ପା ଓଲଟାଉ ଥିଲେ ଅଜସୁ ସାମନ୍ତ, ସବିତାକୁ ଦେଖି କହିଲେ କଣ ହେଲା, କୁହନ୍ତ ?

ଗୋଟାଏ ବରଷ ଗ୍ରମଣ ଯୋଗ କପାଳରେ ନୁହଁଲ ।

କହୁ କହୁ ସାମନ୍ତା ଚେୟାରରେ ବସି ପଢ଼ିଲା ସବିତା ।

ଜ୍ୟୋତିଷକୁ ହାତଟା ଦେଖାଇଥିଲେ ବୋଧହୁଏ ?

ହା, ସବୁବେଳେ ଥଟ୍ଟା ଭଲ ଲାଗେନା । ମୋର ହାତ ପରସ୍ତୁରୁ ଚୁଲିବ ଏଡ଼େ ସାହସ ?

ଅମାସୁ ଦେବାର ସେଇ ବାଟ ଦେଇ ଯାଉ ଯାଉ ଖଣି କାଣ ମାରି ଚାଲିଗଲେ । ସବିତା ମୁହଁଟାକୁ ବଳୁତ କରି ଦୁଇଇ ନେଲା ଚଟକରି । କହଲା ବିରକ୍ତ କଣ୍ଠରେ—ପୋଡ଼ା ମୁହଁଟା ମରୁନାହିଁ । ଚାହିଁବାର ତଳ ଦେଖ ।

ସେ କଣ ଚାହେଁ ବୁଝି ଟିକିଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେଲେତ' ଆଉ ସେ ଗୁମ୍‌ଲିଙ୍ଗ କରନ୍ତା ନାହିଁ...କହୁ ବୁଝାମି ହସ ହସିଲେ ଅଜସୁ ସାମନ୍ତ ।

ତୁମେ ଗୋଟାଏ ଇଏ ।

ହେଉ ହେଲା ! ଭ୍ରମଣ ଯୋଗ କେବେଠୁ ପଡ଼ୁଛି । କୁଟି ତ' ନେବାକୁ
ହେବ ?—

ବୋକା କଉଁଠିକାର !—

ହାଟ୍ ! ମୁଁ ବୋକା ? ହେବ କୁର୍ନ ବୋକା ହେବାମାନେ
ଅତିସତ୍ତାପକ ସମସ୍ତେ ବୋକା ।

ମୁଁ ଟୁରୁରେ ଯାଉଛି ।

ଟୁରୁ ! କାହା ସାଙ୍ଗରେ ?—ବିପ୍ଳବକର କଣ୍ଠ, ମୁହଁଟା ହାଁକରି
ସବିତାଆଡ଼େ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲେ ଅଜୟବାରୁ ହେବକୁର୍ନ ।

ସାହେବଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଉଛି, ମାସେଯାଏ ସେଠାରେ ରହିବାକୁ
ହେବ । ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଅସୁସ୍ଥ, ସେଠାରେ ମାସେ ରହିବେ ବୋଲି ତାଙ୍କର
ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ମୁଁ ଗଲେ ଅତିସ କାମ ବି ହେବ, ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର
ଦେଖା ଶୁଣା ବି କରିପାରିବି ।

ଆଇ-ସି...ତାହାହେଲେ ମାସେଯାଏ ମୋତେ ନିରୁମିତ୍ତି ଜୀବନ
ଯାପନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ନିରୁମିତ୍ତି ମୁଁ ତ' ରହିବି...

କିଏ ଜାଣେ । ନାଶ୍ଟି କରିବି ଦେବା ନଜାନାତ—କୁତୋ
ମନୁଷ୍ୟା...ଗୁଡ଼, କେଉଁଠିକି ଯିବ ।

ଦାଲିଲ୍ ।

ଛଳନାମୟୀ ମୋହନ ନାଶ୍ଟି, ଟିକିଏ ସାବଧାନରେ ଥିବ ।

ହୁଅଇ ସବିତା ।

ଏ ହୁଏ ସବିତାଙ୍କର ହୁଏ ।...ଉମିଳା କହୁଛି...ଏହି ହୁଏ ଯୋଗୁଁ
ଘନେ ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ନିଶ୍ଚୟ ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇଁ ଏହାତ' କାଣ୍ଡ, ଲଳିତା ! ଏ

ହସ ଯଜ୍ଞନାଶ କରୁଥିଲା ଗୋଟାଏ ସ୍ୱଚ୍ଛଳ ସମ୍ଭାରକୁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷ ମୃତ୍ୟୁର ନାଶଫାଶ ଭିତରକୁ ଆଗଉଥିଲା ।

ରୂମର ହୃଦୟ ଅତି ଚମତ୍କାର, ସବିତା !...ପ୍ରବୋଧ ଦାସଙ୍କର ଜଣ ଗୋଟାଏ କଥାରେ ହସି ଉଠିଲା ସବିତା । ଦୁହେଁ ଯଜ୍ଞବେଳେ ଚା'ପାନ କରୁଥିଲେ । ଆରପରେ ସ୍ତ୍ରୀ ମହାକଳ ଦେବା ନନ୍ଦ ଔଷଧ ଖାଇ ଗହ୍ୱର ନଦ୍ରାଢ଼ନ୍ତ । ପରଲୁଚକା ଓ ପାଚିକା ଭିତରଆଡ଼େ ଆସନ୍ତୁ ।

ପାନାହାର ସମୟରେ କେତେଥର ପ୍ରବୋଧ ଦାସଙ୍କ ଆଙ୍ଗୁଳି ସ୍ପର୍ଶ କରୁଥିଲା ସବିତାର ଚମ୍ପାକଳି ଯଦୁଗ ଅଙ୍ଗୁଳିକୁ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଗୁପ୍ତି ରଖିଥିଲା ପ୍ରାଣପଣରେ । ଆପଣ' ରୂମେ ହେବା ସମୟରୁ ସବିତା ଅଶ୍ରୁପ୍ତି ବୋଧ କରୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ମୁହଁ ଟିଆଇ କହିବା ଲାଗି ଯଜ୍ଞୋତ ବୋଧ କରୁଥିଲା ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଛେକନ ପରେ ସବିତା ଶୋଇବାକୁ ଯାଉଥିଲା ନିଜ ରୁମ୍‌କୁ । ସମସ୍ତେ ଯିଏ ଯାହାର ରୁମ୍‌କୁ ଚାଲିଗଲେଣି, ମହାକଳ ଦେବାଙ୍କ ପରେ ସବିତାର ଶଯ୍ୟା—ପାଖ ପରେ ଆସନ୍ତୁ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ । ସବିତା ଦୁଆରଟାକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଯାଉଛି, ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ମୁହଁ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ଟିକିଏ ଶୁଣିଯାଅ ସବିତା ।

ଦାହାରଆଡ଼ୁ ଦୁଆର ଆଉଁଳାଇ ଆଣି ପ୍ରବୋଧ ଦାସଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଆସିଲା ତାଙ୍କ ରୁମ୍‌କୁ—ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ପ୍ରୀ ହର୍ଷର ଦୁଇଟି ବୋତଲ ଓ ଦୁଇଟି ଗ୍ଲାସ ରହିଛି । ପ୍ରବୋଧ ଦାସଙ୍କର ଭିତରେ ସାମନା ଚେହାରାରେ ବସିଲା ସବିତା । ବୋତଲର ମୁହଁ ଖୋଲିଲେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ—ଦୁଇଟି ଗ୍ଲାସରେ ଢାଳିଲେ । ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲାସ ସବିତା ଆଡ଼କୁ ବଦାଇ ଦେଇ ଦେଇ କହିଲେ—ରୂମକୁ ସ୍ୱାପ୍ନ ଅଶ୍ରୁ ଧରିଛି, ଏହି ସାମନା ଟିକିଏ ଖାଇନଅ, ଶରୀରଟା ପ୍ରେସ ହୋଇଯିବ, ନନ୍ଦ ମଧ୍ୟ ହେବ ।

ମୁହଁ ଆପଣ' କରୁଥିଲା ସବିତା । କିନ୍ତୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ...
ଆଉ ଟିକିଏ ଭିତରରେ ଢାଳି ଦେଲେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ।

ସବିତାର ମୁଣ୍ଡ ଭିତରଟା ଝିମ୍ ଝିମ୍ ହୋଇ ଆସିଲା । ଘରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନସ୍ତ ବୁଲଟା ଚାଲଟା ବୋଲି ଆଖିକୁ ଦେଖାଗଲା—ଏକ ସମୟରେ ସମସ୍ତ ଝାପସା ଦେଖାଗଲା ଆଖିକୁ । ଟେବୁଲ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ରଖିଦେଲା ସେ ।

ସବିତା—

ଓ... ଅତି ଶୀଘ୍ର କଣ୍ଠସ୍ପର ସବିତାର । ଖୁବ୍ ଦୂରରୁ ସେ ଯେପରି ଉତ୍ତର ଦେଉଛି ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ସବିତା ପାଖକୁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ । ନିଃସନ୍ଦେହରେ କାଶ ଓ ଆଶ୍ମୁକଲେ ହାତଦେଇ ଟେକି ନେଇ ଆସି ଶଯ୍ୟାରେ ଶୁଆଇ ଦେଲେ ।

ସବିତା ସବୁ ଦେଖୁଥାଏ ଅନୁଭବ ଶକ୍ତି ତାର ଶିଥିଳ । ଆଲୁଅଟା ଲୁହଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ତାର ମନେଥିଲା, ତାପରେ ଆଉ କିଛି ମନେ ନାହିଁ ।

ସକାଳେ ନିଦ ଭଙ୍ଗିଲା ତେଣୁରେ । ନିକର ରୁମ୍‌ରେ ଓ ଶଯ୍ୟାରେ ଶୋଇଛି ସବିତା । ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ମନେ ପଡ଼ିଲା ସବୁ ତାର । ଅନୁଭବ କାଗିଲା ମନରେ । କିନ୍ତୁ ଉପାୟ କଣ...

ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ବସି ଚନ୍ଦ୍ରା କରୁଥାଏ ସବିତା, ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଛୁଇଁ ଦେଖାଗଲା । ଲୁଗାପଟା ସଜାଡ଼ି ନେଇ ଚାଲିଲା ଦୁଆର ଆଡ଼େ ।

ଅପସ୍ୟା ପରି 'ଧୀର ସଂକଳିତ' ଭାବେ ଭିତରକୁ ଆସିଲେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ...

ଭାବରେ ସବିତା ତାଙ୍କୁ ଅପମାନ କରିବ । କିନ୍ତୁ ସବିତା ଧୀର ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ଏ କଣ କଲେ ?

ସବିତା ।—ଧୀରେ ସାତରେ ଆସି ବସିଲେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ । ଗୋଟିଏ ହାତ ସବିତାର ପିଠି ଉପରେ ରଖିଲେ । କିଛି କହିଲା ନାହିଁ ସବିତା । ପ୍ରବୋଧ ଦାସ କହିଲେ—ଅପସ୍ୟା ବୋଲି ମନେ କରିନା, ସବିତା ! ପ୍ରଥମ ଦେଖା ଦେଇ କଥା ରୁମ୍‌ର ମନେଅଛି ନିଶ୍ଚୟ । ମୁଁ ରୁମ୍‌କୁ ଯେଉଁ-

ଦିନରୁ ଭଲ ପାଇଛି । ଭଲ ପାଇବା ଅପରାଧ ନୁହେଁ, ଏବଂ ତୁମେ ମୋତେ ଭଲ ପାଇଛ ଏହା ତୁମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଜାଣିପାରି ମୁଁ ସାହସ କରୁଛି ।—

ତାହା ଯଦି ଜାଣିଥାଅ ମନ ନେବଲ୍ଲରି ଦେଖୁ ନକରି ମୋତେ ଅଜ୍ଞାନ କରାଇ—

ମୁଁ ଜମା ଚାହୁଁଛି...

ହଁ ହଁ, ତୁମେ ଜମା ଚାହୁଁଛ, ଏ କଣ ଭୟର କାରଣ । କେବଳ ସତରଞ୍ଜିତ ହଅ—କୌଣସି ଦିନ ଯେପରି ଅକହେଲା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ନକରି । ତୁମ ପାଖରୁ ଅପମାନିତ ହେଲେ ମୋର ମୁଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିବାର ସ୍ଥାନ ପୃଥ୍ବୀରେ ପାଇବ ନାହିଁ ।

ଲଳିତା ଶୁଣୁଥାଏ ।

ବି ରାତି ଗୋଟିଏ ସେହେଟିଂସ୍ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସିଥାଏ ଲୋକଟି ।

ଘରେ ଅନ୍ୟ ଆଲୋକଗୁଡ଼ିକ ଲିଭାଇଦିଆ ହୋଇଥାଏ । କେବଳ ଟେବୁଲ ଲାମ୍ପଟି ଜଳୁଥାଏ, ଲାମ୍ପର ଆଲୋକ ଲୋକଟିର ହାତ ଦୁଇଟି ଉପରେ କେବଳ । ଆଲୋକର ଗ୍ରହ ମୁହଁରେ ପଡ଼ିଥିବା ଯତ୍ନେ ତାହା ପରିହାର ନୁହେଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଲୋକଟିର ମୁହଁ ଦେଖି ଚିତ୍ତବାର ଉପାୟ ନଥାଏ ।

ହାତ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁ କୋଠାର ବାକସ । ଲୋକଟି ବାକସର ତାଲ ଖୋଲିଲା । ଆଲୋକରଣ୍ଡି ପଡ଼ିଲା ବାକସ ଭିତରେ । କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଯାଦିକ ସରଞ୍ଜମ ଆଲୋକର ସ୍ତରରେ ଝଲିମଲ ହୋଇ ଦିଶିଲା ।

ଲୋକଟି ଯଦି ଗୋଟିଏ ବୋତାମ ଉପରେ ଅଙ୍କୁରି ସ୍ପର୍ଶ ଦେଲା । ଦିା ହାତରେ ଟେଲିଫୋନର ରସିର ଧରି କାନରେ ଲଗାଇଲା ।

ହୁଏଲେ ! ଜିରୋ-ଜିରୋ-ନାଲନ୍...ଲୋକଟି କହୁଲ ।
ଅପର ପକ୍ଷରୁ ଗୋଟିଏ ଭାବର ଆସିଲା—ସ୍ଥିତି, ସାର୍...
ନମ୍ବର ଦେଲେନ ଅପରେ ଅଛି କ ?

ଅଛି, ସାର୍...

ତାକୁ ପଠାଇଦିଅ...

ଶିକ୍ଷକର ରଖିଦେଲା ଲୋକଟି । ଟେବୁଲ ଲାମ୍ପର ଆଲୋକ ଲିଭାଇ-
ଦେଇ ସ୍ଥଳ ଶବ୍ଦର ଗୋଟିଏ ଯନ୍ତ୍ରଣା ରଙ୍ଗର ଆଲୋକ ଜଳାଇଦେଲା ।
ଏଥର ଆଉ ଲୋକଟିକୁ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଡାହାଣ
ପାଖରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଦ୍ଵାର ଉନ୍ମୁଳ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଦେଖିଲେ
ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀମୁଖି । ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ତାର କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ପୋଷାକରେ ଆବୃତ ।

ଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀମୁଖି ଭିତରକୁ ଆସିବା ପରେ ପରେ ଦୁଆରଟା ଆପେ ଆପେ
ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ନମ୍ବର ଦେଲେନ...ଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀମୁଖି ଉତ୍ତରଣ କଲା । ଗଲା ତାର
ଅବୁଥାଏ ।

କୋନ୍ ?...

ଜୁସିଟର...ଦେହପରି କମି ତ କଣ୍ଠସ୍ଵର ନମ୍ବର ଦେଲେନ ।

ସିଟ୍ ଡାଉନ...

ଅଦୂରରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଡେୟାର ଦେଖିପାରିଲା ଜୁସିଟର । କମି ତ
ପଦରେ ଯାଇ ବସିଲା ।

ସ୍ତବ୍ଧ । ଶୂନ୍ୟ ଅନ୍ତରାଳ ସ୍ତବ୍ଧ । ପରଟା ମୁଖପରି ଝି-ଝି ବୋଧାଏ ।
ଟେବୁଲ ପାଖରେ ଯେଉଁ ଲୋକଟି ବସିଛି ସେ ମଧ୍ୟ ନରକ । ଜଣ ଗୋଟିଏ
କାନ୍ଦିନେଇ ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ।

ଆହୁରି କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅତିବାହିତ ହୋଇଗଲା । ଜୁସିଟର
ଅଳ୍ପ ନରକ ରହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଧୀର କଣ୍ଠରେ ଡାକଲା—କମରେଡ୍...

ସାମନାରେ ବସିବାକୁ ଉତ୍ସାହ ଲାଗୁଛି ?...କମରେଡ୍ କହୁଲ ।

ଶୁଣିଲି ଆପଣ ଡକାଇଛନ୍ତି, କଣ ଜରୁରୀ କାମଅଛି ବୋଲି
ଶୁଣିଲି ।

ଅଉଁ ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କର । ଜଣେ ଆସିବାର ଅଛି—

ଗୋଟାଏ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଶବ୍ଦ ଟେବୁଲର ଏକ ପାଖରେ ଥିବା ଯନ୍ତ୍ରାଧାରରୁ
ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ହେଲା । କମ୍‌ରେଟ୍ ଦାଁ ହାତରେ ଶିସିରର ଉଠାଇ କାନ ପାଖକୁ
ଆଣିଲେ । ଅପର ପକ୍ଷ ଯନ୍ତ୍ରଜ କି ଛପାରେ କଥାକାନ୍ତି। ହେଲେ କୁପିଟର
ତାହା ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ । କେବଳ ଏତିକି ବୁଝିଲା ନମୁର ଇଲେଭେନ୍...
ଏହାପରେ ପୁଣି ନରବତା ।

ଦୁଆର ଖୋଲିବାର ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଢେରେ ଫେରି ଶୁଣିଲା କୁପିଟର ।
କମ୍‌ରେଟ୍‌ଆଡ଼େ ଶୁଣିଲା । କମ୍‌ରେଟ୍ ଯେପରି ଦୁଆର ଖୋଲିବ ଢେ
ଶୁଣି ନାହାନ୍ତି । ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟ ନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ । ଆଗନ୍ତୁକ ଦୁଆର ଆଗରେ
ଠିଆ ହୋଇ କହିଲା—ନମୁର ଇଲେଭେନ୍...

କୋଡ଼ ।

ଟାଇଗର...

ଭେରିଗୁଡ଼ । ତୁମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆସିବ ।

ଇସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ !--

ଚେୟାରରେ ଯିଏ ବସିଛି ତାଙ୍କୁ ଦେଖିପାରୁଛ ।

ଟାଇଗର ପର ଭିତରେ ଦୁର୍ଘଟି ବୁଲିଲ ନେଇ କହିଲା—ଦେଖୁଛି,
କମ୍‌ରେଟ୍...

ଚିତ୍ତ କି ?

ମୁଁ ଛୁଟି ପାରୁନାହିଁ, କମ୍‌ରେଟ୍ । ପରିସ୍ଥାର ଉପେ ମୁହଁଟା ଦେଖି
ଯାଉନାହିଁ...

ହାତପାଖରେ ଥିବା ଯନ୍ତ୍ରାଧାର ଉପରେ ଶୁଣିଲେ କମ୍‌ରେଟ୍ ।
ଝୁଟି ଶବ୍ଦଟିଏ ହେବାମାତ୍ରେ ଉତ୍ତଳ ଅଲୋକରେ ଘରଟା ଝଲମଲ ହୋଇ
ଉଠିଲା । ଟାଇଗର ଗୁଣ୍ଠି ଦୁର୍ଘଟିରେ ଦେଖିନେଲା ଚେୟାରରେ ଉପବିଷ୍ଟ
ଲୋକଟାକୁ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଝରି ପଡ଼ିଲା କଣ୍ଠରୁ—ନମୁର ଫେଲେନ୍ ।

ରାଜିତ୍ ।

ଆଲୁଅଟା ଲୁଗାଲୁଗା ।

ସେଭେନର୍ ପାଟରେ ଯାଇ ଠିଆହୁଅ ଗନ୍ଧୁର କଣ୍ଠସ୍ବର କମରେଡର ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇ ଆସିଲା ଇଲେଭେନ୍ । କମରେଡ୍ କହିଲା—
ପକେଟରୁ ଯେଉଁଟା ବାହାର କରି ତାକୁ ଦେଖାଅ—କୁଇନ୍—ହାତ ରୁମର
ଥରୁଛ କାହିଁକି, ଟାଇଗର !

ପକେଟରେ ହାତ ଭରି କରି ଖଣ୍ଡିଏ ଛୋଟ ପିତୁଳା ବାହାର କଲା
ଇଲେଭେନ୍ ।

ନୁପିଟର ! ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖି ପାରୁଛ ?

ସାର୍—

ବିଶ୍ବାସପାତକତାର ଶାସ୍ତି କଣ, ଏ ଦଳଭୁକ୍ତ ହେବା ଆଗରୁ ରୁମକୁ
ଶୁଣାଇ ଦିଆ ହୋଇଛି । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ଶପଥ ପାଠ କରି ଦଳଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲ ।
ଲୁଗାଲୁଗାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନା, ଶାସ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅ । ଟାଇଗର କେବଳ
ଗୋଟିଏ ବୁଲେଟ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବ । ସେ ଶବ୍ଦ କାହାର କାନରେ ପହଞ୍ଚିବ
ନାହିଁ । କେନ୍ଦ୍ର ରୁମର ମୁତ ଶରୀରର ଯନ୍ତ୍ରାନ୍ତ ପାଇବେ ନାହିଁ । ତୁମେ
ଯେଉଁ ଚେୟାରଟିରେ ବସିଛ ତାର ତଳେ ଗୋଟିଏ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଅଛି ।
ସାୟାର୍ ପରେ ମୁଁ ନିଜେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବି ତୁମେ ପରପାଶକୁ ଯାଇଛ
କି ନା । ତାପରେ ଏପରି ଗୋଟିଏ ଯନ୍ତ୍ର ଟିପିବି ତଳଟା ଖାଲି ହୋଇଯିବ
ଓ ତୁମେ ଚେୟାରପତ୍ତ ଖସି ପଡ଼ିବ । ତୁମର ମୁତ ଦେହ ଶ୍ରେଣିଯିବ
ପ୍ରୋତେଷ୍ଟିନ ଗଳା ବନ୍ଧରେ । ଗଳା ପାଖି ସ୍ପର୍ଶରେ ତୁମ ଯମସ୍ତ ପାପ ଅନ୍ୟାୟ
ବିଧୌତ ହୋଇ ଯିବ, ଅବଶ୍ୟ ଯଦି ଗଳା ଦେବାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ତୁମର
କିଛି ଅଇଡ଼ୁଆ ଥାଏ । ନାଓ ରେଡ୍...

କିନ୍ତୁ, କମରେଡ୍—ନୁପିଟର ଆଜକାରକୁ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ।

ସତ୍ତ୍ୱପତ୍ତ ! ତୁମେ ଭୁଲି ଯାଉଛ ନୁପିଟର, ତୁମେ ଜଣେ ଭ୍ରାତୃପୁତ୍ର ।
ସୁକର ପାଇଁ ଶହେଟା ଜାଗାରେ ଦରଶାସ୍ତ୍ର କରି, ସବୁଠି ନିରାଶ ହୋଇ
ରେହୁଆ ଟାଣୁଥିଲ । ତୁମର ସୌଭାଗ୍ୟ ଯେ ସେଦିନ ରାତିରେ ମୁଁ ତୁମର

ପାଦେଇଥିଲା ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ଵେଦନକୁ ନେବା ବାଟରେ କଥା ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ
ତୁମେ ବେକାର ଜବନର କାହାଣୀ ଶୁଣାଇଥିଲ । ତୁମର କଥା ଶୁଣି
କରୁଣା ଦାନ କରିଥିଲି ତୁମକୁ । ଘରକୁ ଆଣି ଆଶ୍ରୟ ଦେଇଥିଲି । ତୁମେ
ଧୀରେ ଧୀରେ ମୋର ବିଶ୍ଵାସଜନ ହୋଇଥିଲ । ମୋର ଯେତେ
ଗୁପ୍ତ ତଥ୍ୟ, ଗୁପ୍ତ ଆଶଙ୍କାର ସମସ୍ତ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିଲି
ତୁମକୁ । କିନ୍ତୁ ତୁମେ କଣ କଲ ?

କମରେଡ଼ ଚେୟାରରୁ ଉଠିଆସି ହାତ ବୁଲଟିକୁ ପଛଆଡ଼େ
ମୁଣ୍ଡିବଦ୍ଧ କରି ଅସ୍ଥିରଭାବେ ପଦଚାରିବା କରିବାକୁ ଲାଗିଲ । ଏକ ସମୟରେ
ନମ୍ବର ସେଭେନର ସମ୍ପର୍କରେ ଠିଆହୋଇ ସାପପରି ହସ୍ ହସ୍ ଶବ୍ଦ
କରି କହୁଲ—ମୋର ଏହି ଦୈନିକ ଆଶଙ୍କାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାହାର
ଲୋକ ଜାଣିଲେ କିପରି ? ତୁମେ ଆଜିକାଲି ଯେଉଁ ବନ୍ଧୁଟିକୁ ନେଇ
ସାଙ୍ଗରେ ଚାଲୁଛ ସେ କିଏ ଜାଣ ? ପୁଲିସର ଗୁପ୍ତଚର । ତୁମେ
ତାକୁ ଉନେ ଆମର ଗୁପ୍ତ ଆଡ଼ତାରେ ଆଣି ସର୍ବଭୁକ୍ତ କରାଇବା ବୋଲି
ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଦେଇଛ ।

ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ, ସାର୍...

କ୍ଷମା ! ବିଶ୍ଵାସଯାଚକ, ବେଇମାନ... ନରହସିବାକୁ ଯହୁତ
ସେତେବେଳେ ମୋର ପ୍ରବଳ ବର୍ଣ୍ଣାକୁ ନେଇ କିଏ ସେତେବେଳେ ଆମର
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବ୍ୟାପାରଗୁଡ଼ିକ ବାହାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା ? ତୁମେ—
ଇଭି କୁପିଟର ନମ୍ବର ସେଭେନ୍ ! ସେତେବେଳେ ତୁମ କଥା ବିଚାର
କରିବାର ଅବସର ନଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଆଜିଯାଏ ତୁମେ ପୃଥିବୀର ଆଲୋକ
ପଦନ ଅନୁଭବ କରି ଆସୁଛ । ଇଡ଼ିୟୁଟ୍, ତୁମେ ଗୋଟାଏ ମନ୍ତ୍ରବଦ୍ଧ
ଇଡ଼ିୟୁଟ୍ । ଜାଣିଶୁଣି ନିଜର ବିପଦକୁ ଯିଏ ସ୍ଵଗତ ଜଣାଏ ତା'ଠାରୁ
ବଳି ମୁର୍ଖ ଆଉ କିଏ ଅଛି । ଦଳର କର୍ମୀମାନଙ୍କର ନାମ କେହି କାହାରିକୁ
ଜାଣିବେ ନାହିଁ, ଏହା ହେଉଛି ନିୟମ—ଏକମାତ୍ର ଜାଣିବି ମୁଁ ଏବଂ
ଜାଣିଛି । ତଥାପି ନିୟମମାନ ନମ୍ବର ଇଲେଭେନ୍ ଏଠାରେ ଅଛି ବୋଲି

ତୁମର ନାମ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରୁନାହିଁ । କହ, ମୁଁ ତୁମର ନାମ କାଣେ
କି ନା ?

ହଁ, ସାର୍ । ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ ପ୍ରଥମ ଦିନ ଜଣେ... ନମ୍ବର ସେଭେନର
କଣ୍ଠସ୍ବର ଆଦୁର ଦୁବଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ବୋଲି ଜଣାଇଲି ।

କମରେଡ଼ ଅଛନ୍ତ ହସ୍ତ ହସିଲେ । ନିମ୍ନବ୍ୟ, ମୁତପରି ଶୀତଳ
ଘରଟିରେ ସେହି ହସ୍ତ ପିଣାଚର ହସ୍ତ ପରି ଶରୀରକୁ ହୋଇ ଉଠିଲା ।
ଜୁପିଟର ଓ ଟାଇଗର ଉଭୟେ ତମକ ପଡ଼ିଲେ ସେହି ଶବ୍ଦରେ । ହସ୍ତ
ବନ୍ଧକରି କମରେଡ଼ କହିଲା—ତାହାହେଲେ ମନେ ଅଛି ? ନାହିଁ—
ଟାଇଗର । ଓଁନ—

ଓଁନ ଶୁଣିବାମାତ୍ରେ ଟାଇଗର ପିପ୍ପଲଟିକୁ ଜୁପିଟରର ପ୍ରତି ପାଖକୁ
ନେଇ ଆସି ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ଶୁଣିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା । କମରେଡ଼
‘ହୁଁ’ କହିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ଠିକ୍ ସେଇ ସମୟରେ ଦୁବଳର ସାମ୍ବିକ ଶବ୍ଦ
ଶୁଣାଗଲା, ଯହ୍ନ ପାଖକୁ ଆସି ଡେଇଁଲେ ଉପରୁ ରହିଥିବାଟିକୁ ଉଠାଇ
ନେଇ କହିଲେ—ସ୍ଟିକ୍ ।

ଅପରପକ୍ଷରୁ ଶୁଣାଗଲା—ନମ୍ବର ଟୁସେଣ୍ଟି ଫେରିଛି—

ପାତମିନିଟ୍ ପରେ ପଠାଇ ଦିଅ—

ରହିଥିବାଟିକୁ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ରଖି ଦେଇ ପୁଣି ଆସି ଠିଆ ହେଲା
ନମ୍ବର ସେଭେନ ଓ ନମ୍ବର ଇଲେଭେନର ସମ୍ମୁଖରେ । ନାଓ ରେଡ଼,
ଟାଇଗର—ଓଁନ—ହୁ—ପ୍ରୀ—

ହସ୍ତ କରି ଶବ୍ଦ ଉଦ୍ଗିତ ହେବା ପରେ ଯଙ୍ଗେ ଝଲକାଏ ଅଗ୍ନିଶିଖା
ପିପ୍ପଲର ନଳରୁ ବାହାର ଆସିଲା । ସୁଇଚ୍‌କୋଡ଼ ପାଖକୁ ଆସି କମରେଡ଼
ଗୋଟିଏ ସୁଇଚ୍‌ରେ ପୁଅ ଦେବାମାତ୍ରେ ଏକ ବିରାଟ ଗହର ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ।
ଯଙ୍ଗେ ଯଙ୍ଗେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲେ । ଆଉ ଚେୟାର ଖଣି କିମ୍ବଦ୍ଧ ନମ୍ବର
ସେଭେନର ବିରାଟ ବସ୍ତୁଟି ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲେ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ସୁଇଚ୍‌ରେ
ରୂପ ପଡ଼ିବାମାତ୍ରେ କେଉଁ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ସ୍ଥାନରୁ ଲୁପ୍ ଲୁପ୍ ହୋଇ ଜଳ
ଆସି ପଡ଼ିଲା । ପାତମିନିଟ୍ ଭିତରେ ପୁଣି ସବୁ ସ୍ଥିର । ଉତ୍ତଳ ଆଲୋକଟା

ଜଳ ଉଠିଲା । ନମ୍ବର ଇଲେଭେନ୍‌ର ପିତ୍ରୁଲଟା ରେମ ଯାଇଛି
 ସେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ସେ ବୁଝିପାରିଲା ନମ୍ବର ସେଭେନ୍ କଣ୍ଡିମାନ
 କେଉଁଠାରେ ।

ଏଇଟା ତାର ଜୁଟାସୁ ପଶାଣ ।

ଗୋ ଆଉଟ୍—

ଆଦେଶ ପାଇ ଇଲେଭେନ୍ କନ୍ଧାଗାଳ କରି ବାହାରକୁ ଚାଲି-
 ଆସିଲା । ହାତଗଡ଼ ଦେଖିଲା କମ୍‌ରେଟ । ଆଲୋକଗୁଡ଼ିକ ଲିଭିଯାଇ ପୁଣି
 ଅନ୍ଧକାରର ରାଜତ୍ବ ଆସିଲା । କମ୍‌ରେଟ ଫେରି ଆସିଲା ନିଜର ପରତ୍ୟକ୍ତ
 ଆସନକୁ ।

ବସିବା ଯଙ୍ଗେ ଯଙ୍ଗେ ଦ୍ଵାର ଖୋଲିର ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲା ।

କମ୍‌ଇନ୍—

ଆଗନ୍ତୁକ ଟିକିଏ ଦୂରେଇ ଠିଆ ହେଲା ।

କୋଡ଼ି ?—

ହୁଟଲିର—

କଣ ଟିକିଏ ଭବିଷ୍ୟ କମ୍‌ରେଡ଼ । ଲଲଟ କୁହୁଡ଼ ହେଲା । ତାହା
 ମୁହଁରେ ମାସ । ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ କହିଲା—ଓ, ଇସ୍‌ସେ...ମନେ ପଡ଼ିଛି ।
 ସାମନାକୁ ଆସ...

ଆଉ ଟିକିଏ ଆଗେଇ ଆସିଲା ହୁଟଲିର—ନମ୍ବର ଟୁସେଣ୍ଟି ।

ଖବର କଣ ?

ଅନେକ ଦୂର ଆଗେଇଛି, ଯାଉ ।

ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ ପାରିବ ? କେତେ ସୁଖ ସମ୍ଭବ ?

ଆଉ ଏକ ସପ୍ତାହ ଭିତରେ ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ ।

ଆଉରୁ ସିଂଘର ?—ଉତ୍ସାହ ଭରା କଣ୍ଠସ୍ଵର କମ୍‌ରେଡ଼ର । ଟଙ୍କା
 ଦରକାର ?

ନମ୍ବର ଟୁସେଣ୍ଟି ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କରି ହେବା ହେଲା ।

କମରେଡ଼ ସ୍ଥିତରେ ଖସି ଖସି କରି କଣ ଲେଖି ନନ୍ଦର
ହୁଏଥିର ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲେ—ନନ୍ଦର ନାଉଁନ୍ ପାଖକୁ
ନେଇଯାଅ, ସେ ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଦେବେ...

ଯିବାବେଳେ ନନ୍ଦର ହୁଏଥି ନମସ୍କାର କରିଗଲା କି ନାହିଁ ଅନ୍ଧ-
କାରରେ ଦେଖାଲେ ନାହିଁ । ଦୁଆର ବନ୍ଦ ହେବା ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯିବା ପରେ
କମରେଡ଼ ଚେୟାରରୁ ଉଠି କାନ୍ଥ ଆଲମାଣି ପାଖରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ
ପକେଟରୁ ଗୁଣ୍ଡବର୍ଣ୍ଣ ପରିଚ୍ଛଦର ଗୋଟିଏ ସେଟ୍ ।

ଆଲମାଣି ବନ୍ଦକରି ଶିପ୍ର ହାତରେ ଗୁଣ୍ଡବର୍ଣ୍ଣ ପୋଷାକଟାକୁ ପିନ୍ଧି
ନେଲା । ପରିଚ୍ଛଦ ଜାଗାରୁ କେତୋଟି ଯନ୍ତ୍ର ଆକାରର ବସ୍ତୁ ବାହାର କରି
ପକ୍ଷୀକା କର ପୋଷାକର ପକେଟରେ ରଖି ଘରର ସମସ୍ତ ଆଲୋକ ଲିଭାଇ
ବାହାରକୁ ଆସିଲା । ଦୁଆର ବନ୍ଦକରି ଜଳଦୂର ଆସିବା ପରେ ଦେଖାଗଲା
ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ୟାନ । ଉଦ୍ୟାନର ମଝିରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟ୍‌ଘର । ପକେଟରୁ
ଗୁଣ୍ଡ ବାହାର କରି ଘରଟି ଖୋଲିଲା । ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା କମରେଡ଼ ।
କିନ୍ତୁ ବାହାରକୁ ଯେତେବେଳେ ବାହାରିଲା, ସେ ଏକାକୀ ନୁହେଁ—ଅନୁରୂପ
ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଆଉ ଜଣେ ଯାକରେ ଆସିଲା ବାହାରକୁ । ଦୁଆର ବନ୍ଦକରି
ଉଭୟେ ଠିଆ ହେଲେ ସେଠାରେ । କାହାକୁ ଯେପରି ଅପେକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି ।

ବେଶି ସମସ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେଲା ନାହିଁ । ମଟର ବାଇକ୍‌ର
ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ବାଇକ୍‌ର ହେଡ଼ଲାଇଟ୍ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା । ମଟର ବାଇକ୍‌ର
ଗୁଲକ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ମୁଖରେ ବାଇକ୍‌ଟିକୁ ଟେକି କରି ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିବା
ମାତ୍ରେ କମରେଡ଼ ବାଇକ୍‌ଟିରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । କମରେଡ଼ର ସଙ୍ଗ ଜଣକ
ପଛରେ ବସିବା ପରେ ମଟର ବାଇକ୍‌ର ଇଞ୍ଜିନ ପୁଣି ଗର୍ଜନ କରି ଉଠିଲା ।

ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ବାଇକ୍‌ଟି କି ।

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ବାଇକ୍‌ଟିକୁ ନେଇ ଆସିଥିଲା ସେ ପଦ୍ମଜରେ
ଫେରିଲା ଯେଉଁଠି ଅଦୃଶ୍ୟ ଆସିଥିଲା ସେହି ଦିଗକୁ ।

ଉମିଳାକୁ ବୋଧହୁଏ ଭେକ କରୁଥିଲା ହେଁ । କହିଲା ଭୁଲ,
ଲଳିତା—ଖାଇ ଆସିବା ।

କିନ୍ତୁ ତୋର ଏ ଗଲୁଟା ?

ଖାଇ ଆସି କହିବି...

ଭୁଲସେ ଖାଇବାକୁ ଚାଲେ । ଯମସ୍ତେ କ୍ଳାନ୍ତକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ଏମାନେ
ଦୁହେଁ ଔଷଧିଆ ଶେପକର ପୁଣି ନିଜ ରୁମକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ଉମିଳା
ଶଯ୍ୟାରେ, ଲଳିତା ପାଖରେ ଶୋଇଲା ।

ତା'ପରେ କଣ ହେଲା କହ—ପରୁଷଲ ଲଳିତା ।

ଶୁଣ, ଲଳିତା ! ସବିତାକୁ ନେଇ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ରାତି ରାତି କଟାଇ
ଦେଲେ ଶଯ୍ୟା ପାଖରେ ଶୁଆଇ । ମନର ଅଭ୍ୟାସ, କ୍ରମେ ଅତି ଗନ୍ତ
ହୋଇ ଉଠିଲା ସବିତାର । ଯୌନସ୍ତ୍ରୀ କର୍ତ୍ତାକୁ ଲୁଚିଲା ସେହି
ପରିମାଣରେ । ତୃପ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ସବିତାର ଯୌବନ-ସୁଧା
ପାନକରି ।

ସ୍ତ୍ରୀ—ସ୍ତ୍ରୀ—ଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଯେପରି ନିବାରଣ ହେବାର ନୁହେଁ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର । ରାତି ତ ରାତି—ଦିନ ମଧ୍ୟ ଯେମାନଙ୍କର ଯୌନ ସୁଧାର ଏକ
ଅଙ୍ଗ ହୋଇ ରହିଲା ।

ଦୁଇମାସ ପାଇଁ ଆସିଥିଲା ସବିତା । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଦିନେ
ଦୁଇଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଅଳ୍ପ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦରୁଥିଲା, ଚିଠି ମଧ୍ୟ ପାଉଥିଲା
ଠିକ୍ ସମୟରେ । ଏଣିକି ଆଉ ଚିଠି ଲେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏନା । ଅବସର
ମଧ୍ୟ କାହିଁ । ବିରୁଦ୍ଧ ଅଳ୍ପ ସାମନ୍ତ ପକ୍ଷର ଉତ୍ତର ନପାଇ ହା-ହାତାଣ
ହେଉଥାଏ । ପୁରୁଷର ମନ—କେତେ ପ୍ରକାର ସନ୍ଦେହ ମନରେ ଉଦୟ
ହୁଏ । ସହକର୍ମୀମାନେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ କୁହା କୁହୁ ହୁଅନ୍ତି । କେହି
ଅଳ୍ପ ଆଗରେ କିନ୍ତୁ ନକହୁଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅଳ୍ପ ବୁଝିପାରେ ସମସ୍ତେ ଯେପରି
ତାର ମନକଥା ଜାଣି ପାରିଛନ୍ତି । ଜାଣି ପାରିଛନ୍ତି ସବିତା ତାର ଏକା
ନୁହେଁ, ଅନ୍ୟ ଜଣକର ଅଂଶ ଅଛି ।

ଥରେ ଥରେ ଚିଠି ଆସେ, ସବିତା ନଖୋଲି ଯେଉଁପରି ରଖିଦେ ।
ଚିଠି ପ୍ରତି ତାର ଯେପରି ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ । ଦୁଇମାସ ଭିତରେ ସେ ପାଇଛି
ପ୍ରାୟ ଦଶବାରଖଣ୍ଡ ଚିଠି, ଦେଇଛି ମାତ୍ର ଚାରିଖଣ୍ଡ । ତାହା ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ
ଯେଉଁ ଚିଠି ଦେଇଥିଲା ତାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନୁହେଁ । ସାଧାରଣ ଚିଠି । ଯହିଁରୁ
ମନେହୁଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଚିଠି ଲେଖିଛନ୍ତି ସ୍ବାମୀ ପାଖକୁ ବୋଲି ।

ଦିନେ ଅପିତକୁ ଚିଠି ଆସିଲା, ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ଶନିବାର ରାତିରେ
ଫେରୁଛନ୍ତି । ରବିବାର ଦିନ ଦୁଇଟାରେ ତାଙ୍କର କାର୍ ଯୋଗ
ଷ୍ଟେସନକୁ ଆସେ ।

ଝବରଟି ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ପାଇଲା ।

ଷ୍ଟୋର ବାବୁ ହସି ହସି ପାଖରେ ଆସି ବସିଲେ । ଏଣୁ ତେଣୁ
କଥା ପକାଇ ଶେଷରେ କହିଲେ—ଦୁଃଖରାତି ପାହିଲା ଭାଇ, ଯୁଦ୍ଧର ରାତି
ଆସୁଛି—

କିଛି ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ ଅଳ୍ପ । ବଲ ବଲ ହୋଇ ଚାହିଁଲା
ଷ୍ଟୋରବାବୁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ।

ଷ୍ଟୋରବାବୁଙ୍କ ହୃଦୟ ଟିକିଏ କୁଣ୍ଡିତ ଧରଣର ହେଲା ଏଥର ।
କହିଲେ—ରବିବାର ଦିନ ସାହେବ ଫେରୁଛନ୍ତି । ଏଥର ବୋଧହୁଏ ଆପଣ
ଦୁହେଁ ଲିଫ୍ଟ୍ ପାଇବେ କିମ୍ବା ଭଲ ଇନ୍‌ଫି ମେଣ୍ଟ ପାଇବେ ।

ରବିବାର ଦିନ ସାହେବ ଆସୁଛନ୍ତି, ତାହେଲେ ସବିତା କି ଫେରୁଛି;
ଅଳ୍ପ ମନଟା ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଓଃ କେତେଦିନ ପରେ ପୁଣି
ମିଳନ । ପଦୋନ୍ନତି କିମ୍ବା ଇନ୍‌ଫି ମେଣ୍ଟ—ହୁଏତ ହେବାର କିଛି
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ବଡ଼ ବଡ଼ କର୍ମରାଜମାନଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଯେତେବେଳେ
ଶୁଣାଯାଉଛି ନିଶ୍ଚୟ ସତ୍ୟତା ଅଛି କଥାରେ ।

ଅପିତରୁ ଟିକିଏ ଚଞ୍ଚଳ ଫେରିଲା ଅଳ୍ପ । ମନଟା ଅତି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ
ଝରବଟା ପାଇବାବେଳେ । ଆଜି ଟିକିଏ ସିନେମା ଦେଖିଲେ କିପରି
ହୁଅନ୍ତା ? ଫେରିଲାବେଳେ ଗୋଟାଏ ଭଲ ହୋଟେଲରୁ ଖାଇ ଆସିଲେ
ଚଳିବ ।

ସିନେମାର ଗଳ୍ପଟି ସେଦିନ ଡେଇଁ ଭଲ ଲାଗିଥିଲା ଅଜୟକୁ । ଅବକଳ ତାର ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଂସାରୀକ ଜୀବନର କାଟନ୍ କପି ସେପରି ଏହି ଗଳ୍ପଟି । ଲୋକେ ପ୍ରତି ଗଣ୍ଡର ଶ୍ରଦ୍ଧା ମନରେ ଉଦୟ ହେଲା । ଜୀବନ ଜିଜ୍ଞାସା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେମାନଙ୍କର କେତେଦୂର ଦୂରଦର୍ଶିତା । ମାତ୍ର ପ୍ରଭେଦ ଏତିକି, ତାର 'ସ୍ତ୍ରୀ' କାର୍ଯ୍ୟୋପଲକ୍ଷରେ ସ୍ଥମ୍ଭଙ୍କ ପାଖରୁ ଦୂରରେ, ମାତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରର ନାୟକର ସ୍ତ୍ରୀ ସିନେମାରେ ଗାର୍ସ ଦିନ ଅବସ୍ଥାନ ହେବୁ ପାରାବୀକ ଅସମ୍ଭବକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ବିଚ୍ଛେଦ । ଶେଷରେ ନାୟକ ଯେତେବେଳେ ନିଜର ଭଲ ବୁଦ୍ଧିପାଶଲ ବିଚ୍ଛେଦ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଅବସ୍ଥାକୁ ଲାଗି ଦଉଡ଼ିଲା ସ୍ତ୍ରୀ ପାଖକୁ । ସ୍ତ୍ରୀ କି କମ୍ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଯନ୍ତ୍ରଣା କରିଛୁ ସ୍ଥମ୍ଭର ଅଦର୍ଶନ ଯୋଗୁଁ । ଶେଷରେ ସିନେମାଟାର ନିଷେଧକୁ ଅବଲମ୍ବ କରି ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧି ମୁଣ୍ଡରେ ନେଇ ଆସିଲା ସ୍ଥମ୍ଭ ପାଖକୁ ।

କି ଆନନ୍ଦ ସ୍ଥମ୍ଭର । ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳର ଆନନ୍ଦାଶ୍ରମରେ ବୁକୁ ଦୁଇଟି ଭଜିଲେ । ଏହି ଅପୂର୍ବ ଓ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଳନ ସିନେମାର ଦର୍ଶକଗଣଙ୍କୁ ଏପରି ମୁଗ୍ଧ କରିଥିଲା ଯେ ଚିତ୍ତଟିର ଲୋ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଲୋଚନା କରୁ କରୁ ସମସ୍ତେ ଗୁହାରିମୁଖ ହେଲେ ।

ସିନେମା ସମ୍ପର୍କ ମୁଣ୍ଡ ଲୋଟକର ହୃଦୟ ନାୟକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥମ୍ଭର ।

ଗଳ୍ପଟିର କଥା ଆଲୋଚନା ମନେ ମନେ କରୁ କରୁ ଅଜୟ ଗୋଟିଏ ହୋଇ ଲରେ ଆସି ଆହ୍ୱାନର ଶେଷକରି ପରକୁ ଫେରିଲା । ଏଥର ଶୋଇ ଶୋଇ ସେ ଡ୍ରୋ କରିବ ଯବିତାକୁ । ତାର ହୃଦୟର ରାଣୀ ଯବିତା ତାର ପ୍ରେୟସୀ ଯବିତା ।

ସେମାନଙ୍କ ବିବାହ ପରେ ଖୁବ୍ ସ୍ତ୍ରୀରେ ଶ୍ରୀ ଏ ଫଟୋ ଉଠାଇଲେ । ବଧୂବେଶୀ ଯବିତା ଯେପରି ଲହାରିର ରୂପ ନେଇ ବସିଛି ତା' ପାଖରେ । ଶ୍ରୀ ନଗରର ହେଲେନ୍ ବୋଧହୁଏ ଏପରି ରୂପର ଅଧିକାଶୀ ନଥିଲା ।

କାହାକୁ ଫଟୋଟିକୁ ଆଖି ଟେକିଲା ଉପରେ ରଖିଲା ଅଜୟ । ମଝିରେ କାଲି ବିନା, ପଥରବନ ଆସିବ ଯବିତା । ଦୋକ୍ତ ବଜାରରୁ

ରଜନରଜା କଣିଆଣି ଶୁଭିଚ୍ଛୁକ ଏପରି ରାବେ ସଜାଇବ ଯେ, ଯେପରି
ଖାଲ ମୁହଁଟି ଦେଖା ଯାଉଥିବ ସୁଲି ଓ ଶୁଭିଚ୍ଛୁକର ଅନ୍ତରାଳରୁ ।

ଆଗେ ସେ କଣ କହିବ ସବିତାକୁ...

ସବିତା ନିଶ୍ଚୟ ଚୋରୁ ଓହ୍ଲାଇବା ପରେ ପରେ ନଇଁପଡ଼ି ତାର
ଗୋଡ଼ଧୁଳି ନେଇ ମୁଣ୍ଡରେ ମାରିବ । ସେ ତାକୁ ଭଲ ଭଲ ନେବ
ସବିତାର ସୁକୋମଳ ବାହୁ ଦୁଇଟିକୁ ଧରି । ଛେନାପୋଡ଼ ଖାଇବାକୁ ଖୁବ୍
ଭଲପାଏ ସବିତା । ଅଧକଲେ ଆଣି ରଖିଥିବ ।

ତାପରେ ସବିତା ଦାଳିଲିଂର କଥା କହିବ । ସେଠାକାର କେତେ ଦୁଶ୍ୟ
ସେ ଦେଖି ଆସିଥିବ । ତାପରେ ରାତିରେ—

ରାତିଟା ଠିକ୍ ମନେ ହେବ ମଧୁଶଯ୍ୟା ରାତିପରି ।

ଅନେକ ରାତିରେ ନିଦ ଆସିଲା । ପରଦନ ଶନିବାର । ଅସିଥିରେ
ମନଟା ଚଞ୍ଚଳ ହେଲା । ଶ୍ଵୋରବାବୁ ଅଭୟବାବୁ, ଏମାନେ ଆସି ଦସିଲେ
ପାଖରେ । ଖଣ୍ଡିଏ ସିଗାରେଟ୍ ଅଫର କଲେ ଶ୍ଵୋର ବାବୁ । ସିଗାରେଟ୍
ଖାଏନା ଅଜୟ । ଆଜି କିନ୍ତୁ ଖାଇବାକୁ ଲାଜ୍ଜା ହେଲା । ଅଭୟ ବାବୁ
ଭୁଲିଲେ, ଶ୍ଵୋରବାବୁ ହସି ହସି କହିଲେ—ଆପଣଙ୍କୁ ଟିକିଏ କଷ୍ଟ ଦେବି
ଅଜୟବାବୁ !

କଷ୍ଟ ! କାହିଁକି ?

ନା-ନା, ଭୟ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମୋ ପାଇଁ ଟିକିଏ କଷ୍ଟ ସ୍ଵୀକାର
କରିବାକୁ ବୁଣ୍ଡିତ ହେବେ ନାହିଁ, ଏଇକଥା କହୁଛି ।

କହନ୍ତୁ...କଣ କରିବାକୁ ହେବ...

ନିରାଶ୍ରମ ବାବୁ ରିଟାୟାର୍ଡ୍ କରବେ, ଆପଣ ଜାଣନ୍ତୁ ?

ହଁ ଜାଣେ ।

ଆପଣ ଯଦି ସାହେବଙ୍କୁ ମୋ କଥା କହନ୍ତେ...

ସାହେବ କଣ ମୋ କଥା ରଖିବେ ?

କଣ କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ? ସାହେବ ଓ ଆପଣଙ୍କର ତ' ଖାଲି ଅସିଏ
କାମ ନେଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ, ଆପଣ ଦୁହେଁ ତାଙ୍କର ପାରିବାରିକ ସହଣ
ସହୃଦ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଆପଣ ମୋ ପାଇଁ ପତେ ଭବାରଣ କଲେ
ଯଥେଷ୍ଟ ।

କଣ ଟିକିଏ ଶୁଣିଲା ଅଜୟ । କହୁଲା—ଆଜ୍ଞା ସାହେବ ଆସନ୍ତୁ,
କହୁକି...

ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ । କଥାଟା ଯୋମକାର ଦିନ ମୁଁ ଆଉଥରେ
ଆପଣଙ୍କୁ ମନେ ପକାଇ ଦେବି । ଭଲକରି ଟିକିଏ ରେକମେଣ୍ଡ କରାବେ ।—

ଷ୍ଟୋର ବାବୁ ଗୁଲିଗଲେ ।

ଶନିବାର, ଫ୍ଲାଏ ଡେ' ଅସିଏ । ନିଉମାର୍କେଟ ଅଫେ ଗଲା ଅଜୟ ।
ଗୋଟାଏ ବହୁ ଦୋକାନରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲା । ବହୁଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲାଉ
ଖୋଲାଉ ଶୁଣିଲା କେଉଁଟା ସବିତାକୁ ଭଲଲଗିବ ? କାହା ଲେଖା ସେ ପଢ଼ିବ
କରେ ଦେଖି ?

ସେଲ୍‌ସମ୍ୟାନ୍ ଅଜୟର ପ୍ରାୟ କାନେ କାନେ କହୁଲା—ହୁଏ ବୁଲୁ
ନେବେ ?

ହୁଏ ବୁଲୁ କଣ ? ବସ୍ତିତ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲା ଅଜୟ ।

ସେଲ୍‌ସମ୍ୟାନ୍‌ଟି ହସି ହସି କହୁଲା—ମାନେ, ଡ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକାର
ମିଳନ ମଧୁର କଥା ଏଥରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଛି । ଛବିଗୁଡ଼ିକ ଏପରି
ଯେ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷର ମିଳନ କି ପ୍ରକାରେ ହେଲେ ଭବିଷ୍ୟେ ତୃପ୍ତିଲାଭ କରନ୍ତି
ବଣଦ ବଦରଣୀ ସହ କାହା ଦିଅନ୍ତୋଇଛି...

ଅଜୟ ଶୁବିବାକୁ ଲାଗିଲା । ନା, ଏପରି ବହୁ ନେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।
ଥରେ ଏହୁପରି ଖଣ୍ଡିଏ ବହୁ ନେଇଥିଲା ବୋଲି ସବିତା ତାକୁ ଅପମାନ
ଦେଇ କହୁଥିଲା—ତୁମର ରୁଚି ଏତେ ଜୀବନ୍ୟ । ଏଇପରି ବହୁ କୌଣସି
ଗୁଡ଼ିଏ ଘରେ କଣ ରଖାଯାଏ ? ଆଜିକାଲି କେତେ ଉନ୍ନତ ସମାଜ
ସମ୍ପର୍କୀୟ ଉପନ୍ୟାସ କାହାରିଛି, ଯାହା ପଢ଼ି ମନୁଷ୍ୟ କିଛି ଶିକ୍ଷା, ଜ୍ଞାନ

ଓ ଶୁଣା ନେଇ ଶବ୍ଦ କରିବ, ସେପରି ବହୁ ନଆଖି ଭୂମେ ଟଙ୍କାଏ ମୂଳର ବହୁଟା ଭଜିଟଙ୍କା ଦେଇ ଆସିବ ? ତାରିବ୍ ନ କରି ରହୁପାରୁନି ମୁଁ । ଭୂମ ଭୂବିକୁ ।

ସରରେ ବହୁଟାକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ କହୁଲି—ସା, ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଫେରାଇ ଦିଅ । ଦାମ୍ ସେ ନଫେରାଇଲେ ନାହିଁ, ଏ କହୁ ମୁଁ ସରେ ରଖିବି ନାହିଁ ।

ନା, ଖଣ୍ଡିଏ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଦିଅନ୍ତୁ—ଲେଟେଷ୍ଟ ପବ୍ଲିକେସନ...

ସେଲ୍‌ସମାନ ଅଗତ୍ୟ ଅନ୍ୟ ବହୁ ଦେଲ ।

ଆଜି ଆସିବା ଜଣା । ସକାଳୁ ମୁହଁ ହାତ ଧୋଇ ବଜାରକୁ ଆସି କେତୋଟି ରଜନୀଗନ୍ଧାର ଷ୍ଟିକ୍ ଓ ଛେନା ପୋଡ଼ି ନେଇ ଘରକୁ ଫେରି ଗାଧୁଆପାଧୁଆ ହାରି ସଦା ଆଣିଥିବା ଉପନ୍ୟାସଟିକୁ ଖୋଲି ବରଷାରେ ପଡ଼ି ପଡ଼ି ବାକୁ ଲାଗିଲା । ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ପ୍ରାୟ ୫୦ ପୃଷ୍ଠା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ିଗଲା, ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଲାଗୁଛି, ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଚମତ୍କାର—ଗୁଡ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏନା । କେତେବେଳେ ବାରଟା ବାଜି ଯାଇଛି ସେ ଖିଆଲ ନାହିଁ । ଶେକ ହେଲରୁ ଖିଆଲ ହେଲା । ଘଡ଼ଟା ଦେଖି ଚମକି ପଡ଼ିଲା । ଏତେବେଳେଥାଏ ସବିତା ଆସିଲା ନାହିଁ ନାହିଁକି ? ଗାଡ଼ି କଣ ଲେଉଟି ଅଛି ?

ହୋଟେଲକୁ ଯିବାପାଇଁ ବାହାରକୁ ସାହେବଜୀ ପିଅନ ଆସି ଦୁଆରେ ହାଜର୍ । ପିଅନ ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ତା' ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲା—ସାହେବ ଦେଇଛନ୍ତି ?

ସାହେବ କଣ ଆସିଲେଣି ?—ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ହାତରେଧରି ପଚାରିଲା ଅଜସ୍ବ ।

ହଁ, ଘଣ୍ଟାଏ ହେଲା ଆସି ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ?

ଦୃଢ଼ମନ ଫେରି ଆସିଛନ୍ତି ?

ଦୃଢ଼ମନ ଅର୍ଥ ସବିତା । ଅସିଯରେ ସବିତାକୁ ସମସ୍ତେ ଦୃଢ଼ମନ' ବୋଲି ଡାକନ୍ତି ।

ନା, ସେ ମା'ଙ୍କ ପାଖରେ ଅଛନ୍ତି...

ପିଅନକୁ ବଦାୟ କରଦେଇ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଖୋଲିଲା ଅଜୟ । ମାତ୍ର
ଭିନ୍ନଧାଡ଼ିରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ।

ପ୍ରିୟତମ !—

ଭଲରେ ଅଛି । ସ୍ଥାନଟି ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର । ରମା-ଭ' ଆଉ ମାପେ
ରହୁଦେ ବୋଲି ତାକୁର କହୁଛନ୍ତି, ତେଣୁ ମୁଁ ରହୁଛି । ପ୍ରଣାମ ନେବ,
ରୁମର ସବିତା...

ଭାରି ଭାରି ହେଲା ଅଜୟର ।

ଆଉ କିଛି ଲେଖିପାରିଲା ନାହିଁ ସବିତା ! ତାର ଏତେଗୁ ୧୪ ଚିଠିର
ଉତ୍ତର କଣ ଏତିକରେ ହୋଇଗଲା । ଅନ୍ଧର ଗୁଡ଼ାକ ଏପରିଭାବେ ଲେଖିଛି
କାହିଁକି ? ତାର ଅନ୍ଧର ଗୁଡ଼ିକଟି ବାଇଗଣ ମଞ୍ଜି ପରି, ଛୋଟ ଛୋଟ
ମୁକ୍ତାପରି । ଆଉ କଣ ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଲେଖିଛି ସେ ।

ହୋଟେଲକୁ ଚଲିନାହିଁ । ହେନା ପୋଡ଼ିରେ ଝୁଆ ନିବାରଣକରି ପୁଣି
ଶଯ୍ୟାରେପଡ଼ି ବନ୍ଧୁ ଖଣ୍ଡିକ ଖୋଲି ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଏକ ସମୟରେ ନିଦ ଲାଗିଗଲା ଅଜୟକୁ ।

ଉଠିଲା ଯେତେବେଳେ ବିରତ୍ତିରେ ମନଟା ଉଠିଗଲା ।

କାଲି ସାହେବଙ୍କ ପାଖରୁ ସବୁକଥା ବୁଝି ଖୁବ୍ କଡ଼ାକରି ଚିଠି ତା'
ପାଖକୁ ଲେଖିବାକୁ ହେବ । ନଆସିଲେ ନାହିଁ, ରୁକିରା ତ ରୁକିରା—ତା'
ବୋଲି ଧର୍ମୀ ପାଖକୁ କପରି ଚିଠି ଦେବାକୁ ହୁଏ ତାହା କଣ ଏତେ
ଉପନ୍ୟାସ ପଢ଼ି ଜାଣିଲା ନାହିଁ ।

ସରଫିନ ସାହେବଙ୍କ ସହଜ ଦେଖାକରି ଅଜୟ ସବିତା ଆସିବାର
ଅସୁବିଧାର କାରଣ ଶୁଣି ପାରିଲା । ତେବେ ଆସନ୍ତା ମାସରେ ସେମାନେ
ଫେରିବେ ।

ଷ୍ଟୋର ବାବୁଙ୍କ କଥା ପକାଇଲା ଅଜୟ । ଷ୍ଟୋର ବାବୁ ଅବଶ୍ୟ
ମନେପକାଇ ଦେଇଥିଲେ । ସାହେବ କଣ ବିବେଚନା କରି ଦେଖିବେ
ବୋଲି କହୁଲେ ଏବଂ ଷ୍ଟୋର ବାବୁଙ୍କର ସରିସ ବୁଦ୍ଧି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇ
ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ଜନ୍ମ ସମୟରେ ଖୋର ବାବୁଙ୍କର ସର୍ବସ୍ବ ଫେରିଲା । ଅଳ୍ପ ବାବୁଙ୍କର ସୁପାର୍ଶସ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି । ତତ୍ତ୍ବସହ ଆଉ ଖଣି ଏ ଚିର-କୁଟିରେ ଲେଖା ଅଛି—ଗତ ମାସରୁ ଟ ୩୫ ଜଣ କରି ଇନ୍‌ଫମେଣ୍ଟ ଦିଆହୋଇଛି ଓ ସବିତା ସାମନ୍ତ ପାଇଁ ଲିଖିତ ଟଙ୍କା ଇନ୍‌ଫମେଣ୍ଟ । ତାହା ମଧ୍ୟ ଗତ ମାସରୁ ବୋଲି ଧରାଯିବ ...

ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ । ଅଳ୍ପ କାହିଁକି ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିପାରୁ ନାହିଁ—କାହିଁକି ସେ ଉନ୍ନତ ପାଇଁ ପ୍ରବୋଧ ଦାୟକ ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ ? କାହିଁକି ସବିତାର ମୁହଁଟି ବାରମ୍ବାର ଆଖି ଆଗରେ ପୁରୁ ହୁଏ ?

ହାସ୍ୟମୟୀ ସବିତାର ମୁହଁଟି ପାଣ୍ଡୁର ଦେଖାଯାଉଛି କାହିଁକି ? କାହିଁକି ବୟସର ଗ୍ରାସ ଯେଗର ପଡ଼ିଛି ସେଇପରି ମୁହଁର ଚମଡ଼ାଗୁଡ଼ିକ କୁଣ୍ଡିତ ଦେଖାଯାଉଛି ? ମାତ୍ର କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଯୌବନମୟୀ ସବିତାର ଦେହରୁ ଯୌବନ ବିଦାୟ ନେଲା...

ରାତିରେ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିଲା ଅଳ୍ପ । କଳାଳ ସାର ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡଟି ଅତି ସୁନ୍ଦର—ଆଜି ସେ ଅଛି ସମ୍ଭଳ !

କିଏ ଏହି ନାରୀ ! ସବିତା କି ?

ନିଦଟା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ନା—ନା, ଏ ସବିତା ନୁହେଁ; ସବିତା ହୋଇପାରେନା । ସଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ରକ୍ତ ଘୋଲପ ସଦୃଶ ପୁଣିଟି ଏତେଶୀଘ୍ର ଶାୟିଲି ପାରେନା ।

ଏହାପରେ ସଞ୍ଜଟି ସଞ୍ଜିତ, କିନ୍ତୁ ମର୍ମନ୍ତବ ।

ଦିନେ ଅତିସକ୍ଷୁ ଆସି ଅଳ୍ପ ଶୁଣିଲା ସାହେବ ଦାମ୍‌ଲିଂ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେ ଠିକ୍ କରୁଥିଲା ଏଥର ସାହେବ ଯଦି ଯାଆନ୍ତି ସେ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବାକୁ କହିବ, ଅନେକଦିନ ହେଲା ଦେଖିନାହିଁ—ଦେଖି ଆସିବ ତାର ଜୀବନର ଧ୍ରୁବ ତାରୁ ।

ମନ ବିଶେଷ ବିଚଳିତ ହୋଇପଡ଼ିଲା । କୁଟିପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଲେଖି ସୁପରିନଟେନଡେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଦେଇ ସେଇଦିନ ରାତିରେ ଦାମ୍‌ଲିଂ ଯାହା କଲା ଅଳ୍ପ ।

ପରଦିନ ରାତି ଏକାକୀରେ ଠିକଣା ଖୋଜି ଖୋଜି ପହଞ୍ଚିଲ ।
 ଗ୍ରେଟ ଗୋଟିଏ ବଂଲେ ଟାଇପର ଘର । ଗୋଟିଏ ଘରେ ଆଲୁଅ ଜଳୁଥିବା
 ଦେଖି ଧୀରେ ଧୀରେ ଆସି ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଛିଡ଼ାହେଲା । କାତ ଝରକା
 ଦାଟେ ଦୁଇଟି ମୁର୍ତ୍ତି ଭିତରେ ବସିଥିବା ସେ ଦେଖି ପାରିଲା । ଦେଖି
 ପାରିଲା ଟେବୁଲ ଉପରେ ମଦ ବୋତଲ ଓ ଗିଲ୍ଲସ ରହୁଛି । ପ୍ରବୋଧ ଦାସ
 ମଦ ଭାଳି ଦେଉଛନ୍ତି ସବିତାକୁ ଓ ନିଜେ ମଥା ଯାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ସବିତାର ଅଜାଦାସ ଶିଥିଲା । ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ଲୁବ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟିରେ
 ଅର୍ଦ୍ଧ ବଦନ ସବିତା ଆଡ଼େ ଘୁଞ୍ଚି ଅର୍ଦ୍ଧ ପାନୀୟଟିକୁ ଗଳାଧାଳିବା କର
 କହୁଥାନ୍ତି—ରସୁଲି ହାତ ମୁଲି ରୁଇ ସବିତା...

ପ୍ରବୋଧ ! ଗୋଟିଏ କଥା କହୁବ...ସବିତାର କଣ୍ଠସ୍ଵର ନିଶାଘ୍ରସ୍ତ ।
 ଆଖି ଦୁଇଟି ମୁଦ୍ରିତ ।

କୁହ ଡାଲି...

ମୁଁ ଅନ୍ତସତ୍ତା...ଜନମାସର ।

କଣ ଯେପରି ଭାବରେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ କହୁଲେ—ଚିନ୍ତା କଣ ?
 ଭଲ ତାହାର ଅଭାବ ଏଠାରେ ନାହିଁ । ତୁମେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଲ ହେବା ପରେ
 ଯିବ...

ଆଉ ସହ୍ୟକ୍ଷପାରିଲ ନାହିଁ ଅଜସୁ । ଉତ୍ତେଜନାରେ ଥରୁଥାଏ ।
 ଏଇ ଭାର ସ୍ତ୍ରୀ ଧର୍ମପତ୍ନୀ ସବିତା । କାହିଁକି ସେ ପସର ଉତ୍ତର ଦେଉ-
 ନଥିଲା ତାହାର ଉତ୍ତର ପାଇଲ ଏଥର । ଆଉ ଠିଆହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।
 ସଂଜ୍ଞା ଭାର ଥର ଥର ହୋଇ ଟକ୍କୁଛି, ବୋଧହୁଏ ମୁହଁ ଯିବ ।

ଟଳି ଟଳି ବାହାର ଆସିଲା ଗେଜ୍ ବାହାରକୁ । ଏ କଣ ଜଳ
 ଲବୋନ—ମୋର ସଂସାରକୁ ପ୍ଲୁରାଣ କଲ କାହିଁକି ? ମୁଁ ତ ବାହାର
 ଛଡ଼ି କରୁନାହିଁ । ଏ ଦାରୁଣ ଲଜ୍ଜା କଣ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ପକ୍ଷରେ ସହ୍ୟମୟ ?
 ସମସ୍ତେ କୁର୍ସି ତ ଲେଉଟିରେ ମୋଡ଼େ ଛଡ଼ି ଛିଡ଼ି କରାଦେବେ । ତା'
 ଅପେକ୍ଷା—ଏ ସହ୍ୟ ସହ୍ୟ କରିବା ଫୁଟୁ, ଆସ ଶବ୍ଦ—ଆସ ଦେବ

ଦିବାକର—ଆସ ଅଣିଆଣ ପବନ, ଉଡ଼ାଇ ନିଆ ମୋତେ, ଯୋଡ଼ିଜାଳି—
ଭସ୍ତ୍ର କରିଦିଅ...

ଅଜୟର ମନେହେଲା, ଗୋଟାଏ ବସ୍ତ୍ରର ସର୍ପ ଯେପରି ତାକୁ
ଆଦାତ କରିବାପାଇଁ ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛି—ଗୁଡ଼ାଏ କବର ନୃତ୍ୟ କରୁଛି ତାର
ଆଖି ଆଗରେ । ପିଣ୍ଡାତପରି ନୃତ୍ୟ କରୁକରୁ ବିକୃତ କଣ୍ଠରେ କହୁଛନ୍ତି,
କୁଳଟା ସ୍ତ୍ରୀର ମୁଖ ଦର୍ଶନରେ ପାପ...ତା ପାଖରୁ ଦୂରେଇ ରୁହ—
ଦୂରେଇ ରୁହ...

ଅଜୟ ଚାଲିଛି । ଯେଇ ବସ୍ତ୍ରର ସାପଟା ତାକୁ ଚାଡ଼ିନା କରୁଛି ।
କି ଉତ୍ସବର ତାର ଜିହ୍ଵା—ଲହଲହ କରି ଗୋଡ଼ାଇଛି, ଟିକିଏ ଠିଆ
ହେବାର ଅବସର ଦେଉନାହିଁ ।

ଦୃଶ୍ୟ ତାକୁ ପୁଣି କରିଛି । ବଟପା ନାସର ସ୍ଵାମୀ ବୋଲି ପୁଣି
କରୁଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।

ଯକାଳେ ଦୁଆର ଉପରେ କରାଯାତ ଶରରେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସଙ୍କର
ନିଦ୍ରା ଭଙ୍ଗିଗଲା । ଦୁଆର ଖୋଲି ଦେଖିଲେ ଜଣେ ପୁଲିସ୍ ଅଫିସର ଠିଆ
ହୋଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ପୋଲିସ୍ ଅଫିସରଟି ପକେଟରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି
ବାହାର କରି କଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ଚିଠି
ଖଣ୍ଡିକ ଖୋଲି ପଢ଼ିଲେ ଲେଖାଅଛି—ମୋର ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ କେହି ଦାୟୀ
ନୁହଁନ୍ତି । ସବିତାକୁ ମୋର ଆର୍ତ୍ତିବାଦ ଦେବେ । ଇନ୍ଦ୍ର-ଅଜୟ ।...

ଲିଳିତା !—ଉମିଳା କହିଲା...ତୋ ଆଗରେ ଲୁଚିଲି ଲୁଚି
ନାହିଁ । ତୋପରି ବନ୍ଧୁ ମୁଁ ପାଇବି ନାହିଁ । ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ସବୁକଥା ଶୁଣି
ଛୁଟିପାରିବୁ ମୁଁ ସେହି କୁଳଟା ବସନ୍ତଗାମିନୀ ହୃଦୟର ସବିତା ସାମନ୍ତର
ହିଅ । ସବିତା ଗର୍ଭନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଦେଇନାହିଁ । ମୋତେ ଜନ୍ମ ଦେଇ ସେ

ଦେହତ୍ୟାଗ କରିଲା । ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ସବିକାର ଶେଷ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷାକରି ମୋଡେ ଅନାଥାଶ୍ରମରେ ରହି କହୁ ହେବା ପରେ ଶିକ୍ଷାଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଏଡେଦୂର ଆଣିଛନ୍ତି । ବର୍ଷକ ତଳେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରବୋଧ ଦାସ ମୃତ୍ୟୁ ଶଯ୍ୟାରେ ଯେତେବେଳେ ମୋଡେ ପାଖକୁ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଗର ମୃତ୍ୟୁ ଆଗରୁ ହୋଇଥିଲା । ପୁଅ ଶଙ୍କରଦାସ ଓ ମୋଡେ ପାଖରେ ବସାଇ ଆଜ୍ଞାତର ସମସ୍ତ ସଫଣା କହୁଥିଲେ; ମା ଓ ବାବାଜୀର ଯେତେଗୁଡ଼ିଏ ଚିଠିଥିଲା ସବୁ ଦେଖାଇଥିଲେ । ନିଜର ଯମ୍ବିରୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ମଧ୍ୟ ମୋଡେ ଦାନ କରିଛନ୍ତି ମୋର ନକଲି ପିତା । ଶଙ୍କର ଦାସ ମୋର ଭଲ କୋଲି ତୋ ପାଖରେ ଲୁଚାଇଥିଲି କାଳେ ତୁ ଶୁଣି ପୁଣି କରିବୁ ବୋଲି ।

ଭ୍ରମି...ପ୍ରେମରେ ଭ୍ରମିଲାକୁ ବନ୍ଧ ବନ୍ଧ କଲ ଲଳିତା । ଭ୍ରମିଲା ଆଖିରେ ଅଶ୍ରୁ ଦେଖି କହିଲା—କାନ୍ଦନା ଭ୍ରମି, ତୋର ଜନ୍ମପାଇଁ ତୁ-ତ' ଦାୟା ନୁହଁ...

ସରବନ ଦେଖାଇ ଲଳିତା ଓ ଭ୍ରମିଲା ଘରେ ନାହାନ୍ତି । ହଷ୍ଟେଲ ଲନପେଡେଟର ଖବର ଦେଲେ, ଖବର ଦେଲେ ଲଳିତାର ପିତା କମଳାପତି ଚୌଧୁରୀଙ୍କୁ ଓ ଭ୍ରମିଲାର ଅଭିଭାବକ ଅନାଥ ଆଶ୍ରମର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କୁ ।

କମଳା ପତି ଚୌଧୁରୀ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟାସାଗ୍ର ପର ଭିତରେ ଉନ୍ମାଦ ପରି ପଦଗୁରଣ କରୁଛନ୍ତି ହାତରେ ଖଣି ଏ କାଗଜ ଧରି ।

କାଗଜଟିରେ ଲେଖାଥିଲା—ରବିବାର ରାତି ଦଶଟାରେ କଲ୍ୟାଣ ଟଙ୍କର କ୍ୟାଣ୍ଡିନରେ—ମୁଁ ଥିବି । ଆପଣ କନ୍ୟା ଆପଣଙ୍କର କେନ୍ଦ୍ର ଉପେକ୍ଷକଙ୍କର ଦଶହଜାର ଦଶହଜାର କୋଟି ନେଇ କ୍ୟାଣ୍ଡିନକୁ ଆସିବେ । ଟଙ୍କା ପାଇବାର ଦୁଇସପ୍ତା ପରେ ଲଳିତା ଘରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବ । ପୁରସ୍କରେ ଜଣାଇଲେ ଶରଣ ସମ୍ଭାବନା ।...ତଳେ କାହାର ସ୍ତବ୍ଧ ନାହିଁ ।

ହୁଷ୍ଟେଲ ସୁପରିନ୍ଡେଣ୍ଟଙ୍କ ପାଖରୁ ଖବର ପାଇ ଥାନାରୁ ଜଣେ ଅତିଥିର ଆସି ଦେଖା କଲେ ।

କମଳାପତି ବହୁ ଚିନ୍ତା କରି ମନସ୍ଥିର କରି ପକାଇଲେ । ଚିଠିକଥା ଜଣାଇଲେ ନାହିଁ ସୁଲଭ ଅତିଥିରକୁ । କେବଳ ବିଶଦତା ଜଣ୍ଟରେ କହିଲେ—ଆପଣମାନେ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ, ମୁଁ ବଡ଼ ଅସୁସ୍ଥତା ବୋଧ କରୁଛି, ଏ ଆଘାତ ମୋର ପ୍ରେସ୍‌ଟିକ୍ ଓ ବଣି ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ କପରି ସ୍ପୃଷ୍ଟ କରୁଛି ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ଚୁଟି ପାରୁବନ୍ତୁ ।

ଅତିଥିର ବ୍ୟାଧି ନେଉ ନେଉ କହିଲେ—ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦୁଃସମ୍ବାଦ, ମି-ଚୌଧୁରୀ ! ଲଳିତା ଓ ଉର୍ମିଳା ଏକା ରୁମ୍‌ରେ ଥାନ୍ତୁ । ଉର୍ମିଳା ମଧ୍ୟ ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ । କିନ୍ତୁ ହୁଷ୍ଟେଲରୁ ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଠିକଣା ପାଇଛୁ ସେଠାକାର ଅଧିକାରୀ କହିଲେ, ଉର୍ମିଳା ଦେବା ବୋଲି କାହାରିକୁ ସେ ଚିହ୍ନନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଏଣୁ—

ତାହା ହେଲେ ଉର୍ମିଳା ଉପରେ ଆପଣମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଉଛି ?

—କମଳାପତି ଚୌଧୁରୀ ପଚାରିଲେ ।

ନେରୁଗୁଲି ହେବାର କଥା । ଆମେ କିନ୍ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ଖୋଜି ବାହାର କରିବୁ । ତାଙ୍କର ଶରୀରର ବର୍ଣ୍ଣନା ଯେତେବେଳେ ପାଇବୁ...ତାହାହେଲେ ଆସୁଛି, ମି-ଚୌଧୁରୀ ! ଭଲ ହ ମିନ୍ ଟାଇମ୍, ଆପଣ ଯଦି କିଛି ସମ୍ବାଦ ପାଆନ୍ତୁ ଦୟାକରି ଥାନାକୁ ଜଣାଇବେ ।

ନିଶ୍ଚୟ...

ଅତିଥିର ଚାଲିଗଲେ ।

କମଳାପତି ଚୌଧୁରୀ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ—ଆଜି ରୁଧିରୀ, ଆମ୍ଭର ଶୁଣିଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାହାରି ଆଗରେ ଏ' ଘଟଣା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏପରି କି ଲଳିତାର ମା'କୁ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇ ପାରେନା । ଶୁଣିଲେ ସେ ରୁମ୍‌ଲ କାଣ୍ଡ କରି ବସିବେ । ଲଳିତାର କ୍ଷତ ହୋଇପାରେ ଏପରି କୌଣସି କାମ କରିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁଚିତ ।

ଟଙ୍କାଟା ପାଖରେ ରଖିଥିବା ଉଚିତ । ହୁଏତ କେତେବେଳେ ଖବର ଆସିପାରେ ହାଜେ ହାଜେ ଟଙ୍କାଟା ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଚିଠିଟାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୱରେ ପଢ଼ିଲେ ।

ତାଙ୍କରେ ଆସିଛି । ତାଙ୍କ ମୋହର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାରିଖଟି ସ୍ପଷ୍ଟ । ଦୁଇଦିନର ଆଗର ଠିକ । ତାହାହେଲେ ଲଳିତାକୁ ଅପହରଣ କରିବା ସୁଦ୍ଧା ପହଞ୍ଚିବା ଠିକ ପୋଷ୍ଟ କରିଛି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଚନ୍ଦ୍ରା କମଳାପତିଙ୍କର । ଲଳିତାର ମୁହଁଟି ଚନ୍ଦ୍ର ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଭରି ଉଠିଲା । ଗୋଟିଏ କ୍ଷଣ ନ ଶବ୍ଦ ଯେପରି ସେ ଶୁଣି ପାରୁନାନ୍ତି । ଲଳିତା କାନ କାନ କହୁଛି—ବାବା ! ଭଲ କଷ୍ଟ, ମୁଁ ସହ୍ୟ କରି ପାରୁନାହିଁ ।

ଅଶ୍ରୁ ଗଡ଼ି ପଡ଼ିଲା କମଳାପତିଙ୍କର ନୟନ ଯୁଗଳରୁ । ନା, ଅର୍ଥହୀନ ସେ ଶ୍ରେୟ—କିନ୍ତୁ ଲଳିତା କପରି ଉଦ୍ଧାର ପାଇ ଅସୁ ।

ପହସ୍ତେରକ ଯଦି ଲେଖିଥାନ୍ତା ଆଜି ଟଙ୍କା ନେଇ ଯିବାକୁ ହେବ ବୋଲି ତେବେ ମଧ୍ୟ ସେ ରାଜି ହୁଅନ୍ତେ । ରବିବାର, ସିଏ' ଅନେକ ଡେରି । ତାଙ୍କର ବିଶାଦିତ ମୁଖ ଦେଖି ସ୍ତ୍ରୀ ପଚାରିଲେ କାରଣ । ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗୋଳମାଳ କଥା କହି ଅସଲ ଘଟଣାଟି ଏତାଇ ଦେଲେ ସେ । କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମନରେ ଖଟିବା ଲାଗିଲା । ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ବ୍ୟବସାୟରେ ଅନେକଥର ଛାଡ଼ି ଘଟିବା କଥା ସେ ଶୁଣିଛନ୍ତି, ଶୁଣିଛନ୍ତି କର୍ମରାଜମାନଙ୍କର ଦାବୀ ନେଇ ଗଣ୍ଡଗୋଲ—କିନ୍ତୁ କୌଣସିଦିନ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଏତେ ଦୁଃଖ ହେବାର ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ସେ ।

କମଳାପତି ଚୌଧୁରୀ ନମଃନମଃ କରି ଗଣ୍ଡାଏ ଖାଇ ଶଯ୍ୟାରେ ଆସି ଶୋଇଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଚନ୍ଦ୍ରା ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଖେଳୁଥାଏ ଲଳିତାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି । ସେମାନେ କଣ ଲଳିତାକୁ କଷ୍ଟ ଦେବେ । ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଶୁଣେଇ ଶୁଣେଇ ଦୁଃଖ କରି ଦେବେ ?

ନା—ଏତେ ସେମାନେ ଅମଣିଷ ନୁହଁନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ହିଁ ଅଳ୍ପ ଖାଇବାକୁ ଦେବାର ସମର୍ଥ୍ୟ ନିସ୍ତୟ ଏହି ଅପହରଣକାରୀର ଅଛି । ମାତ୍ର ଲଳିତାର ମୁହଁକୁ କଣ ଖାଦ୍ୟ ଯିବ ? ତାର ଖାଇ ମନେ ପଡ଼ୁଥିବ ଘରକଥା—ବାପ, ମା' ଓ ଭାଇର କଥା ! ଭ୍ରମିଲାର କଥା ମଧ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରା ଜାଣେ କମଳାପତି ।

କପରିଭାବେ ଦୁଇଟି ଚରୁଣୀକୁ ଅପହରଣ କରି ନେଲେ ଦୁହଁରୁ ଦଳଟି ! ସେମାନେ କଣ ବାଧା ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ? ଡକ୍ଟର କରି ଲୋକ ଜମାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ?

ଲକ୍ଷ୍ମୀପେଟରୁ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା ଉର୍ମିଳା ପ୍ରତି ଗୋଟାଏ ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହେଲା । ଉର୍ମିଳା ତାର ଯେଉଁ କଲେଜ ରେଜେଷ୍ଟ୍ରାରରେ ଲେଖାଇଥିଲା ପୁଲିସ୍ ସେଠାରୁ ଖବର ନେଇ ଜାଣି ପାରିବୁ ଉର୍ମିଳା ବୋଲି କେହି ସେଠାରେ ନଥିଲେ ।

ନାନା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆସି ଭଡ଼ କଲ ମଧୁ ଶ୍ରେ ।

ଶେଷରେ ଠିକ୍ କଲେ ଟଙ୍କାଟି ଦେବାକୁ ହେବ, ତଥାପି କପରକ୍ଷେତ୍ର ଚରୁଣ ଦୁଇଟି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧିତ ହେଲେ, ହେଲେ ସୁପରିନଟେଣ୍ଡଣ୍ଟ ପାଠରୁ ହରିବା ଉଚିତ୍ । ଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠି ପୋଷାକ ବଦଳାଇ ବାହାରକୁ ଯିବାପାଇଁ ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛନ୍ତି, ସ୍ତ୍ରୀ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ପ୍ରଶ୍ନର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଆଡ଼େ । ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ—
ତୁମେ କଣ ବାହାରକୁ ଯାଉଛ ?

ହଁ, ଅତିସ ଆଡ଼େ ଟିକିଏ ଚାଲିଆସେ । ମେନେଜର ଗୋଲମାଲ ମେଣ୍ଡାଇ ପାରିଲେ କି ନା ଦେଖି ଆସେ...

କେବେ ଶୁଣ, ତୁମେ ତ' ଗାଡ଼ରେ ଯାଉଛ; ମୋତେ ଟିକିଏ ଲଳିତାର ହସ୍ତେଲରେ ଛୁଡ଼ି ଦେଇଯିବ । ଫେରିଲାବେଳେ ନେଇ ଆସିବ, ନାହିଁ ତ' ମୁଁ ରେହସାରେ ଚାଲି ଆସିବି । ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ତାକୁ ଦେଖିନାହିଁ । ମନଟି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛି । କାଲି ରାତରେ ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖି ମନଟା ଆହୁରି ଖରାପ ଲାଗୁଛି...

ସ୍ବପ୍ନ ! ତୁମେ ସୁଖି କି ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିଲ ?

ଦେଖିଲି ତାକୁ ଝୁର୍ ଝୁର୍ କର ହୋଇଛି । ବଡ଼ କଷ୍ଟ ପାଉଛି...

ହସିଲେ କମଳାପତି । ହସଟା ଯାନ୍ତି କି । କହିଲେ—ସ୍ବପ୍ନଗୁଡ଼ାକ ଯଦି ସତ ହୁଅନ୍ତା ତାହେଲେ ଆଉ କିନ୍ତା କରବାର କଣ ଥିଲା ? ମୁଁ କେତେଥର ସ୍ବପ୍ନ ଦେଖିଛି ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପାଇଛି ବୋଲି ସତ ହୋଇଛି କି ? ଶୁଣ, କାଲି ମୁଁ ଲଳିତାର ଚିଠି ପାଇଛି ସେ ସାଙ୍ଗ-ମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଗୋଟାଏ ଏକ୍ସକର୍ଭସନରେ ଯାଇଛି, ସାଙ୍ଗରେ ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପିକା ମଧ୍ୟ ଯାଇଛନ୍ତି । ଦୁଇସପ୍ତାହ ପରେ ସେମାନେ ଫେରିବେ ।

ସତ ନୁହଁ ତ' କଣ ତମର ସ୍ବପ୍ନଟା ସତ୍ୟ ?

ଆଉ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ ସ୍ତ୍ରୀ । ଫେରିଗଲେ । କମଳାପତି ସାମୁଦ୍ରୀ
ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ମନକୁ ଶାନ୍ତ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅସଲ ଘଟଣା
ଜାଣନ୍ତୁ ସେ । ବାହାରକୁ ଆସି ଶୁଣିଲେ ଗ୍ରାମଭିତରକୁ ଯଦି ଯାଏଁ
ନିଅନ୍ତୁ ତାହେଲେ ସ୍ତ୍ରୀ ଜାଣି ପରିବେ ଗ୍ରାମଭିତର ପାଖରୁ ଯେ ସେ କାରଖାନା
ନିର୍ମାଣ ହୁଏତକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ଆଉ କେତେ ମିଛକଥା କହିବେ ସେ ।
ନା...ଦରକାର ନାହିଁ, ନିଜେ ଗ୍ରାମକୁ ଯିବେ ।

ରାସ୍ତେକ୍ରମେ ଗାଡ଼ି ବାହାରକରି ଶୁଣି ଦେଲେ ।

ଗାଡ଼ିଟା ଧୁଆଁ ଗୁଡ଼ି ଗୁଡ଼ି ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ସାତରେ ବିଛଣାରେ ଶୋଇ ଶୁଥିଲେ କମଳାପତି ହସ୍ତେଲ
ସୁପରିନଟେନଟେଣ୍ଟ କଥା । ଦୁଆର ଖୋଲିଅଛି । ପବନ ଆସି ଦେହରେ
ଲାଗୁଛି, ତଥାପି ଉଠି ଦୁଆରଟାକୁ ବନ୍ଦ କରିବାପାଇଁ ଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠିବାକୁ
ଇଚ୍ଛା ହୁଏନା । ଲଳିତା ଓ ଉର୍ମିଳା ରାତି ଭେଜିନ ପରେ ନିଜ ରୁମ୍‌କୁ
ଆସିଥିଲେ । ସେମାନେ ଯଦିଦିନପରି ମଧ୍ୟ ସେଦିନ ପରର ଆଲୁଅ ଲୁଗା
ଶୋଇଥିଲେ । ଅଧଘଣ୍ଟା ପରେ ସୁପରିନଟେଣ୍ଟ ନିଜେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୁମ୍‌କୁ
ବୁଲି ଠିକ୍ କରିଥିଲେ । ଏପରିକି ହସ୍ତେଲର ଗେଟ୍ କପର ଗେଟ୍‌ରେ
ତାଲ ଦେବାର ସେ ଦେଖିଛନ୍ତି । ଏହାପରେ କଣ ସେ ହେଲା ସେ ବୁଝିପାରୁ
ନାହାନ୍ତି ।

ଯକାଲେ ପ୍ରାର୍ଥନା ବେଳେ ଯମସ୍ତ୍ରକୁ ଦେଖିଲେ, ମାଧି ଦୁଇଜଣକୁ
ନିଦେଖି କେତେକ ଗୁମ୍‌କୁ ନେଇ ଯେମାନଙ୍କ ରୁମ୍‌କୁ ଆସି ଦେଖିଲେ
ଦୁଆର ଖୋଲି, ଭିତରେ କେହି ନାହାନ୍ତି । ଖୋଜା ଖୋଜି ଚାଲିଲେ ।
କେଉଁଠାରେ ନିପାଇ ଶେଷରେ ସେ ପୁଲିସ୍‌ରେ ଖବର ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ
ହେଲେ ।

ଆହୁରି ଅନୁରୋଧ । କମଳାପତି ଯେପରି ଏ ରହସ୍ୟର କୁଲ
ଜନ୍ମାସ ପାରିନାହାନ୍ତି—ଗେଟ୍‌ରେ ଶୁଣି ପଡ଼ିଥିଲା ସାରାସତ, ଗେଟ୍ ଶୁଣି

ପୁଣି ପୁପରନଟେନଟେଣ୍ଡଙ୍କ ପାଖରେ—ଶୂନ୍ୟରେ ଉଡ଼ିଗଲେ ଶକ୍ତି ସମର୍ପ
କରୁଣୀ ଦୁଇଟି । ଅନ୍ୟମନସ୍ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ କମଳାପତି ।

ପୁପରନଟେନଟେଣ୍ଡ ଅଭୟ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ କଣ ସମେତ କରାଯାଇ
ପାରେ ? ପୁପରନଟେନଟେଣ୍ଡଙ୍କ ରୁମ୍‌ରେ ବସି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ
କମଳାପତି । ହଠାତ୍ ଜାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଥିବା
ଖଣ୍ଡିଏ ପୋଷ୍ଟାଲ ପାଗରୁକ ଉପରେ ।

ପଛକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଅଭୟବାବୁ ଜାଙ୍କପାଇଁ ଚାହିଁ ବରାବ୍ କହିବାକୁ
ଯାଇ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫେରି ନାହାନ୍ତି । ପାଗରୁକଟି ଓଲଟାଇ ଓଲଟାଇ
ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପ୍ରତିମାସରେ ବେଶ୍ ମୋଟା ଟଙ୍କା ଡ୍ରପୋଜିଟ୍
ହୋଇଛି । ବହୁଟାକୁ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । ପଦଶିଳ୍ପ ଶୁଭୁଛି । ଅଭୟ ବାବୁ
ବୋଧହୁଏ ଚାହିଁ-ର ବରାବ୍ କରି ଫେରିଲେ ।

ଉଠୁଥିଲେ କମଳାପତି, ଅଭୟ ବାବୁ କହିଲେ—ବସନ୍ତ, ବେହେରା
ଚାହିଁ-ନେଇ ଆସୁଛି...

ଧନ୍ୟବାଦ ! ଚାହିଁ ଖାଇବାର ମୋର ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ । ଅପଣଙ୍କୁ
ଅକାରଣରେ କଷ୍ଟ ଦେଲି ବୋଲି ଦୁଃଖିତ ।

ଆଉ ବସିଲେ ନାହିଁ ସେ । ଟଳି ଟଳି ଆସିଲେ ବାହାରକୁ । ଗେଟ୍‌ରେ
ଦରଓଁଧାନ ଥିଲା । ପକେଟରୁ ମନବ୍ୟାଗ୍ ବାହାରକରି ଶ୍ରୋଏ ଟଙ୍କାକିଆ
ନୋଟ୍ କାଢ଼ି ଦରଓଁଧାନକୁ ଦେଇ ପଚାରିଲେ—ତୁମେ କାଲି ଡ୍ରାଉଟିରେ
ଥିଲ ?—

ଆଜ୍ଞା ହୁକୁର...

କାଲି ତୁମେ କୌଣସି ଗ୍ରାସ୍‌କୁ ବାହାରକୁ ଯିବାର ଦେଖିନାହିଁ ?

ଲଜ୍ଜିତ କଣ୍ଠରେ ଦରଓଁଧାନ କହିଲା—କାଲି ହଠାତ୍‌ବେଳେ
ପଟ୍ଟନାୟକ ବାବୁଙ୍କର କିଏ ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଆସିଥିଲେ । ସେ ଖଣ୍ଡିଏ ଦୁଇ-
ଟଙ୍କା ଆ ନୋଟ୍ ଦେଇଥିଲେ, ଯେଉଁ ଉପୁଣି ଟଙ୍କାରେ ଟିକିଏ ଖଟିରେ
ବସି ଯାଇଥିଲି ।

ଆଉ କିଛି ନପଚାରି ଫେରି ଆସିଥିଲେ କମଳାପତି ଗୌଧୁଣ୍ଡ ।

ଅଭୟ ବାବୁ ଜଣ ବନ୍ଧୁ—ପାଶ ବୁଲିଲେ ମୋଟା ଟଙ୍କା ଜମା,
ଗେହୁର ଗୁଣ ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କ ଜମାରେ ଥାଏ—ଉର୍ମିଲାର ଠିକଣା ଭୁଲି,
ସବୁ ଯେପରି ରହସ୍ୟର ଉପାଦାନ ବାଢ଼ି ଦେଉଛି ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ମୁଖରେ ।

ଆଉ ସେ ଭବ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆମେ ଲଳିତା ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଆସୁ,
ତାପରେ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ଗୁଲ୍‌ମା ବିକାଶ କୌତୁହଳ ସବୁକଥା ଜଣାଇବେ ।
ବିକାଶ ନିଶ୍ଚୟ ରହସ୍ୟ ଉଦ୍ଧାରଟି କରାପାରିବ...

ରାଜକୂଳରେ ଫେରୁଥିଲା ବିକାଶ । ହଠାତ୍ ବାଇକଟାକୁ ଟ୍ରେକ
କରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଗଲା । ଅତି ସୁନ୍ଦର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାସାଦ ଲୋକାଳୟର
ବାହାରେ । ଅନେକବାର ଏ ଗ୍ରାମାରେ ଯେ ଆସିଛି, ମାତ୍ର ବର୍ଷେ ହେଲା ଏ
ଘରରେ ତାର ଗୋଡ଼ ପଡ଼ିନାହିଁ—ଏହାଭିତରେ ଏଡ଼େ ମନୋରମ
ପ୍ରାସାଦଟି କିଏ ଗଢ଼ି ଡୋକିଛି ?

ହଠାତ୍ ଦୁଇରୁ ଖଣି ଏ କାର ଆସୁଥିବାର ଦେଖାଲେ । ବିକାଶ
“ଗୁଜୁର”ଟାକୁ ଗ୍ରାସା କଡ଼କୁ ନେଇଆସି ନିଜେ ଗୋଟିଏ ଗଛର
ଆଡ଼ୁଆନରେ ଲୁଚିଗଲା । କାର ଖଣିକ ପ୍ରାସାଦର ଗେଟ୍ ପାଖକୁ ଆସିବା-
ମାତ୍ରେ ଭିତରୁ କଣେ ଦରଝିଆନ ଆସି ଗେଟ୍ ପାଖରେ ଠିଆ ହେଲା ।
ସାର୍ବ ନମସ୍କାରଟିଏ କାରର ମାଲିକକୁ ଉପହାର ଦେଇ କାନ୍ଥର ଡାହାଣ
ପଟକୁ ଆସି ଗୋଟିଏ ଚକ ଯନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଦୂରଥର ଚାଲିଗଲେ ଓ
ପୁଣି କି ପାଖକୁ ଆସି ଯେଠାକାର କାନ୍ଥରେ ଥିବା ଅନୁରୂପ ଗୋଟାଏ
ଚକକୁ ଥରେ ପୁରାଇଦେବା ମାତ୍ରେ ଗେଟ୍‌ଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖୋଲିଗଲା ଓ କାରଟି
ଅନତି ବଳନ୍ତେ ଭିତରକୁ ଆସିବା ପରେ ପୁନଶ୍ଚ ଫାଟକଟି ସୁସ୍ଥପରି
ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ବିକାଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ତାର ଯେପରି ମନେ ପଡ଼ୁଛି ଏହି ଅଭୟ
କାଶିଗର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫାଟକପରି ଗୋଟିଏ ଫାଟକ ସେ ଦେଖିଛି । କିନ୍ତୁ କେଉଁଠି,
କେବେ ଦେଖିଛି ମନେ ପଡ଼େନା ତାର । ବିକାଶ ବାଇକଟିକୁ ବାହାର
କରି ଧୀରେ ଧୀରେ ଚଲାଉ ଚଲାଉ ମନେ ପକାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ସୁଦୃଢ଼ା ଚନ୍ଦ୍ରା କରୁଛି ବିକାଶ ଏହି ଅଭୂତ ଦର୍ଶନ ଫାଟକ
ପମ୍ପକରେ । କେବେ ସେ କେଉଁଠି ଦେଖିବୁ । କେବେ, କେଉଁଠି ?

ସ୍ବତଃ ଶେଷ ପହର ବେଳକୁ ମନେ ପଡ଼ିଲା ତାର । ପାଇଛି, ପାଇଛି
ସେ । ସମସ୍ତର ସାମନ୍ତର । ବିଜ୍ଞାନ ସମସ୍ତର ସାମନ୍ତର । ଏଥର ପୁଣି କାହା
ମୁଣ୍ଡରେ ପଡ଼େ ଗୁଣିବାକୁ ବସିବୁ ? ଚନ୍ଦ୍ରର ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ସେ ଭେଦ କରିବ
ଏଥର । ସମସ୍ତର ସାମନ୍ତରକୁ ପଳାଇବାର ସୁଯୋଗ କେବେ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଶଯ୍ୟାରୁ ଧଡ଼ପଡ଼ ହୋଇ ଉଠିବସିଲ । ନିତ୍ୟନିତ୍ୟ ଶେଷ କରି
ଛବୁବେଶ ଧାରଣ କରୁଛି, ଇନ୍ଦ୍ରିୟେକ୍ତର ସୁସ୍ଥ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ଏ ବେଶ ପୁଣି କାହାପାଇଁ, ବିକାଶବାବୁ !

ଅନ୍ତର ଏକ ବନ୍ଧୁପାଇଁ...ହସି ହସି କହିଲେ ବିକାଶ । କହିଲା
ଅନ୍ତର କଥା, ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠାକୁ ଯାଉଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ଅକପଟରେ
କହିଲା ଲାଲ ବଜାର ପୋଖର ଗୋଇନ୍ଦା ଇନ୍ଦ୍ରିୟେକ୍ତର ସୁସ୍ଥ ସେନା
ଆଗରେ ।

ଅଧସ୍ୟା ଭିତରେ ବିକାଶ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚି ଫାଟକ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ
ଗୋଟିଏ ଗଛ ମୂଳରେ ବସି ଭିକ୍ଷା ଚାଲିଥିବା ସାମନାରେ ରଖିଲା ।

ଦିନ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହେବାକୁ ବସିଛି । କାହାର ଦେଖା ସେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପାଇନାହିଁ । ଆଜି କଣ ଦିନଟା ତାହାହେଲେ ବୁଝାରେ ଯିବ ?

ଦୂରରୁ ଗୋଟାଏ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନେଲା ନିଜକୁ
ବିକାଶ । କାର୍ ଖଣ୍ଡିଏ ଆସୁଛି । ଭିକାରୀର ଭିକା ଓ କଣ୍ଠସ୍ବର ଧୂର୍ଜି ହୋଇ
ଉଠିଲା ତାର କଣ୍ଠରେ । କାର୍‌ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲା ଗୁଳକ । ପ୍ରାଇଭେଟ
ପୋଷାକ ଦେହରେ । ପକେଟରେ ହାତ ଭର୍ତ୍ତିକରି ଗୋଟାଏ ମୁଦ୍ରା
ବାହାର କରି ପକାଇ ଦେଲା ଭିକ୍ଷା ଚାଲିଲେ, ତାପରେ ମଟରରେ ଶ୍ଵାର୍ଟ
ଦେଲା ।

କାର ଖଣ୍ଡିକ ଗୁଲିଯିବା ପରେ ବିକାଶ ଅତି ମେଲାଇଲା ! ଏ
କାଳେ ଖଣ୍ଡିକ କଣ ଗୁଲକର ପକେଟରୁ ଖସି ପଡ଼ିଛି ! ଗୁଲିଆଡ଼େ ଅତି
ଦୁଲ୍ଲଭ ନେଲା ସେ । କେହି ଚେରଠାରେ ନାହିଁ । କାରଖଣ୍ଡିକ ମଧ୍ୟ ଗୋଟି

ଅତିକ୍ରମ କରି ଭିତରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଛି । ଉଠିଆସି କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକ
ଉଠାଇ ନେଇ ଡୋଲ୍‌ଲ । ତାର ନାମଟି ସଫାରେ ଚିଠିର କାଗଜରେ—

ପ୍ରିୟ ବିକାଶ ବାବୁ । ଆପଣଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ଭୁଲ୍‌ ଯୋଗୁଁ ଧରପଡ଼ି-
ଛନ୍ତି । ଇକାଗ୍ର ସୁଗନ୍ଧ ତେଲ ଲଗାଏ ଏ ଧାରଣା ମୋର ନଥିଲା ।
ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ ଅଛି ଆପଣ ତାହା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଗତକାଲି
ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖିଛି । ବୁଦ୍ଧି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଆପଣ ଆସିବେ । ତେଣୁ ପ୍ରସ୍ତୁତଥିଲି ।
ସେହି ଗୁପ୍ତ ସ୍ୱାସ୍ଥାରେ ଆସି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଛି । ପ୍ରଥମେ ଅବଶ୍ୟ ହେଉ
ପାରିନଥିଲି, କିନ୍ତୁ ଆପଣ ସୁଗନ୍ଧ ତେଲ ଲଗାଇ ଆସିଥିବାରୁ, ଧର
ପଡ଼ିଗଲେ । ମୋତେ ଧରବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କୁ
ଚିହ୍ନିବା ପରେ ସେଇ ଗୁପ୍ତ ସ୍ୱାସ୍ଥାଦେଇ ମୁଁ ପଳାୟନ କରିଛି ଅଜ୍ଞାତ
ସ୍ଥାନକୁ । ପ୍ରାୟାଦ ମଧ୍ୟରେ ଯେତେପ୍ରକାର ବିଜ୍ଞାନର କାଗଜର ଅଛି ମୋର
ପ୍ରାଇଭେଟ ବୋଧହୁଏ ସବୁଗୁଡ଼ିକ ନଷ୍ଟକରି ସାରିବଣି । ଆପଣ ଆଉ କଷ୍ଟ-
ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟାଦ ଶୂନ୍ୟ । ଗାଡ଼ିଟି ମଧ୍ୟ ପୋଡ଼ି ପାରିଣ
ହୋଇଯିବଣି । ଏଥର ମୁଁ ଆହୁାନ ଜଣାଇଥିଲି ଶିଳ୍ପପତି କମଳାପତି
ବୌଧୁସ୍ତଙ୍କୁ । ଆଶିଂକ ସଫଳ ହୋଇଛି । ପୁଣି ଦିନେ ତାଙ୍କ ସହକ ମୁଲ୍‌କାତ
ହେବ ।

କମଳାପତିଙ୍କ କନ୍ୟା ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବ । ଟଙ୍କା
ମୁଁ ପାଇଛି । ଉର୍ମିଳା, ଶଙ୍କର ଦାସ, ଅଭୟ ପଟ୍ଟନାୟକ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କୁ
ଜୋଡ଼ିବାଲାଗି ବ୍ୟର୍ଥ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ନାହିଁ ।

ରହିଲି । କମରୁ'ର ନେବେ । ପୁଣି ମୁଁ ଆସିବି, ମୋର ଆହୁାନବାଣୀ
ପାଇବେ ।

...ଆପଣଙ୍କ ରାମହରି ସାମନ୍ତର ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆକର୍ଷଣ

ଅଜିତ ଗଡ଼ର ବୋଧୁରାଣୀ